

ความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการใช้สิทธิประโยชน์ 7 กรณี ของผู้ประกอบการที่มาใช้บริการ
สำนักงานประกันสังคมจังหวัดชลบุรี

สมชาย บุญศรี

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
กลุ่มวิชาการบริหารทั่วไป
วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา
กันยายน 2559
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

อาจารย์ผู้ควบคุมงานนิพนธ์และคณะกรรมการสอบงานนิพนธ์ได้พิจารณางานนิพนธ์
ของ สมชาย บุญศรี ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

อาจารย์ผู้ควบคุมงานนิพนธ์

.....**กมลดา บุญจิว**.....อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(อาจารย์ ดร.กาญจนา บุญยัง)

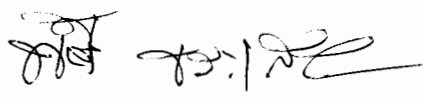
คณะกรรมการสอบงานนิพนธ์

..........ประธาน
(อาจารย์ ดร.สุปราณี ธรรมพิทักษ์)

.....**เทียนแก้ว เต็มสุวรรณ**.....กรรมการ
(อาจารย์ ดร.เทียนแก้ว เต็มสุวรรณ)

.....**กมลดา บุญจิว**.....กรรมการ
(อาจารย์ ดร.กาญจนา บุญยัง)

วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจอนุมัติให้รับงานนิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยบูรพา

.... คณบดีวิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พนีย์ ธารเสนา)

วันที่...9...เดือน.....ธันวาคม.....พ.ศ....2559.....

กิตติกรรมประกาศ

งานนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงด้วยความกรุณาจาก ดร.กาญจนา บุญยัง อาจารย์ที่ปรึกษา รวมทั้งคณะกรรมการสอบงานนิพนธ์ ที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำแนวทางที่ถูกต้อง ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความละเอียดถี่ถ้วน และเอาใจใส่ด้วยดีเสมอมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญ ที่สละเวลาในการตรวจทานแก้ไข ข้อบกพร่องของแบบสอบถาม ตรวจทานความถูกต้องของภาษา และพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหา ของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

กราบขอบพระคุณ คุณพ่อเต็ม บุญศรี และ คุณแม่ช่วง บุญศรี ครอบครัว และกัลยาณมิตร ที่ให้กำลังใจ และสนับสนุนผู้ทำวิจัยเสมอมา คุณค่าและประโยชน์ของงานนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัย ขอมอบเป็นกตัญญูกตเวทิตาแด่ บพภารี บุรพาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านทั้งในอดีตและปัจจุบัน ที่มีส่วนทำให้ข้าพเจ้าเป็นผู้มีการศึกษา และประสบความสำเร็จ มาจนตราบเท่าทุกวันนี้

สมชาย บุญศรี

57930247: กลุ่มวิชา: การบริหารทั่วไป; รป.ม. (การบริหารทั่วไป)

คำสำคัญ: การความรู้ความเข้าใจ/ สิทธิประโยชน์/ ผู้ประกันตน/ สำนักงานประกันสังคม
จังหวัดชลบุรี

สมชาย บุญศรี: ความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการใช้สิทธิประโยชน์ 7 กรณี
ของผู้ประกันตนที่มาใช้บริการ สำนักงานประกันสังคมจังหวัดชลบุรี (KNOWLEDGE OF
COMPENSATORY BENEFITS 7 CASES OF USERS AT SOCIAL SECURITY OFFICE OF
CHONBURI) อาจารย์ผู้ควบคุมงานนิพนธ์: กาญจนา บุญยัง, ร.ด. 108 หน้า, ปี พ.ศ. 2559.

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาและเปรียบเทียบระดับความรู้ความเข้าใจ
ของผู้ประกันตนที่มาใช้บริการ สำนักงานประกันสังคมจังหวัดชลบุรี เกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ 7 กรณี
ได้แก่ กรณีเจ็บป่วยหรือประสบอันตราย กรณีคลอดบุตร กรณีทุพพลภาพ กรณีเสียชีวิต กรณี
สงเคราะห์บุตร กรณีชราภาพ และกรณีว่างงาน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยด้านงาน
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา เป็นผู้ประกันตนที่มาใช้บริการ สำนักงานประกันสังคมจังหวัดชลบุรี
ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) จำนวน 200 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล และแบบทดสอบความรู้ความเข้าใจของผู้ประกันตน
เกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ 7 ด้าน จำนวน 35 ข้อ ผลการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ พบว่า ข้อ
คำถามมีค่า IOC เท่ากับ 0.67-1.00 ค่าความยากง่าย เท่ากับ 0.57-0.80 และค่าอำนาจจำแนก เท่ากับ
0.21-0.76 มีค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ เท่ากับ 0.91 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ความถี่
ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐาน ใช้ t-test for
Independent sample และ One-way ANOVA โดยกำหนดระดับนัยสำคัญที่ 0.05

ผลการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 30-39 ปี
สถานภาพสมรส ระดับการศึกษาปริญญาตรี ระยะเวลาการเป็นผู้ประกันตน 1-5 ปี ส่วนใหญ่ไม่เคย
มีประสบการณ์การใช้บริการเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ของผู้ประกันตน โดยผู้ประกันตนที่มาใช้
บริการที่สำนักงานประกันสังคมจังหวัดชลบุรีส่วนใหญ่มีระดับความรู้ความเข้าใจต่อสิทธิประโยชน์
ทั้ง 7 กรณีในระดับปานกลาง มีคะแนนเฉลี่ยความรู้เท่ากับ 23.13 คะแนน และผู้ประกันตนที่มีเพศ
อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ระยะเวลาการเป็นผู้ประกัน ประสพการณ์การใช้บริการ
เกี่ยวกับสิทธิประโยชน์แต่ละกรณี หน่วยงานที่สังกัด อายุการทำงาน ความมั่นคงของงาน
และการรับข้อมูลข่าวสาร แตกต่างกันมีระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ 7 กรณี
ไม่แตกต่างกัน

57930247: MAJOR: GENERAL ADMINISTRATION; M.P.A.

(GENERAL ADMINISTRATION)

KEYWORDS: KNOWLEDGE AND UNDERSTANDING/ COMPENSATORY BENEFITS/
USERS/ SOCIAL SECURITY OFFICE OF CHONBURI

SOMCHAI BOONSRI: KNOWLEDGE OF COMPENSATORY BENEFITS 7 CASES
OF USERS AT SOCIAL SECURITY OFFICE OF CHONBURI. ADVISOR: KANJANA
BOONYOUNG, Ph.D. 108 P. 2016.

The purpose of this research was to study and compare the level of knowledge of users at the social security office of Chonburi for 7 cases of compensatory benefits including injury or sickness, maternity benefit, invalid benefit, the event of death, child allowance, old-age benefit, and unemployment benefit distinguished by personal data and job. The samples in this study were 200 users at the social security office of Chonburi selected by purposive sampling. The research instruments were questionnaires for personal data and a 35 item knowledge test for users of the 7 cases of compensatory benefits. The validity of the test found that IOC was 0.67-1.00. The difficulty index was 0.57-0.80, the discriminant index was 0.21-0.76, and reliability of the test was 0.91. The statistical devices used to analyze the data were frequency, percentage, means, and standard deviation. T-test for independent sample and One-way ANOVA were used for hypothesis testing with the level of statistical significant set at .05.

The results of this study found that most respondents of the questionnaire were females aged 30-39 years old, married, graduated with a bachelor is degree and had been users of the social security office for 1-5 years. Most of them didn't have experience with using compensatory benefits. They had a level of knowledge of the social security office of Chonburi in 7 cases of compensatory benefits at a medium level with an average score of 23.13. There was no difference between users of different genders, age, marital status, educational level, time insured, experience of using compensatory benefits, organization, years of work, job security, or information gain.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ฎ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
สมมติฐานการวิจัย.....	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	7
ขอบเขตการวิจัย.....	8
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	8
2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ.....	11
แนวคิดเกี่ยวกับการประกันสังคม.....	19
สิทธิประโยชน์ตามกฎหมายประกันสังคม.....	23
โครงสร้างการบริหารและการจัดองค์การของสำนักงานประกันสังคม.....	38
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	45
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	49
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	49
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	49
การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ.....	51
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	52
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	52

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิจัย.....	54
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ประกันตนที่มาใช้บริการ สำนักงานประกันสังคมจังหวัดชลบุรี.....	54
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับความรู้ความเข้าใจของผู้ประกันตนที่มาใช้บริการ สำนักงานประกันสังคมจังหวัดชลบุรี เกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ 7 กรณี.....	60
ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบระดับความรู้ความเข้าใจของผู้ประกันตน ที่มาใช้บริการ สำนักงานประกันสังคมจังหวัดชลบุรี เกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ 7 กรณี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และปัจจัยด้านงาน.....	67
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	79
สรุปผลการวิจัย.....	79
อภิปรายผล.....	81
ข้อเสนอแนะ.....	84
บรรณานุกรม.....	86
ภาคผนวก.....	90
ภาคผนวก ก.....	91
ภาคผนวก ข.....	93
ภาคผนวก ค.....	101
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	108

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 สถิติการรับสิทธิประโยชน์ทดแทน ปี พ.ศ. 2558.....	3
2 การสกัดตัวแปรอิสระจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	48
3 จำนวนข้อคำถาม.....	50
4 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามปัจจัยด้านบุคคล (n = 200).....	55
5 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามปัจจัยด้านงาน (n = 200).....	57
6 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามข้อคำถาม ความมั่นคงของงาน.....	59
7 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับความมั่นคงของงาน (n = 200).....	59
8 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ ต่อสิทธิประโยชน์กรณีเจ็บป่วย/ ประสบอันตราย.....	60
9 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ ต่อสิทธิประโยชน์ กรณีคลอดบุตร.....	61
10 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ ต่อสิทธิประโยชน์ กรณีทุพพลภาพ.....	62
11 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ ต่อสิทธิประโยชน์ กรณีเสียชีวิต.....	63
12 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ ต่อสิทธิประโยชน์ กรณีสงเคราะห์บุตร.....	64
13 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ ต่อสิทธิประโยชน์ กรณีชราภาพ.....	65
14 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ ต่อสิทธิประโยชน์ กรณีว่างงาน.....	66
15 ระดับความรู้ความเข้าใจของผู้ประกันตนเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ทั้ง 7 กรณี.....	67
16 การเปรียบเทียบระดับความรู้ความเข้าใจของผู้ประกันตนเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ ทั้ง 7 กรณี จำแนกตามเพศ.....	67

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
17 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ สิทธิประโยชน์ทั้ง 7 กรณี จำแนกตามอายุ.....	68
18 การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ ทั้ง 7 กรณี จำแนกตามอายุ.....	68
19 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ สิทธิประโยชน์ทั้ง 7 กรณี จำแนกตามสถานภาพสมรส.....	69
20 การเปรียบเทียบระดับความรู้ความเข้าใจของผู้ประกันตนเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ ทั้ง 7 กรณี จำแนกตามสถานภาพสมรส.....	69
21 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ สิทธิประโยชน์ทั้ง 7 กรณี จำแนกตามระดับการศึกษา.....	70
22 การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ ทั้ง 7 กรณี จำแนกตามระดับการศึกษา.....	70
23 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ สิทธิประโยชน์ทั้ง 7 กรณี จำแนกตามระยะเวลาการเป็นผู้ประกันตน.....	71
24 การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ ทั้ง 7 กรณี จำแนกตามระยะเวลาการเป็นผู้ประกันตน.....	71
25 การเปรียบเทียบระดับความรู้ความเข้าใจของผู้ประกันตนเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ ทั้ง 7 กรณี จำแนกตามประสบการณ์การใช้บริการเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์.....	72
26 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ สิทธิประโยชน์ทั้ง 7 กรณี จำแนกตามหน่วยงานที่สังกัด.....	72
27 การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ ทั้ง 7 กรณี จำแนกตามหน่วยงานที่สังกัด.....	73
28 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิ ประโยชน์ทั้ง 7 กรณี จำแนกตามอายุการทำงาน.....	73
29 การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ สิทธิประโยชน์ทั้ง 7 กรณี จำแนกตามอายุการทำงาน.....	74

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
30	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ สิทธิประโยชน์ทั้ง 7 กรณี จำแนกตามความมั่นคงของงาน.....	74
31	การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ ทั้ง 7 กรณี จำแนกตามความมั่นคงของงาน.....	75
32	การเปรียบเทียบคะแนนความรู้ความเข้าใจของผู้ประกันตนเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ ทั้ง 7 กรณี จำแนกตามการได้รับข้อมูลข่าวสาร.....	75
33	สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน.....	76

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 จำนวนสถานประกอบการและผู้ประกันตนในจังหวัดชลบุรี พ.ศ. 2555-2558.....	3
2 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7
3 การรักษาโดยใช้สิทธิประกันสังคม.....	29
4 เครื่องหมายสำนักงานประกันสังคม.....	38
5 โครงสร้างหน้าที่และความรับผิดชอบของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดชลบุรี.....	44

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

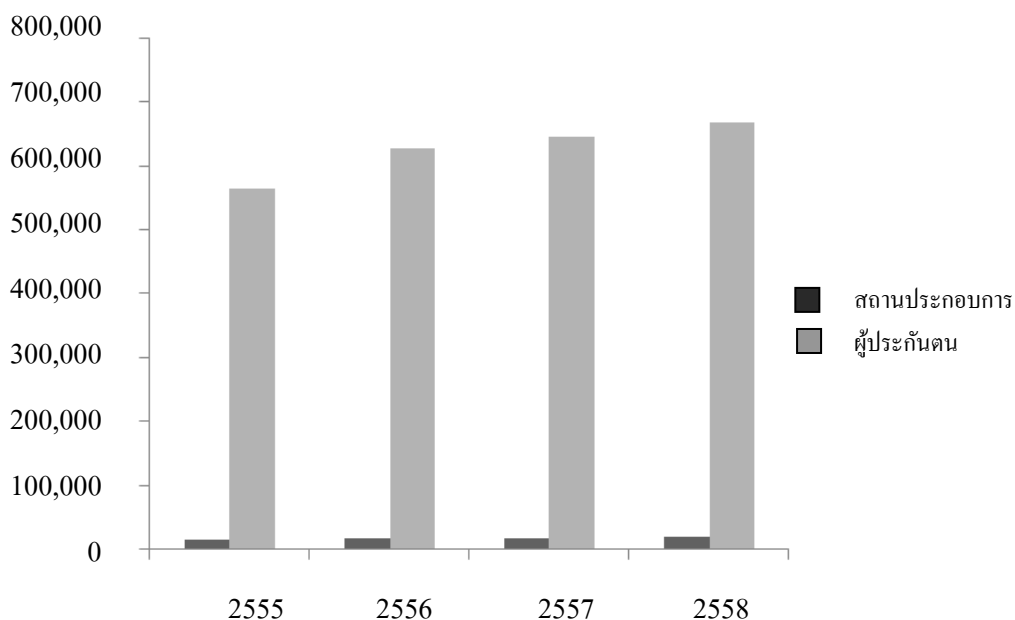
การประกันสังคมเป็นเรื่องสำคัญที่รัฐบาลของประเทศต่าง ๆ ในโลกส่วนใหญ่ นำระบบประกันสังคมไปใช้ในการให้หลักประกันชีวิตแก่ประชาชนของตนตั้งแต่เกิดจนตาย หลักประกันสังคมมีคุณลักษณะเป็นระบบของการเฉลี่ยทุกข์เฉลี่ยสุขซึ่งกันและกันระหว่างมวลสมาชิก ซึ่งโดยทั่วไปรัฐบาลของประเทศจะให้ความสำคัญแก่บุคคลที่ทำงานมีรายได้และอยู่ในระบบ แรงงานก่อน และจะขยายการคุ้มครองไปสู่ผู้ทำงานที่มีรายได้นอกระบบการจ้างงานปกติ ซึ่งจัดอยู่ในกลุ่มที่เรียกว่าแรงงานนอกระบบ การประกันสังคมที่ประเทศต่าง ๆ ใช้อยู่ปัจจุบัน จะมีหลักการที่ไม่แตกต่างกัน เนื่องจากการประกันสังคมเป็นโครงการการบริหารทางสังคม ในระยะยาวอีกระบบหนึ่งที่รัฐเป็นผู้ดำเนินการจัดขึ้น ด้วยการให้ประชาชนผู้มีรายได้แต่ละคน ได้มีส่วนช่วยตนเองหรือครอบครัว โดยร่วมกันเสี่ยงภัยหรือช่วยเหลือบำบัดความทุกข์ยากเดือดร้อน ซึ่งกันและกันระหว่างผู้มีรายได้ในสังคม ด้วยการออกเงินสมทบเข้ากองทุน เรียกว่า กองทุน ประกันสังคม โดยมีนายจ้าง ลูกจ้าง และในบางประเทศมีรัฐบาลร่วมออกเงินสมทบเข้ากองทุนนี้ด้วย กองทุนนี้จะจ่ายประโยชน์ทดแทนให้แก่ผู้ส่งเงินสมทบเมื่อเกิดความเดือดร้อน เช่น เจ็บป่วย คลอดบุตร ว่างาน ชราภาพ เป็นต้น การประกันสังคมจึงเป็นวิธีการหนึ่งที่ยึดหลักการพึ่งตนเอง และช่วยเหลือซึ่งกันและกันของประชาชน โดยมีความมุ่งหมายที่จะเป็นหลักการประกันและคุ้มครอง ความเป็นอยู่ของประชาชนให้มีความมั่นคงในการดำรงชีวิต มีเหตุการณ์ที่ทำให้ขาดแคลนรายได้ ก็สามารถดำรงอยู่ในสังคมอย่างปกติสุข (กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม, 2542)

ประโยชน์อันเกิดจากการได้รู้สิทธิและหน้าที่ตามกฎหมาย จะทำให้บุคคลสามารถ ปฏิบัติตนได้ถูกต้อง สามารถระวังตัวเองไม่ให้พห้พลังพลาตกระทำผิดประ โยชน์ในทางวิชาชีพ เพราะการประกอบอาชีพต่าง ๆ ล้วนอาศัยกฎหมายและประโยชน์ในทางการเมืองการปกครอง เมื่อประชาชนรู้กฎหมายและปฏิบัติหน้าที่ของตนครบถ้วน และใช้สิทธิต่าง ๆ ตามกฎหมายแล้ว ก็จะเป็นการเสริมสร้างความมั่นคงของการปกครองและการบริหารงานทางการเมือง ในทำนองเดียวกัน กฎหมายประกันสังคม ซึ่งเป็นกฎหมายที่กำหนดการให้หลักประกันแก่บุคคลในสังคมที่มีปัญหา หรือความเดือดร้อนทางการเงิน เนื่องจากการประสบเคราะห์ภัยหรือมีเหตุการณ์อันทำให้เกิด ปัญหาในการดำรงชีพ ซึ่งต้องการได้รับความช่วยเหลือในลักษณะเฉลี่ยความเสียหาย เฉลี่ยทุกข์สุข ร่วมกัน ในสังคม โดยการรวบรวมเงินเข้าเป็นกองทุนและจ่ายช่วยเหลือ ซึ่งผู้ที่ได้รับประโยชน์ก็คือ ผู้ที่ส่งเงินสมทบเข้ากองทุนที่ได้ปฏิบัติตามเงื่อนไข อันก่อให้เกิดสิทธิที่จะได้รับความคุ้มครอง

กฎหมายประกันสังคมที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน คือ พระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2558 มีผลบังคับใช้วันที่ 20 ตุลาคม 2558 เป็นต้นมา โดยได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมมาแล้ว 3 ครั้ง เพื่อให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพการณ์ในแต่ละยุคสมัย ซึ่งในปัจจุบันถือว่า โดยถือว่าลูกจ้างหรือแรงงานเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมอย่างยิ่ง การแก้ไขพระราชบัญญัติประกันสังคม นับเป็นก้าวหนึ่งของการพัฒนากฎหมายประกันสังคม การแก้ไขเพิ่มเติมครั้งนี้ได้ขยายความคุ้มครองและเพิ่มสิทธิประโยชน์หลายด้าน ไม่ว่าจะเป็นเจ็บป่วย ทูพพลภาพ คลอดบุตร สงเคราะห์ราภาพ และเสียชีวิต โดยส่วนที่สำคัญ คือ มีการขยายความคุ้มครอง ลูกจ้างชั่วคราวทุกประเภทของส่วนราชการทั้งรายวันและรายเดือน ซึ่งผู้ประกันตนทุกคนจำเป็นต้องศึกษาให้เข้าใจ เพื่อให้สามารถใช้สิทธิประโยชน์ของตนเองได้อย่างถูกต้อง ที่ผ่านมามีปัญหา ลูกจ้างมีความรู้ น้อย ไม่รู้กฎหมายและระเบียบเกี่ยวกับประกันสังคม ประกอบกับผู้ประกันตน ไม่สนใจและทำความเข้าใจในกฎหมายการใช้สิทธิ รวมทั้งนายจ้างบางรายไม่ขึ้นทะเบียนให้กับลูกจ้าง ทำให้ฐานข้อมูลการขึ้นทะเบียนและการนำเงินส่งสมทบไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง ไม่มีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกฎหมาย สิทธิประโยชน์ทดแทนให้แก่ลูกจ้างได้ทราบ จากปัญหาดังกล่าวส่งผลให้ผู้ประกันตนเสียสิทธิของตนเอง หรือไม่ได้รับสิทธิประโยชน์ตามกฎหมาย ทั้ง ๆ ที่นายจ้างหักเงินสมทบจากค่าจ้างของตนเองทุกเดือน แต่ไม่เคยทราบว่าตนเองมีเงินสะสมสมทบเข้ากองทุนประกันสังคม ที่เรียกว่า เงินกรณีชราภาพ หรือไม่ทราบว่านายจ้างหักเงินค่าจ้าง เพื่อนำส่งเข้ากองทุนประกันสังคมไปเพื่ออะไร และทำไมตนเองต้องถูกหักจากค่าจ้างทุกเดือน เป็นต้น (สิริกาญจน์ ศิริ โรจน์นวกุล, 2557)

จังหวัดชลบุรี เป็นจังหวัดที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศสูง อีกทั้งเป็นจังหวัดที่มีความหลากหลายในการประกอบอาชีพ โดยการขับเคลื่อนจากภาคอุตสาหกรรมเป็นหลัก โดยฐานการผลิตภาคอุตสาหกรรมที่ปรับตัวดีขึ้น ช่วยสนับสนุนให้อุปสงค์ขยายตัวได้ต่อเนื่อง ทั้งการบริโภค การลงทุนภาคเอกชน มีความเป็นเมืองสูง เป็นเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ มีพื้นที่เล็ก แต่มีประชากรเป็นอันดับ 9 ของประเทศ เศรษฐกิจใหญ่เป็นอันดับ 2 ของประเทศ หรือคิดเป็นร้อยละ 8.5 ของ GDP ประเทศ เป็นแหล่งท่องเที่ยวสำคัญของประเทศ การขยายตัวของโครงข่ายคมนาคมขนส่งเพื่อเชื่อมต่อภายในประเทศและระหว่างประเทศจะเป็น โอกาสสำคัญ สำหรับกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก (สำนักงานแรงงานจังหวัดชลบุรี, 2559) ด้วยเหตุนี้ จึงพบว่า ในปี พ.ศ. 2558 จังหวัดชลบุรี มีจำนวนโรงงานขออนุญาตให้เปิดกิจการใหม่มากที่สุด จำนวน 234 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 43.33 และมีการจ้างงานมากที่สุด (ศูนย์ข่าวสารตลาดแรงงานจังหวัดชลบุรี, 2558) และข้อมูลจากสำนักงานประกันสังคมจังหวัดชลบุรี พบว่า มีสถานประกอบการที่ขึ้นทะเบียนกับสำนักงานประกันสังคมเพิ่มขึ้น กล่าวคือ ในปี พ.ศ. 2558 จังหวัดชลบุรี มีสถานประกอบการ

จำนวน 19,220 แห่ง เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2557 คิดเป็นร้อยละ 4.58 ในส่วนของผู้ประกอบการ จำนวน 667,265 ราย เพิ่มขึ้นจากปีที่แล้ว ร้อยละ 3.33 (สำนักงานประกันสังคมจังหวัดชลบุรี, 2559)

ภาพที่ 1 จำนวนสถานประกอบการและผู้ประกันตนในจังหวัดชลบุรี พ.ศ. 2555-2558

ข้อมูลการใช้สิทธิประโยชน์ของผู้ประกันตน ปี พ.ศ. 2558 พบว่า ผู้ประกันตน ใช้สิทธิประโยชน์ในกรณีเจ็บป่วย มากที่สุด ร้อยละ 94.14 คิดเป็นจำนวนเงินทดแทนมากถึง 34,266.93 ล้านบาท ร้อยละ 55.77 ของจำนวนเงินทดแทนทั้งหมด เรียงลำดับจำนวนผู้รับประโยชน์ ทดแทนจากมากไปน้อย กรณีสงเคราะห์บุตร กรณีคลอดบุตร กรณีชราภาพ กรณีว่างงาน กรณีเสียชีวิต และกรณีทุพพลภาพ ตามลำดับ (สำนักงานประกันสังคมจังหวัดชลบุรี, 2559, หน้า 24)

ตารางที่ 1 สถิติการรับสิทธิประโยชน์ทดแทน ปี พ.ศ. 2558

กรณี	ผู้รับประโยชน์ทดแทน		เงินประโยชน์ทดแทน	
	จำนวน (ราย)	ร้อยละ	จำนวน (ล้านบาท)	ร้อยละ
เจ็บป่วย	33,263,864	94.14	34,266.93	55.77
คลอดบุตร	292,457	0.88	6,947.29	11.31
ทุพพลภาพ	9,963	0.03	611.02	0.99

ตารางที่ 1 (ต่อ)

กรณี	ผู้รับประโยชน์ทดแทน		เงินประโยชน์ทดแทน	
	จำนวน (ราย)	ร้อยละ	จำนวน (ล้านบาท)	ร้อยละ
เสียชีวิต	22,805	0.07	1,576.32	2.57
สงเคราะห์บุตร	1,276,608	3.84	674,479	10.97
ชราภาพ	236,198	0.71	6,526.34	10.62
ว่างงาน	106,798	0.32	4,771.62	7.77
รวม	33,208,693	100.00	61,440.31	100.00

ความรู้ความเข้าใจของผู้ประกันตนต่อสิทธิประโยชน์ที่พึงได้รับตามกฎหมายประกันสังคม จึงเป็นสิ่งจำเป็นในการแสดงตนเพื่อใช้สิทธิ์เหล่านั้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้สิทธิประโยชน์ 7 กรณี ของผู้ประกันตนในจังหวัดชลบุรี เพื่อนำผลการศึกษาที่ได้ไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการส่งเสริมให้ผู้ประกันตนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ทั้ง 7 กรณี ซึ่งส่งผลให้ผู้ประกันตนปฏิบัติตามได้ตามสิทธิประโยชน์ที่พึงมีพึงได้ตามกฎหมายประกันสังคมและพัฒนาการให้บริการด้านการประกันสังคมให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลต่อผู้ประกันตนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความรู้ความเข้าใจของผู้ประกันตนที่มาใช้บริการสำนักงานประกันสังคม จังหวัดชลบุรี เกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ 7 กรณี
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับความรู้ความเข้าใจของผู้ประกันตนที่มาใช้บริการสำนักงานประกันสังคมจังหวัดชลบุรี เกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ 7 กรณี จำแนกตามปัจจัยด้านบุคคล และปัจจัยด้านงาน

สมมติฐานการวิจัย

1. ผู้ประกันตนที่มาใช้บริการ สำนักงานประกันสังคมจังหวัดชลบุรี ที่มีเพศแตกต่างกัน มีระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ 7 กรณีแตกต่างกัน
2. ผู้ประกันตนที่มาใช้บริการ สำนักงานประกันสังคมจังหวัดชลบุรี ที่มีอายุแตกต่างกัน มีระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ 7 กรณีแตกต่างกัน

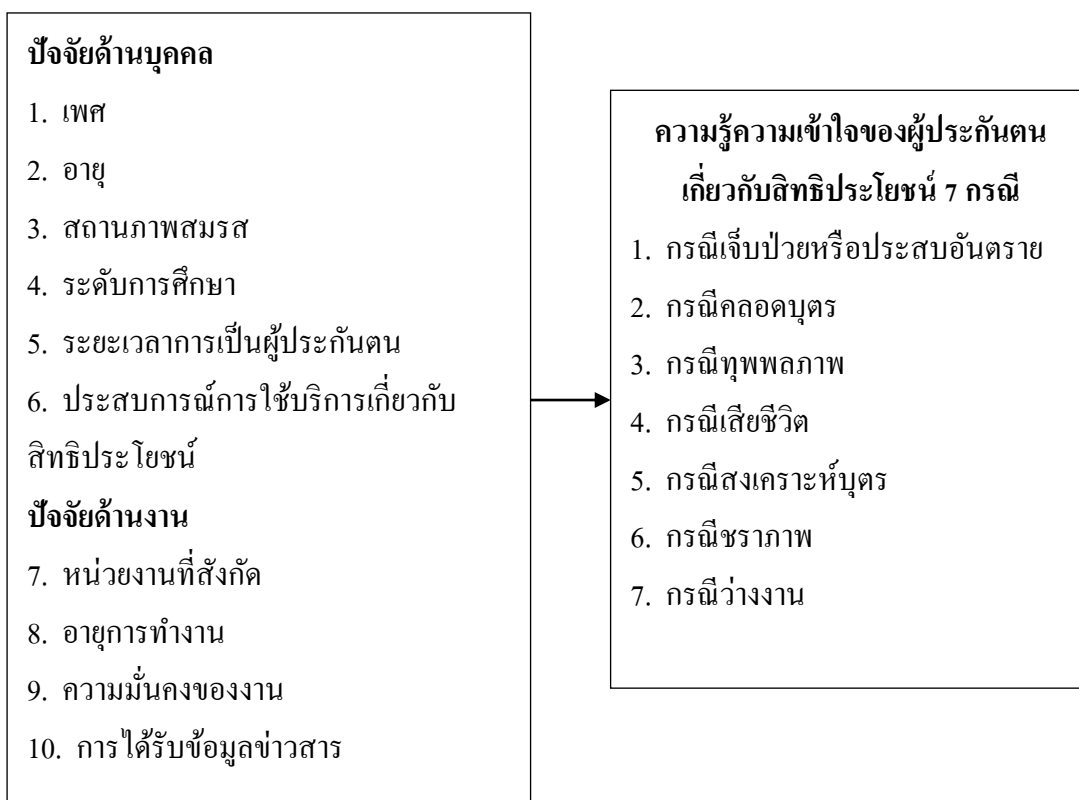
15. ผู้ประกันตนที่มาใช้บริการ สำนักงานประกันสังคมจังหวัดชลบุรี ที่มีการรับข้อมูลข่าวสารแตกต่างกัน มีระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ 7 กรณีแตกต่างกัน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้สิทธิประโยชน์ 7 กรณี ของผู้ประกันตน ดังนี้ กรณีเจ็บป่วยหรือประสบอันตราย กรณีคลอดบุตร กรณีทุพพลภาพ กรณีเสียชีวิต กรณีสงเคราะห์บุตร กรณีชราภาพ และกรณีว่างงาน พบว่า เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ระยะเวลาการเป็นผู้ประกันตน รายได้ หน่วยงานที่สังกัด อายุการทำงาน ความมั่นคงของงาน และการได้รับข้อมูลข่าวสาร มีผลต่อความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้สิทธิประโยชน์ 7 กรณีของผู้ประกันตน สอดคล้องกับงานวิจัยของวิไลเดือน พรอนันต์ (2535), ชนมยีน ภูมิ (2540), ศุภวรรณ ตริมงคล (2551), เพ็ญประภา วงศ์วานรุ่งเรือง (2551), จันทักษ์ ทะเกิงลาภ (2553) และสิริกัญจน์ ศิริโรจน์นวกุล, (2557) จึงกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย ดังภาพที่ 2

ตัวแปรต้น

ตัวแปรตาม

ภาพที่ 2 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบว่าผู้ประกันตนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ 7 กรณี และมีพฤติกรรมการใช้สิทธิประโยชน์ 7 กรณี ในลักษณะใด
2. เพื่อนำข้อมูลและข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยไปเป็นข้อมูลในการวางแผนปรับปรุงแก้ไขและส่งเสริมให้ผู้ประกันตนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ส่งผลให้ผู้ประกันตนได้รับสิทธิประโยชน์ที่พึงมีพึงได้

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ได้กำหนดขอบเขตการวิจัยไว้ดังต่อไปนี้ คือ

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นผู้ประกันตนที่มาใช้บริการ สำนักงานประกันสังคม จังหวัดชลบุรี จำนวน 9,875 คน โดยใช้ฐานข้อมูลสถิติผู้ประกันตนที่มาใช้บริการ สำนักงานประกันสังคม จังหวัดชลบุรี เดือนธันวาคม พ.ศ. 2558 (สำนักงานประกันสังคมจังหวัดชลบุรี, 2558)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นผู้ประกันตนที่มาใช้บริการ สำนักงานประกันสังคมจังหวัดชลบุรี ใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เท่ากับ 200 คน

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา ศึกษาความรู้ของผู้ประกันตนเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ 7 กรณี คือ กรณีเจ็บป่วยหรือประสบอันตราย กรณีคลอดบุตร กรณีทุพพลภาพ กรณีเสียชีวิต กรณีสงเคราะห์บุตร กรณีชราภาพ และกรณีว่างงาน

3. ขอบเขตด้านพื้นที่ ผู้ประกันตนในเขตพื้นที่จังหวัดชลบุรี

4. ขอบเขตด้านระยะเวลา การวิจัยในครั้งนี้ใช้ระยะเวลาในการวิจัย ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม ถึงพฤศจิกายน พ.ศ. 2559

นิยามศัพท์เฉพาะ

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ 7 กรณี ของผู้ประกันตน หมายถึง ความสามารถของผู้ประกันตนที่อาศัยในเขตจังหวัดชลบุรี ในการจดจำหรือระลึกถึง รวมทั้ง การแปลความ ตีความ สรุปลความ และขยายความจากเรื่องราวหรือข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ 7 กรณี ได้แก่ กรณีเจ็บป่วยหรือประสบอันตราย กรณีคลอดบุตร กรณีทุพพลภาพ กรณีเสียชีวิต กรณีสงเคราะห์บุตร กรณีชราภาพ และกรณีว่างงาน

สิทธิประโยชน์ หมายถึง สิทธิที่เกิดขึ้นจากการที่ผู้ประกันตนได้จ่ายเงินสมทบ เข้ากองทุนประกันสังคมตามเงื่อนไขที่กำหนด ซึ่งประโยชน์ทดแทนที่ผู้ประกันตนจะได้รับ ตามพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2558 มี 7 กรณี ได้แก่

1. กรณีเจ็บป่วยหรือประสบอันตราย หมายถึง ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับประโยชน์ ทดแทนกรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย ต้องส่งเงินสมทบมาแล้วไม่น้อยกว่า 3 เดือน ภายในระยะเวลา 15 เดือน เมื่อผู้ประกันตนส่งเงินสมทบครบตามสิทธิ ฯ สำนักงานประกันสังคม

ออกบัตรรับรองสิทธิการรักษาพยาบาล โดยสถานพยาบาลที่ระบุในบัตรรับรองสิทธิ ฯ
เป็นสถานพยาบาลที่ผู้ประกันตนเลือกเองและต้องเข้าไปรับรักษาพยาบาล เมื่อประสบอันตราย
หรือเจ็บป่วย ซึ่งถ้าหากผู้ประกันตนเข้ารับการรักษาตามบัตรรับรองสิทธิแล้ว ไม่ต้องจ่าย
ค่ารักษาพยาบาลใด ๆ

2. กรณีคลอดบุตร หมายถึง ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับประโยชน์กรณีคลอดบุตร
ต้องส่งเงินสมทบมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 เดือนภายในระยะเวลา 15 เดือนก่อนวันที่คลอดบุตร
โดยผู้ประกันตนแต่ละคนต้องมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนได้รับค่าคลอดบุตรเหมาจ่าย
และผู้ประกันตนหญิงมีสิทธิได้รับค่าหยุดงานเพื่อการคลอดบุตรในอัตราร้อยละ 50 ของค่าจ้าง
เป็นเวลา 90 วันต่อบุตรหนึ่งคน

3. กรณีทุพพลภาพ หมายถึง ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับประโยชน์กรณีทุพพลภาพ
ต้องส่งเงินสมทบมาแล้วไม่น้อยกว่า 3 เดือน ภายในระยะเวลา 15 เดือนก่อนทุพพลภาพ
โดยผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับเงินทดแทนจากการขาดรายได้ในอัตราร้อยละ 50 ของค่าจ้าง
และค่ารักษาพยาบาลเดือนละไม่เกิน 4,000 บาท ตลอดชีวิต ซึ่งเมื่อผู้ประกันตนทุพพลภาพเสียชีวิต
มีสิทธิได้รับเงินกรณีเสียชีวิตด้วยเช่นกัน

4. กรณีเสียชีวิต หมายถึง ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับประโยชน์กรณีเสียชีวิต
ต้องส่งเงินสมทบมาแล้วไม่น้อยกว่า 1 เดือน ภายในระยะเวลา 6 เดือน ก่อนถึงแก่ความตาย
โดยกองทุนประกันสังคมจ่ายเงินค่าทำศพ 40,000 บาท และเงินสงเคราะห์การเสียชีวิต
กรณีผู้ประกันตนส่งเงินสมทบมาแล้วตั้งแต่ 36 เดือนขึ้นไป แต่ไม่เกิน 120 เดือน จ่ายให้กับทายาท
จะได้รับเงินสงเคราะห์เท่ากับค่าจ้างเฉลี่ย 2 เดือน ผู้ประกันตนจ่ายเงินสมทบมาแล้วตั้งแต่ 120 เดือน
ขึ้นไป จะได้รับเงินสงเคราะห์เท่ากับค่าจ้างเฉลี่ย 6 เดือน

5. กรณีสงเคราะห์บุตร หมายถึง ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับประโยชน์กรณีสงเคราะห์บุตร
ที่ต้องส่งเงินสมทบมาแล้วไม่น้อยกว่า 12 เดือน ภายในระยะเวลา 36 เดือน โดยที่ได้รับประโยชน์
ทดแทนเป็นรายเดือน ๆ ละ 400 บาท จนกว่าบุตรอายุครบ 6 ปีบริบูรณ์ คราวละไม่เกิน 3 คน

6. กรณีชราภาพ หมายถึง ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับประโยชน์กรณีชราภาพ
เมื่อสิ้นสุดจากการเป็นผู้ประกันตน และต้องมีอายุครบ 55 ปีบริบูรณ์ มีการส่งเงินสมทบ
โดยส่งมาแล้วไม่เกิน 180 งวด จะได้รับเป็นบำเหน็จ กรณีเกิน 180 งวด เป็นบำนาญ

7. กรณีว่างงาน หมายถึง ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับประโยชน์กรณีว่างงาน
ต้องส่งเงินสมทบมาแล้วไม่น้อยกว่า 6 เดือน ภายในระยะเวลา 15 เดือน ก่อนการว่างงาน
ซึ่งผู้ประกันตนได้รับประโยชน์ทดแทนการว่างงานตั้งแต่วันที่ 8 นับแต่วันว่างงาน โดยผู้ประกันตน
ได้รับสิทธิกรณีว่างงานในอัตราร้อยละ 30 ของค่าจ้างในกรณีลาออกหรือสิ้นสุดระยะเวลาการจ้าง

ปัจจัยด้านบุคคล หมายถึง ลักษณะเฉพาะส่วนตัวของบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ระยะเวลาการเป็นผู้ประกันตน และประสบการณ์การใช้บริการเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์

ปัจจัยด้านงาน หมายถึง ลักษณะเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับงาน ประกอบด้วย หน่วยงาน ที่สังกัด อายุการทำงาน ความมั่นคงของงาน และการได้รับข้อมูลข่าวสาร

ระยะเวลาการเป็นผู้ประกันตน หมายถึง ระยะเวลาที่ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ประกันตนกับสำนักงานประกันสังคมจนถึงปัจจุบัน

อายุการทำงาน หมายถึง ระยะเวลาตั้งแต่ได้เริ่มปฏิบัติงานในสถานประกอบการที่ทำงานอยู่ ณ ขณะนี้ จนถึงปัจจุบัน

ความมั่นคงของงาน หมายถึง ความยั่งยืนของอาชีพ โอกาสก้าวหน้าในงาน การมีงานประจำที่มีรายได้สม่ำเสมอ

ผู้ประกันตน หมายถึง ลูกจ้างที่ทำงานในสถานประกอบการในจังหวัดชลบุรี ซึ่งอยู่ในความดูแลของนายจ้างในการขึ้นทะเบียนเป็นผู้ประกันตนกับสำนักงานประกันสังคม จังหวัดชลบุรี กระทรวงแรงงาน โดยถูกต้องตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 ลูกจ้างจะถูกหักเงินสมทบจากค่าจ้างเพื่อนำส่งเข้ากองทุนประกันสังคม เพื่อหลักคุ้มครองเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ทดแทนที่ประกันตน

กฎหมายประกันสังคม หมายถึง กฎหมายที่กำหนดการให้หลักประกันแก่บุคคลในสังคมที่มี หรือความเดือดร้อนทางการเงิน เนื่องจากการประสบเคราะห์ภัย หรือมีเหตุการณ์อันทำให้เกิดปัญหาในการดำรงชีพ ซึ่งต้องการได้รับความช่วยเหลือในลักษณะเฉลี่ยความเสี่ยงเฉลี่ยทุกข์สุขร่วมกันระหว่างประโยชน์ในสังคม โดยการรวบรวมเงินเข้าเป็นกองทุนและจ่ายช่วยเหลือ นั่นก็คือ ผู้ที่ส่งเงินสมทบเข้ากองทุนที่ได้ปฏิบัติตามเงื่อนไข อันก่อให้เกิดสิทธิที่จะได้รับความคุ้มครอง

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้ศึกษาได้ศึกษาเรื่อง ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้สิทธิประโยชน์ 7 กรณีของผู้ประกันตนที่มาใช้บริการ สำนักงานประกันสังคมจังหวัดชลบุรี โดยได้อาศัยทฤษฎีแนวคิดเกี่ยวกับการประกันสังคม สิทธิประโยชน์ 7 กรณี ตามกฎหมายการประกันสังคม แนวคิดด้านความรู้ความเข้าใจและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ นำเสนอตามลำดับดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ
2. แนวคิดเกี่ยวกับการประกันสังคม
3. สิทธิประโยชน์ตามกฎหมายประกันสังคม
4. โครงสร้างการบริหารและการจัดองค์การของสำนักงานประกันสังคม
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ

ความหมายของความรู้ความเข้าใจ

Bloom (1980, pp. 89-96 อ้างถึงใน สิริกาญจน์ สิริโรจน์นวกุล, 2557, หน้า 9) ได้อธิบายความหมายของความรู้ความเข้าใจว่า “ความรู้” หมายถึง พฤติกรรมและสถานการณ์ต่าง ๆ ซึ่งเน้นการจำ ไม่ว่าจะเป็นการระลึกถึงหรือระลึกได้ก็ตาม เป็นสถานการณ์ที่เกิดขึ้นอันสืบเนื่องมาจากการเรียนรู้ โดยเริ่มต้นจากการรวบรวมสาระต่าง ๆ เหล่านั้น จนกระทั่งพัฒนาไปสู่ขั้นที่มีความสลับซับซ้อนยิ่งขึ้นต่อไป โดยความรู้นี้อาจแยกเป็นความรู้เฉพาะสิ่งความรู้ในเรื่องระเบียบการ และความรู้เรื่องสากล เป็นต้น

Rosenberg and Hovland (1960, p. 1 อ้างถึงใน สิริกาญจน์ สิริโรจน์นวกุล, 2557, หน้า 9) อธิบายว่าความเข้าใจ ได้แก่ ความเชื่อหรือความนึกคิด (Concept) หรือการสำเนียง (Conception) ต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งเป็นไปได้ทั้งทางดีและไม่ดี ความรู้ความเข้าใจนี้เป็นสิ่งที่ถ่ายทอดจากกลุ่มสังคมมาสู่ตัวบุคคล

Good (1973 อ้างถึงใน มนัสนันท์ มีครุฑ, 2542, หน้า 26) ได้ให้ความหมายของความรู้ว่าเป็นข้อเท็จจริง (Facts) ความจริง (Truth) กฎเกณฑ์และข้อมูลต่าง ๆ ที่มนุษย์ได้รับและรวบรวมสะสมไว้จากมวลประสบการณ์ต่าง ๆ

Webster's dictionary (1988 อ้างถึงใน มนัสนันท์ มีครุฑ, 2542, หน้า 26) ได้ให้ความหมายของความรู้ไว้ว่าเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับข้อเท็จจริง กฎเกณฑ์และโครงสร้างที่เกิดขึ้นจากการศึกษา

หรือการค้นหา หรือเป็นความรู้ที่เกี่ยวกับสถานที่สิ่งของหรือบุคคล ซึ่งได้จากการสังเกตประสบการณ์ หรือจากรายงาน การรับรู้ข้อเท็จจริงเหล่านี้ต้องชัดเจนและอาศัยเวลา

อุทุมพร ทองอุไทย (2523, หน้า 68) ให้ความหมายของความรู้ว่าเป็น พฤติกรรม และสภาพการณ์ต่าง ๆ ซึ่งเน้นการจำ ไม่ว่าจะเป็นการระลึกถึงหรือการระลึกได้ก็ตาม เป็นสภาพการณ์ ที่เกิดขึ้นสืบเนื่องมาจากการเรียนรู้ โดยเริ่มต้นจากการรวมสาระต่าง ๆ เหล่านี้จนกระทั่งพัฒนา ไปสู่ขั้นที่ความสลับซับซ้อนยิ่งขึ้นไป

ราชบัณฑิตยสถาน (2542) ได้ให้ความหมายของ ความรู้ความเข้าใจ คือ สิ่งที่ตั้งสมมาจาก การศึกษาเล่าเรียน การค้นคว้า หรือประสบการณ์ รวมทั้งความสามารถเชิงปฏิบัติและทักษะ ความเข้าใจ หรือสารสนเทศที่ได้รับมาจากประสบการณ์ สิ่งที่ได้รับมาจากการได้ยิน ได้ฟัง การคิด หรือการปฏิบัติ องค์กรวิชาในแต่ละสาขา

อุษาลักษณ์ สวบลีเยี่ยม (2549, หน้า 13) ความเข้าใจ หมายถึง ความสามารถในการนำความรู้ ความจำไปดัดแปลงปรับปรุงให้สามารถจับใจความ อธิบายแยกแยะ จัดลำดับหรือเปรียบเทียบ ข้อเท็จจริงได้

จากความหมายดังกล่าวสรุปได้ว่า ความรู้ความเข้าใจ หมายถึง การรู้เรื่องราวข้อเท็จจริง กฎเกณฑ์และข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากประสบการณ์ทั้งทางตรงทางอ้อม สถานที่ สิ่งของ หรือบุคคล ที่เกิดจากประสบการณ์ทางตรงทางอ้อม ซึ่งเป็นความจำที่มนุษย์ได้สะสมรายละเอียดของเรื่องราว ปรากฏการณ์ไว้ และแสดงออกมาเป็นพฤติกรรมที่เรียกเอาสิ่งที่จำได้ออกมาให้ปรากฏให้สังเกตได้ วัดได้ และความรู้ความเข้าใจเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องโดยตรง และรวมถึงการนำความรู้ความเข้าใจไปใช้ในสถานการณ์จริงได้ตามขั้นตอน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ของแต่ละบุคคล

ลำดับขั้นของความรู้

ทฤษฎีปิระมิดแห่งความรู้ของยามาซากิมิ 4 ระดับ (เกษณี เรื่องรัตนตรัย, 2547, หน้า 20)

1. ข้อมูล (Data) คือ ข้อเท็จจริง ข้อมูลดิบหรือตัวเลขต่าง ๆ ที่ยังไม่ผ่านการแปลความหมาย
2. สารสนเทศ (Information) คือ ข้อมูลที่ผ่านกระบวนการสังเคราะห์วิเคราะห์แล้ว

เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในการบริหารจัดการและตัดสินใจ

3. ความรู้ (Knowledge) คือ สารสนเทศที่ผ่านกระบวนการคิดเปรียบเทียบเชื่อมโยง กับความรู้อื่นจนเกิดเป็นความเข้าใจและนำไปใช้ประโยชน์ในการสรุปและตัดสินใจในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้โดยไม่จำกัดช่วงเวลา

4. ปัญญา (Wisdom) คือ ความรู้ที่ฝังอยู่ในตัวคน ก่อให้เกิดประโยชน์ในการนำไปใช้

ระดับความรู้

พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2530, หน้า 10-11) ได้กล่าวไว้ว่าความรู้เป็นพฤติกรรมอย่างหนึ่ง ซึ่งเกี่ยวข้องกับความสามารถทางสมองหรือด้านสติปัญญา ซึ่งประกอบด้วยพฤติกรรมดังต่อไปนี้

1. ความรู้ความจำ (Knowledge) หมายถึง ความสามารถของบุคคลในอันที่จะทรงไว้หรือรักษาไว้ซึ่งเรื่องราวต่าง ๆ ที่ได้รับการเรียนการสอนและจากประสบการณ์ต่าง ๆ รวมทั้งสิ่งที่สัมพันธ์กับประสบการณ์นั้น ๆ และสามารถถ่ายทอดสิ่งที่จดจำไว้นั้นออกมาได้อย่างถูกต้อง
2. ความเข้าใจ (Comprehension) หมายถึง ความสามารถในการแปลความ ตีความ และสรุปความเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ ที่ได้พบเห็นหรือเรื่องราวและเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่ได้รับรู้อย่างถูกต้อง และสามารถสื่อความเข้าใจที่ตนมีอยู่นั้น ไปสู่ผู้อื่นได้ถูกต้องด้วย
3. การนำไปใช้ (Application) หมายถึง ความสามารถในการนำความรู้ทฤษฎีหลักการ กฎเกณฑ์และวิธีการดำเนินการต่าง ๆ ซึ่งได้รับการเรียนรู้ไปใช้แก้ปัญหาในสถานการณ์จริงในชีวิตประจำวันหรือสถานการณ์ใหม่ที่คล้ายคลึงกันได้ถูกต้องเหมาะสม
4. การวิเคราะห์ (Analysis) หมายถึง ความสามารถในการแยกแยะเรื่องราวข้อเท็จจริง หรือเหตุการณ์ใด ๆ ออกเป็นส่วนย่อย ๆ ได้ และสามารถบอกได้ว่าส่วนย่อย ๆ นั้นแต่ละส่วนสำคัญอย่างไร ส่วนใดสำคัญที่สุด และแต่ละส่วนมีความสัมพันธ์กันอย่างไร และมีหลักการใดร่วมกันอยู่
5. การสังเคราะห์ (Synthesis) หมายถึง ความสามารถในการผสมผสานส่วนย่อย ๆ เข้าด้วยกันให้เป็นส่วนใหญ่ ทำให้ได้ผลผลิตที่แปลกใหม่และดีกว่าเดิม พฤติกรรมด้านนี้เน้นให้เกิดความคิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ นั้นเอง
6. การประเมินค่า (Evaluation) หมายถึง ความสามารถในการวินิจฉัย ตีราคาสีงต่าง ๆ หรือเรื่องราวต่าง ๆ ได้อย่างมีหลักเกณฑ์ เป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป

ประเภทของความรู้

Bloom (1980, pp. 192-193) ได้จำแนกความรู้ออกมาเป็น 3 ขั้นตอน โดยเรียกจากที่ซับซ้อนน้อยที่สุดไปหาที่ซับซ้อนมากที่สุด

1. ความรู้เฉพาะสิ่ง (Knowledge of specifics) คือ การระลึกถึงสิ่งเฉพาะและชิ้นส่วนของสารที่อยู่โดดเดี่ยว การเน้นอยู่ที่สัญลักษณ์ที่มีความหมายเชิงรูปธรรมเรื่องนี้จัดอยู่ในระดับต่ำสุดของความเป็นนามธรรม ซึ่งอาจได้รับการคิดว่าเป็นหน่วยงาน สิ่งที่ซับซ้อนและเป็นนามธรรมของความรู้ที่สร้างขึ้น ได้แก่

- 1.1 ความรู้เกี่ยวกับคำเฉพาะ (Knowledge of terminology) เป็นความรู้ในเรื่องสัญลักษณ์จำเพาะบางอย่าง (ทั้งทางภาษาและมิใช่ภาษา) รวมทั้งความรู้ทางสัญลักษณ์ที่ยอมรับกันแล้ว

ความรู้เกี่ยวกับสัญลักษณ์ประเภทต่าง ๆ ซึ่งอาจเคยใช้เพียงครั้งเดียวหรือความรู้ในเรื่องที่เหมาะสมกับการใช้ประโยชน์ของสัญลักษณ์นั้น

1.2 ความรู้ในข้อเท็จจริงเฉพาะ (Knowledge of specific facts) เป็นความรู้ในเรื่องวันที่ เหตุการณ์ บุคคล สถานที่ ฯลฯ ซึ่งอาจเคยใช้เพียงครั้งเดียวหรือความรู้ในเรื่องที่เหมาะสมกับการใช้ประโยชน์ของสัญลักษณ์นั้น ๆ

2. ความรู้เรื่องวิถีและวิธีการจัดการกระทำกับสิ่งเฉพาะ (Knowledge of way and means of dealing with specifics) คือ ความรู้ในเรื่องวิถีทางในการจัดระเบียบในการศึกษา ในการตัดสินใจ และในการวิพากษ์วิจารณ์ รวมทั้งวิธีการค้นคว้าลำดับผลที่ได้ตามเวลาในปฏิทินและมาตรฐานของการตัดสินใจในแต่ละสาขาและรูปแบบของการจัดระเบียบตามที่สาขากำหนด และดำเนินการ ความรู้นี้ จัดอยู่ในระดับกลางของความเป็นนามธรรม อยู่ระหว่างความรู้เฉพาะสิ่งกับความรู้ทั่วไป ได้แก่

2.1 ความรู้แบบแผนนิยม (Knowledge of conventions) เป็นความรู้ในเรื่องลักษณะของวิถีทางในการจัดการกระทำและการนำเสนอความคิดและปรากฏการณ์เพื่อการสื่อความหมาย และความสอดคล้องผู้ทำงานในสาขา ใช้ประโยชน์แบบฉบับการปฏิบัติการและรูปแบบที่เหมาะสมที่สุดกับวัตถุประสงค์และมองดูเหมาะสมที่สุดกับปรากฏการณ์ที่เกี่ยวข้อง ควรสังเกตว่าแม้รูปแบบและประเพณีจะเป็นสิ่งที่สมมุติขึ้นหรือเกิดขึ้นอย่างไม่ตั้งใจหรือมีฐานมาจากอำนาจทั้งหลายก็ตาม รูปแบบและประเพณีนิยมก็ยังคงมีอยู่เพราะเป็นผลงานของการตกลงของคนกลุ่มใหญ่หรือเกิดจากการที่แต่ละคนเข้าไปเกี่ยวข้องกับเรื่องราวปรากฏการณ์หรือปัญหา

2.2 ความรู้เรื่องแนวโน้มและลำดับเหตุการณ์ (Knowledge of trends and sequence) เป็นความรู้เรื่องกระบวนการทิศทางและการเคลื่อนที่ของปรากฏการณ์ที่เกี่ยวข้องกับเวลา

2.3 ความรู้เรื่องการจัดจำพวกและประเภท (Knowledge of classification and categories) เป็นความรู้เรื่องชั้นต่าง ๆ ชุดส่วนและการจัดเรียงเรียง ซึ่งถือว่าเป็นพื้นฐานของสาขาวิชาที่กำหนดมุ่งหมายของการโต้แย้งหรือของปัญหาที่ให้มา

2.4 ความรู้เรื่องเกณฑ์ (Knowledge of criteria) เป็นความรู้เรื่องเกณฑ์ตามข้อเท็จจริง หลักการความคิดเห็นและพฤติกรรมที่ได้รับการทดสอบหรือได้รับการตัดสินใจ

2.5 ความรู้เรื่องระเบียบวิธี (Knowledge of methodology) เป็นความรู้เรื่องวิธีสืบสวนเทคนิคและกระบวนการที่ใช้ในบางสาขาและที่ซึ่งใช้สืบสวนปัญหาและปรากฏการณ์การเน้นความรู้ของแต่ละบุคคลในเรื่องวิธีการมากกว่าความสามารถในการใช้วิธีการ

3. ความรู้เรื่องสากลและเรื่องนามธรรมในสาขาต่าง ๆ (Knowledge of the universals and abstractions in a field) คือ ความรู้เรื่องแผนและรูปแบบที่สำคัญ ๆ ที่ปรากฏการณ์และความคิด

ได้รับการจัดรวบรวมไว้โครงสร้างทฤษฎีและข้อสรุปจำนวนมาก ซึ่งมีอิทธิพลต่อสาขาวิชา หรือซึ่งนำมาใช้ศึกษาปรากฏการณ์หรือแก้ปัญหาในระดับนี้จัดเป็นระดับที่สูงสุดของความเป็นนามธรรม และความซับซ้อน ได้แก่

3.1 ความรู้เรื่องหลักและข้อสรุปทั่วไป (Knowledge of principle and generalizations) เป็นเรื่องความเป็นนามธรรมบางอย่าง ซึ่งสรุปข้อสังเกตปรากฏการณ์ที่เป็นนามธรรม ซึ่งมีคุณค่า ในการอธิบายบรรยายทำนายหรือกำหนดการกระทำหรือทิศทางที่เหมาะสมและสอดคล้องที่สุดเท่าที่ทำได้

3.2 ความรู้เรื่องทฤษฎีและโครงสร้าง (Knowledge of theories and structures) เป็นความรู้เรื่องตัวหลักการและข้อสรุปทั่วไป รวมทั้งความสัมพันธ์ของมัน ซึ่งแสดงให้เห็นภาพพจน์ของเหตุการณ์ปัญหาหรือสาขาที่ซับซ้อนได้อย่างชัดเจนและเป็นระบบ ซึ่งเป็นเรื่องที่เป็นนามธรรมมากที่สุดและได้รับการนำมาใช้แสดงความสัมพันธ์และการจัดระเบียบของสิ่งจำเพาะต่าง ๆ จำนวนมาก

สังัด อุทรานันท์ (2528, หน้า 164) ได้แบ่งประเภทของความรู้ไว้เป็น 5 ประเภท คือ

1. ความรู้พื้นฐานที่เป็นกฎเกณฑ์ข้อเท็จจริงต่าง ๆ
2. ความคิดรวบยอด คือ เนื้อหาสาระที่ผู้เรียนควรรู้จักหลังจากได้รู้ข้อเท็จจริงในขั้นพื้นฐานไปแล้ว
3. การแก้ปัญหาการคิดสร้างสรรค์เป็นความรู้ที่ผู้เรียนจะต้อง ได้เรียนรู้วิธีที่จะนำความรู้พื้นฐานหลักการความคิดรวบยอดไปใช้
4. ความรู้ด้านทักษะเป็นความรู้ประเภทที่จะต้องมีการฝึกทักษะฝึกปฏิบัติ ทั้งนี้ก็เกี่ยวกับการได้รับรู้กฎเกณฑ์พื้นฐานมาแล้ว
5. เกี่ยวกับเจตคติและค่านิยมเป็นความรู้ที่ต้องจัดให้แก่ผู้เรียนอย่างต่อเนื่องหลังจากที่เขาได้รับรู้ข้อมูลพื้นฐานได้ฝึกแก้ปัญหาหรือฝึกทักษะมาแล้ว

การวัดความรู้

บุญธรรม กิจปรีดาวิสุทธิ (2535) กล่าวว่า การทดสอบเป็นการนำชุดคำถามที่สร้างขึ้น ไปกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมตามที่ต้องการออกมา โดยสามารถสังเกตและวัดได้ การทดสอบโดยทั่วไปจะใช้แบบทดสอบเป็นเครื่องมือสำคัญ แบบทดสอบ หมายถึง เครื่องมือเฉพาะที่วัดความสามารถของสมอง ได้แก่ วัดความรู้ และความถนัด ที่สามารถให้คะแนนได้โดยทั่วไป จะมีอยู่ 3 ประเภท ได้แก่

1. แบบทดสอบแบบความเรียง (Essey test) เป็นแบบที่กำหนดคำถามให้และให้ผู้ตอบ ต้องเรียบเรียงคำตอบเอง ลักษณะเด่นอยู่ที่ให้อิสระแก่ผู้ตอบ ผู้ตอบต้องเรียบเรียงความรู้ความเข้าใจ

และความคิดเห็นแล้วเขียนคำตอบที่ตนถนัด ผู้ตอบต้องใช้เวลาส่วนมากไปในการคิดและเขียนคำตอบ ฉะนั้น ไม่นิยมใช้เว้นแต่เป็นแบบสัมภาษณ์หรือใช้สำรวจเบื้องต้นเท่านั้น

2. แบบทดสอบแบบตอบสั้น (Short answer test) เป็นแบบที่กำหนดคำถามให้ และกำหนดให้ตอบสั้น ๆ ผู้ตอบต้องหาคำตอบเองเหมือนความเรียง แต่จำกัดคำตอบให้ตอบแบบทดสอบแบบสั้น โดยทั่วไปจะมี 3 ชนิด ได้แก่

2.1 แบบข้อคำถามสมบูรณ์ (Completion item) รูปแบบการใช้ประโยคที่มีเนื้อหาสมบูรณ์ แกล้ให้ตอบสั้น ๆ เพียงคำตอบเดียว

2.2 แบบข้อความไม่สมบูรณ์ (Incompletion statement) รูปแบบการถามจะใช้ประโยคที่เป็นข้อความไม่สมบูรณ์ และเว้นช่องว่างให้เติมคำหรือวลีลงไปจะทำให้เป็นประโยคสมบูรณ์

2.3 แบบเติมคำที่มีความสัมพันธ์ รูปแบบนี้จะตั้งคำถามด้วยประโยคหลักตามด้วยคำหรือข้อความย่อย ๆ เว้นให้หาคำตอบเติม คำตอบที่เติมจะต้องสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับคำหรือประโยคข้อความย่อยที่กำหนดไว้ให้

3. แบบคำถามแบบเลือกตอบ (Multiple choice item) เป็นแบบคำถามที่กำหนดให้ ทั้งคำถามและคำตอบ ผู้ตอบต้องเลือกตอบตามคำตอบที่กำหนดให้ ลักษณะเด่นของแบบทดสอบเลือกตอบอยู่ที่ผู้ตอบจะต้องใช้เวลาส่วนมากไปในการอ่านและคิด ส่วนการตอบใช้เวลาน้อย การตรวจและการวิเคราะห์ทำได้ง่ายและสะดวก จึงนิยมใช้ทั่วไปในการรวบรวมข้อมูล แบบทดสอบแบบเลือกตอบมีหลายชนิดที่นิยมนำมาใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่

3.1 แบบสองตัวเลือกมีลักษณะเป็นแบบถูกผิดเป็นหลัก ใช้ถามข้อเท็จจริงและวัดความรู้ในระดับความจำ เช่น คำนิยามศัพท์และวิธีการ เป็นต้น

3.2 แบบหลายตัวเลือก เป็นแบบที่กำหนดคำตอบให้มากกว่า 2 คำตอบ ซึ่งมีตั้งแต่ 3-5 คำตอบ โดยทั่วไปนิยม 4 คำตอบ จากคำตอบที่กำหนดให้ ผู้ตอบเลือกคำตอบเดียว ซึ่งอาจเป็นแบบให้เลือกคำตอบเพียงคำตอบเดียวหรือเลือกคำตอบที่ถูกต้องเพียงคำตอบเดียวหรือจะเลือกคำตอบที่ผิดก็ได้

ศุภกนิษฐ์ พลไพรินทร์ (2540, หน้า 24) ได้กล่าวถึงการวัดความรู้ว่าการวัดความรู้เป็นการวัดระดับความจำความสามารถในความคิดเข้าใจกับข้อเท็จจริงที่ได้รับการศึกษา และประสบการณ์เดิม โดยผ่านการทดสอบคุณภาพแล้ว จะแยกคนที่มีความรู้กับไม่มีความรู้ ออกจากกันได้ระดับหนึ่ง เครื่องมือในการวัดความรู้มีหลายชนิด ซึ่งแต่ละชนิดเหมาะสมกับการวัดความรู้ตามคุณลักษณะที่แตกต่างกันออกไป ที่รู้จักกันโดยทั่วไป ได้แก่ การสังเกต การสัมภาษณ์ การให้ปฏิบัติ การศึกษากรณี การให้จินตนาการ การใช้แบบสอบถามและการทดสอบ ในที่นี้จะนำเครื่องมือที่ใช้วัดความรู้ที่นิยมกันมาก คือ แบบทดสอบหรือข้อสอบ (Testing) ซึ่งถือว่าเป็น

เป็นสิ่งเร้าเพื่อนำไปให้ผู้สอบให้แสดงอาการตอบสนองด้วยพฤติกรรมบางอย่าง เช่น การพูด การเขียน ท่าทาง ฯลฯ เพื่อให้สามารถสังเกตเห็นหรือสามารถนับจำนวนปริมาณได้ เพื่อนำไปแทนอันดับ หรือคุณลักษณะของบุคคลนั้น

รูปแบบของข้อสอบหรือแบบทดสอบมี 3 ลักษณะ (ไพศาล หวังพานิช, 2526, หน้า 35-36) ดังนี้

1. ข้อสอบปากเปล่า เป็นการสอบโดยการให้การตอบโต้ด้วยวาจาหรือคำพูดระหว่างผู้ทำการสอบกับผู้ถูกสอบโดยตรง หรือบางเรียกว่า “สัมภาษณ์” (Interview)
2. ข้อสอบข้อเขียน ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 แบบ คือ
 - 2.1 แบบความเรียง เป็นแบบที่ต้องการให้ผู้ตอบอธิบายเรื่อง บรรยายเรื่องราว ประพันธ์หรือวิพากษ์วิจารณ์เรื่องราวเกี่ยวกับความรู้
 - 2.2 แบบจำกัดความ เป็นข้อสอบที่ผู้ตอบพิจารณาเปรียบเทียบตัดสินข้อความ หรือรายละเอียดต่าง ๆ มี 4 แบบ คือ แบบถูกผิด แบบเติมคำ แบบจับคู่ และแบบเลือกตอบ
3. ข้อสอบภาคปฏิบัติ เป็นข้อสอบที่ไม่ต้องการให้ผู้ถูกสอบตอบสนองออกมาด้วยคำพูด หรือการเขียนเครื่องหมายใด แต่มุ่งให้แสดงพฤติกรรมด้วยการกระทำจริง มักเป็นข้อสอบในเนื้อหาวิชาที่ต้องการให้ปฏิบัติจริง

การสร้างและตรวจสอบแบบวัดความรู้

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบวัดความรู้ พบว่า แบบทดสอบแบบปรนัย (Objective type) ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ (บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์, 2547, หน้า 272-274)

1. แบบถูกผิด (True-false) คำถามชนิดนี้ถามถึงความจริง หลักการ กฎต่าง ๆ และการตีความ
2. แบบจับคู่ (Matching) ลักษณะของข้อสอบจะมี 2 คอลัมน์ คอลัมน์หนึ่งจะเป็นชุดของคำถาม อีกคอลัมน์หนึ่งเป็นชุดของคำตอบ ซึ่งผู้ตอบจะเลือกคำตอบที่ถูกต้อง เพื่อให้สอดคล้องกับคำถาม
3. แบบเลือกตอบ (Multiple choice) ข้อสอบแบบนี้แต่ละข้อกระทง (Item) จะประกอบด้วยสองส่วน ส่วนแรกเป็น โจทย์ อีกส่วนหนึ่งเป็นตัวเลือก มีตั้งแต่ 3 ตัวเลือกถึง 5 ตัวเลือก ซึ่งมีทั้งตัวเลือกที่เป็นคำตอบที่ถูกต้อง และตัวเลือกที่เป็นคำตอบ ที่ผิดเรียกว่าตัวลวง แบบทดสอบแบบนี้จะวัดความสามารถได้ตั้งแต่ขั้นต่ำถึงขั้นสูง ๆ โดยคำตอบในตัวเลือกนั้นจะมีข้อถูกอยู่เพียงข้อเดียว ส่วนข้ออื่น ๆ เป็นตัวลวง

แบบทดสอบแบบถูกผิด (True-false) เป็นแบบทดสอบแบบเลือกตอบรูปแบบหนึ่ง ที่มีลักษณะเป็นการนำเสนอข้อความเกี่ยวกับความรู้และความเข้าใจในมโนทัศน์ หลักการ หรือทฤษฎี

โดยให้ผู้ตอบพิจารณาเลือกตอบเพียง 2 คำตอบ คือ ถูกและผิดเท่านั้น การให้คะแนนโดยส่วนใหญ่จะพิจารณาจากความถูกต้องของคำตอบเป็นสำคัญ เช่น ตอบถูกได้ 1 คะแนน ตอบผิดได้ 0 คะแนน

สถานการณ์ที่ควรใช้ข้อสอบแบบถูกผิด

1. เมื่อเวลาทดสอบมีน้อย
2. เมื่อต้องการวัดสมรรถภาพทางสมองที่ไม่ลึกนัก
3. เมื่อต้องการวัดความเชื่อที่ผิด ๆ
4. เมื่อคำถามมีคำตอบเพียง 2 คำตอบเท่านั้น

การสร้างแบบทดสอบแบบถูกผิดให้มีคุณภาพ มีหลักการดังนี้

1. ข้อความที่ต้องการให้พิจารณาว่าถูกหรือผิด ต้องมีแนวคิดเพียงเรื่องเดียว และต้องมีประเด็นสำคัญในการตอบอย่างชัดเจน
2. ศัพท์และคำที่นำมาใช้ต้องเหมาะสมกับระดับของผู้ตอบ
3. ใช้ภาษาถูกต้อง เข้าใจง่าย และไม่ทำให้เกิดความสับสนหรือเข้าใจผิด
4. คำถามจะต้องมีความตรงในการตัดสินใจคำตอบถูกหรือผิด
5. ไม่ควรใช้คำหรือข้อความที่เป็นการชี้นำคำตอบทั้งที่อยู่ในข้อเดียวกันหรืออยู่ในข้ออื่น
6. ไม่ควรใช้คำปฏิเสธหรือใช้คำปฏิเสธซ้อนปฏิเสธ
7. เขียนคำชี้แจงหรือคำสั่งให้ชัดเจน
8. ไม่ควรใช้ประโยคที่ผิดครึ่งถูกครึ่งหรือหลาย ๆ ตอน

สรุปได้ว่า แบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ของผู้ประกันตน

ทั้ง 7 กรณี เป็นลักษณะข้อคำถามแบบเลือกตอบ 2 ตัวเลือก คือ ใช่ และไม่ใช่ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้ ถ้าตอบถูก ได้ 1 คะแนน ตอบผิดได้ 0 คะแนน จำนวน 30 ข้อ

ปัจจัยที่มีผลต่อความรู้

ในแต่ละบุคคลต่างมีความรู้ความเข้าใจในสิ่งต่าง ๆ มากน้อยไม่เท่ากัน ขึ้นอยู่กับสภาพความพร้อมในแต่ละสถานการณ์ ซึ่งปัจจัยหลักที่มีอิทธิพลต่อความรู้ความเข้าใจที่สำคัญ ซึ่ง Worthington and Grant (1971 อ้างถึงใน แสงจันทร์ โสภากาล, 2550, หน้า 15-16) ได้อธิบายเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ในการเรียนหรือระดับการเรียนของนักเรียนที่มีความสอดคล้องกัน พบว่ามีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบ 2 ประการ คือ องค์ประกอบทางด้านสติปัญญาและองค์ประกอบที่ไม่ใช่สติปัญญา ได้แก่ องค์ประกอบทางด้านเศรษฐกิจ สังคม ครอบครัว และการจูงใจ

สรรพคุณ พืชมพันธุ์ (2538, หน้า 13 อ้างถึงใน ราชันี พิทักษ์ญาติ, 2546) ได้สรุปปัจจัยที่มีผลต่อความรู้ดังนี้

1. ปัจจัยส่วนบุคคล ซึ่งประกอบด้วย

1.1 ระดับการศึกษา การศึกษามีอิทธิพลต่อการแสดงออก เพราะจะทำให้บุคคลมีความรู้และมีความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ อย่างมีเหตุและมีผล

1.2 ความเชื่อ หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดของบุคคลในการยอมรับต่อสิ่งต่าง ๆ ซึ่งอาจแตกต่างกันออกไป

1.3 สถานภาพทางสังคม หมายถึง สิทธิและหน้าที่ที่มีต่อผู้อื่นและสังคม

1.4 ประสบการณ์ เป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจและส่งผลต่อความคิดเห็น

2. ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งประกอบด้วย

2.1 ครอบครัว หมายถึง การสะสมความรู้โดยทางตรงหรือทางอ้อมจากระเบียบวิธีปฏิบัติ กฎเกณฑ์และค่านิยมต่าง ๆ ที่กลุ่มได้กำหนดไว้ เป็นระเบียบของความประพฤติและความสัมพันธ์ของสมาชิกในสังคมนั้น

2.2 กลุ่มและสังคมเกี่ยวข้องกับอิทธิพลต่อบุคคลอย่างมาก เพราะเมื่อบุคคลอยู่ในกลุ่มหรือสังคมใดต้องยอมรับและปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของกลุ่มและสังคมนั้น

2.3 สื่อมวลชน ได้แก่ หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ ซึ่งมีอิทธิพลอย่างมากต่อการเรียนรู้และการเปลี่ยนแปลงความคิดเห็นของบุคคล

แนวคิดเกี่ยวกับการประกันสังคม

ความหมายของการประกันสังคม (Social insurance)

Mowbray (1988 อ้างถึงใน มนัสนันท์ มีครุฑ, 2542, หน้า 16) ให้ความหมายว่าการประกันสังคม คือ ความพยายามของรัฐบาลในอันที่จะใช้หลักประกันภัยให้บังเกิดผลในทางป้องกันเพื่อมิให้ความยากจนในบ้านเมืองต้องเพิ่มขึ้น และหาทางที่จะบรรเทาความยากจนที่มีอยู่ให้ลดน้อยลงเป็นลำดับ

จำลอง ศรีประสาธน์ (2531, หน้า 12) ให้ความหมายว่า การประกันสังคม คือ มาตรการหนึ่งในการจัดสวัสดิการสังคมเพื่อคุ้มครองประชาชนที่มีรายได้ประจำมิให้ได้รับความเดือดร้อนในความเป็นอยู่ของชีวิตเมื่อต้องสูญเสียรายได้ทั้งหมดหรือบางส่วนหรือมีรายได้ไม่เพียงพอต่อการครองชีพ

อมร รักษาสัตย์ (2533, หน้า 7) ให้ความหมายว่า การประกันสังคม คือ การประกันภัยให้แก่ประชาชน ในสังคมในวงกว้างกว่าการประกันภัยภาคเอกชน ได้แก่ การที่รัฐบาลหนุนหลัง

หรือจัดการให้นายจ้างลูกจ้างจัดระบบประกันในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อลดความเสี่ยงภัยแก่บรรดาผู้เกี่ยวข้อง การประกันสังคมจึงเป็นโครงการประเภทที่เกี่ยวกับการประกันสุขภาพ เพื่อการรักษาพยาบาลยามเจ็บไข้ การประกันรายได้เมื่อตกงาน การประกันรายได้ยามชราพ้นวัยทำงาน เป็นต้น การประกันเป็นเรื่องของผู้ที่ให้ประกันภัยกับผู้เอาประกัน ซึ่งโดยหลักการแล้วผู้เอาประกันคือ ผู้ที่ได้รับผลประโยชน์ภายหลังจากการเกิดกรณีที่ตนประกันไว้

สงวน นิตยารัมภ์พงศ์ และปฐมสุวรรณค์ ปัญญาเลิศ (2534, หน้า 1) ได้ให้ความหมายว่าการประกันสังคมเป็นความพยายามในอันที่จะก่อให้เกิดความมั่นคงทางสังคม (Social security) โดยสมาชิกในสังคมจะมีหลักประกันในการที่จะอยู่ในสังคมได้อย่างมีสวัสดิภาพและเป็นสุข

บัณฑิต ธนชัยเศรษฐวุฒิ (2535, หน้า 1) ได้ให้ความหมายว่า การประกันสังคม หมายถึงโครงการที่รัฐบาลจัดขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ที่จะสร้างความมั่นคงและหลักประกันให้แก่ประชาชนโดยมีการเก็บเงินส่วนหนึ่งจากประชาชนที่มีรายได้นำมาสมทบพร้อมกันเป็นกองทุนกลางเพื่อนำไปช่วยเหลือประชาชนในกรณีที่ประสบเคราะห์กรรม เช่น อุบัติเหตุ เจ็บป่วย ทูพพลภาพ ตกงาน และชราภาพ โดยปกติการประกันสังคมในขั้นต้นจะใช้บังคับแก่คนทำงานที่รับค่าจ้างโดยคนงาน และนายจ้างเป็นผู้ส่งมอบเงินสมทบและรัฐบาลจะออกเงินสมทบอีกส่วนหนึ่ง

อุษา พาณิชปฐมพงศ์ (2537 อ้างถึงใน มนัสนันท์ มีครุฑ, 2542, หน้า 16) ได้ให้ความหมายว่าการประกันสังคมมีความสัมพันธ์กับความมั่นคงทางสังคมในฐานะที่เป็นองค์ประกอบหนึ่ง ที่ช่วยเสริมสร้างความมั่นคงในสังคม การประกันสังคมมีลักษณะของการป้องกันการขาดแคลนรายได้ และการทดแทนความสูญเสีย โดยมีหลักการคุ้มครองประชาชน ให้ประชาชนช่วยตนเองด้วยการออม การเสียสละเพื่อส่วนรวม นอกจากนี้จะเป็นการเน้นลักษณะสังคมไม่มีลักษณะกำไรในด้านแรงงาน และสนับสนุนแรงงานสัมพันธ์ ดังนั้น การประกันสังคมจึงเป็นรากฐานของความมั่นคงทางสังคม

สำนักงานประกันสังคมจังหวัดชลบุรี (2542, หน้า 33) ให้ความหมายว่า การประกันสังคม (Social insurance) คือ มาตรการหนึ่งในการจัดบริการด้านสวัสดิการสังคมเพื่อที่จะคุ้มครองป้องกันประชาชนที่มีรายได้ประจํามิให้ได้รับความเดือดร้อนในความเป็นอยู่ของชีวิตเมื่อต้องสูญเสียรายได้ทั้งหมดหรือบางส่วน หรือมีรายได้ไม่เพียงพอแก่การครองชีพ

อุดร ชัยวรากรณ์ (2543, หน้า 8) ให้ความหมายว่า การประกันสังคม คือ โครงการบริหารทางสังคมในระยะยาวที่รัฐดำเนินการเพื่อบ่งชี้ความคุ้มครองป้องกันประชาชนมิให้ได้รับความเดือดร้อนในความเป็นอยู่ของชีวิตอันเป็นส่วนรวม และส่งเสริมให้ได้รับความสุขสมบูรณ์ตามควรแก่สภาพ มีหลักประกันร่วมกัน โดยยึดหลักที่จะจัดให้ประชาชนแต่ละคนสามารถช่วยเหลือตัวเอง ช่วยเหลือครอบครัว และช่วยเหลือซึ่งกันและกันระหว่างบุคคลในสังคม

ด้วยการออกออมรายได้ประจำตามความสามารถของแต่ละบุคคลสะสมไว้ในกองทุนประกันสังคม โดยมีนายจ้างและรัฐบาลช่วยสมทบทุนเพื่อจ่ายให้สมาชิกที่ได้รับความเดือดร้อนในสังคม

จากความหมายของการประกันสังคม จะเห็นได้ว่า การประกันสังคมส่วนใหญ่เป็นการบริหารโดยภาครัฐ มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างหลักประกันขั้นพื้นฐานในการดำรงชีวิตให้ผู้ประกันตนทุกคนทุกระดับชั้นในสังคม โดยภาครัฐออกกฎหมายมาบังคับใช้กำหนดให้ 3 ฝ่าย คือ ฝ่ายนายจ้าง ฝ่ายลูกจ้าง (ผู้ประกันตน) และฝ่ายรัฐบาลร่วมกันจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุน เมื่อผู้ประกันตนจะได้รับขึ้นทะเบียนอยู่กับหลักการและเงื่อนไขการจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุน ส่วนอัตราการจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนและอัตราประโยชน์ทดแทนที่ผู้ประกันตนจะได้รับสิทธิประโยชน์ทดแทนจะมีความสัมพันธ์กับรายได้ของผู้ประกันตนตามหลักการเฉลี่ยทุกข์เฉลี่ยสุข

หลักการประกันสังคม

วิชัย โถสุวรรณจินดา (2535, หน้า 20-21) ให้ความหมายว่า การประกันสังคม หมายถึง ระบบที่ทั้งนายจ้างลูกจ้างและรัฐบาลได้เข้ามามีส่วนร่วมดำเนินการ เพื่อตอบสนองความต้องการและความจำเป็นของลูกจ้าง โดยทั้งสามฝ่ายร่วมกันส่งเงินสมทบเข้ากองทุนซึ่งมีลักษณะเป็นการออมทรัพย์ ทั้งนี้กองทุนจะมีการบริหารงานในรูปแบบที่ทั้ง 3 ฝ่าย ได้เข้ามีส่วนร่วม ส่วนประเภทของการประกันสังคมอาจครอบคลุมไปถึงการคลอดบุตร การสงเคราะห์บุตร การเจ็บป่วยการพิการหรือทุพพลภาพ การฌาปนกิจ การประกันสุขภาพและการว่างงานตามความเหมาะสมของแต่ละประเทศ โดยกฎหมายประกันสังคมจะดำเนินการได้ต้องขึ้นอยู่กับพื้นฐานของหลักการสำคัญ 5 ประการ คือ

1. หลักการบังคับ โดยให้ลูกจ้างทั้งหมดมาอยู่ภายใต้บังคับของกฎหมาย โดยมีการยกเว้นให้น้อยที่สุดเพื่อให้มีพื้นฐานการดำเนินงานที่กว้างขวางเพียงพอ

2. หลักการเฉลี่ยทุกข์เฉลี่ยสุข ลูกจ้างที่มีฐานะดี รายได้สูง ลูกจ้างที่มีสุขภาพดี แม้จะได้ประโยชน์จากการประกันสังคมก็ต้องอยู่ภายใต้บังคับกฎหมายประกันสังคมเพื่อเฉลี่ยสุขให้แก่ลูกจ้างที่ยากจนรายได้ต่ำและมีปัญหาสุขภาพอนามัย

3. หลัก 3 ฝ่าย ร่วมรับภาระ นอกจากลูกจ้างจะต้องจ่ายเงินสมทบแล้ว นายจ้างและรัฐบาลควรได้มีส่วนรับภาระเพราะเป็นผู้ได้รับประโยชน์จากการทำงานของลูกจ้างด้วย

4. หลักการจ่ายตามความสามารถได้ตามความจำเป็น เป็นหลักที่การคำนวณเงินสมทบให้ถือรายได้ลูกจ้างเป็นเกณฑ์ คนมีรายได้สูงจ่ายมากกว่าคนที่มียาได้ต่ำ แต่ประโยชน์ที่ได้รับเท่าเทียมกัน และได้รับเมื่อมีความจำเป็นเท่านั้น เช่น ได้รับเมื่อเจ็บป่วยหรือทุพพลภาพ เป็นต้น

5. หลักมาตรฐานขั้นต่ำ ประโยชน์ที่ได้รับจากการประกันสังคมต้องถือเป็นมาตรฐานขั้นต่ำที่ลูกจ้างควรได้รับ กิจกรรมที่อยู่นอกบังคับของกฎหมายประกันสังคมได้จะต้องมีมาตรฐานที่สูงกว่าที่กำหนดไว้ในกฎหมายนี้เท่านั้น

ระบบความมั่นคงทางสังคมอาศัยหลักการสร้างหลักประกัน 3 วิธี คือ Gilbert, Miller, and Speech (1960)

1. หลักการสงเคราะห์ (Public assistance) เป็นการช่วยเหลือแก่ประชาชนหรือครอบครัวที่ไม่สามารถช่วยตนเองได้ในรูปการสังคมสงเคราะห์ การประชาสงเคราะห์ กรณีที่บุคคลประสบความทุกข์ยาก เช่น ประสบอุบัติเหตุ ว่างงาน อัมภคัมภ์ เป็นต้น โดยให้การช่วยเหลือเป็นเงิน สิ่งของ และการรับเข้าอยู่ในสถานสงเคราะห์ และการให้บริการต่าง ๆ

2. หลักการบริการสังคม (Social service or public service) เป็นการให้ความช่วยเหลือประชาชนโดยไม่คำนึงว่าผู้นั้นจะต้องมีความเดือดร้อนจริง ๆ หรือไม่ ในรูปการจัด โครงสร้างพื้นฐาน และการบริการ เช่น การศึกษา สุขภาพอนามัย และที่อยู่อาศัย เป็นต้น

3. หลักการประกันสังคม (Social insurance) เป็นวิธีการที่รัฐให้ประชาชนทำการประกันรายได้ของตนไว้เพื่อประโยชน์ของตนเอง ครอบครัว และเป็นการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ในอันที่จะคุ้มครองมิให้ได้รับความเดือดร้อนในความเป็นอยู่ของชีวิต โดยจัดให้มีกองทุนกลางที่นายจ้างและรัฐช่วยออกเงินสมทบ ดังนั้น การประกันสังคมจึงเป็นวิธีการหนึ่งที่ยึดหลักการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะเป็นหลักประกันและคุ้มครองให้ประชาชนมีความมั่นคงในการดำรงชีวิต ทั้งนี้องค์การแรงงานระหว่างประเทศ หรือ ILO (International Labour Organization (ILO), 1989) ได้กำหนดหลักการสำคัญของการประกันสังคมไว้ดังนี้

3.1 การประกันสังคมจะเป็นวิธีการออกเงินสมทบโดยฝ่ายนายจ้างและลูกจ้าง และในบางครั้งรัฐบาลอาจเข้าไปมีส่วนร่วมในลักษณะช่วยเหลือหรืออุดหนุน โดยใช้เงินของรัฐ

3.2 การเข้ามามีส่วนร่วมในการประกันสังคม ถือเป็นลักษณะของการบังคับ โดยมีข้อยกเว้นไว้น้อยมา

3.3 เงินสมทบที่จ่ายมานั้นจะจัดตั้งเป็นกองทุนพิเศษ นำไปช่วยเป็นประโยชน์ทดแทนตามที่ได้กำหนด

3.4 ส่วนเกินของเงินสมทบจะนำไปลงเพื่อให้กองทุนมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้น

3.5 สิทธิในการรับประโยชน์ทดแทน เกิดจากการได้จ่ายเงินสมทบที่เป็นไปตามเงื่อนไข

3.6 อัตราการจ่ายเงินสมทบและอัตราประโยชน์ทดแทนมักจะสัมพันธ์กับรายได้บุคคล

3.7 การประกันสังคมประเภทการเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงาน ปกติแล้วนายจ้างจะเป็นผู้รับผิดชอบแต่ฝ่ายเดียว หรือบางกรณีรัฐให้ความช่วยเหลือเงินอุดหนุน

ดังนั้น จึงกล่าวได้ว่าหลักการสำคัญของโครงการประกันสังคม คือ การให้ประชาชนในแต่ละสังคมหรือแต่ละประเภทมีส่วนช่วยตนเอง โดยการร่วมกันเสี่ยง (Sharing of the risk) ด้วยการออกเงินสมทบ (Contribution) เข้ากองทุนกลาง เป็นลักษณะภาษีพิเศษ (Ear mark tax) คือ

กำหนดให้สมาชิกจ่ายเงินสมทบเป็นการเฉพาะเพื่อประโยชน์ทดแทนที่จะได้รับ ส่วนใหญ่จะเป็นระบบบังคับ (อำพล สิงห์ โกวินท์, 2537, หน้า 4)

สิทธิประโยชน์ตามกฎหมายประกันสังคม

กฎหมายประกันสังคมเป็นกฎหมายที่กำหนดการให้หลักประกันแก่บุคคลในสังคม ที่มีปัญหาหรือความเดือดร้อนทางการเงิน เนื่องจากการประสบเคราะห์ภัยหรือมีเหตุการณ์ อันทำให้เกิดปัญหาในการดำรงชีพ ซึ่งต้องการได้รับความช่วยเหลือในลักษณะเฉลี่ยความเสี่ยงเฉลี่ยทุกข์สุขร่วมกันระหว่างประโยชน์ในสังคม โดยการรวบรวมเงินเข้าเป็นกองทุนและจ่ายช่วยเหลือ นั่นก็คือ ผู้ที่ส่งเงินสมทบเข้ากองทุนที่ได้ปฏิบัติตามเงื่อนไข อันก่อให้เกิดสิทธิที่จะได้รับความคุ้มครอง

ขอบเขตการใช้บังคับกฎหมายประกันสังคม

ตามพระราชบัญญัติประกันสังคมฉบับที่ 4 พ.ศ. 2558 ที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน ได้กำหนดให้สถานประกอบกิจการที่มีลูกจ้างรวมกันตั้งแต่ 20 คนขึ้นไป และนายจ้าง ของสถานประกอบกิจการนั้นต้องอยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายดังกล่าว แต่เมื่อพ้นกำหนด 3 ปี นับแต่วันที่กฎหมายนี้ใช้บังคับ กฎหมายฉบับนี้ก็จะใช้บังคับขยายไปยังกิจการที่มีลูกจ้างตั้งแต่ 10 คนขึ้นไปด้วย (มาตรา 103) และเมื่อต่อมาภายหลังกิจการของนายจ้างมีจำนวนลูกจ้างลดลง เหลือไม่ถึงจำนวนที่กฎหมายกำหนด กิจการดังกล่าวก็ยังคงอยู่ภายใต้กฎหมายนี้ต่อไปจนกว่า จะเลิกกิจการ ลูกจ้างที่ทำงานในกิจการดังกล่าว ซึ่งอยู่ฐานะเป็นผู้ประกันตนมาตั้งแต่แรกก็ยังคงเป็นผู้ประกันตนต่อไปจนกว่าจะพ้นสภาพการเป็นลูกจ้างและลูกจ้างที่เข้าทำงานใหม่ก็ต้องเป็นผู้ประกันตน ตามกฎหมายนี้ด้วย (มาตรา 43) ปัจจุบันใช้บังคับสถานประกอบการที่มีลูกจ้างตั้งแต่ 1 คนขึ้นไป บุคคลหรือกิจการที่กฎหมายประกันสังคมไม่ใช้บังคับมีดังนี้

1. ข้าราชการและลูกจ้างประจำของหน่วยราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น (มาตรา 4 (1))
2. ลูกจ้างของรัฐบาลต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศ (มาตรา 4 (2))
3. ลูกจ้างของนายจ้างที่มีสำนักงานในประเทศและไปประจำทำงานในต่างประเทศ (มาตรา 4 (3))
4. ครูหรือครูใหญ่ของโรงเรียนเอกชน (มาตรา 4 (4))
5. นักเรียน นักเรียนพยาบาล นิสิตหรือนักศึกษา หรือแพทย์ฝึกหัด ซึ่งเป็นลูกจ้างของโรงเรียนหรือมหาวิทยาลัย หรือโรงพยาบาล (มาตรา 4 (5))
6. ลูกจ้างงานบ้าน อันมิได้มีการประกอบธุรกิจรวมอยู่ด้วย (มาตรา 5)

7. กิจการหรือลูกจ้างอื่นตามพระราชกฤษฎีกา (มาตรา 4 (6)) อันได้แก่ ลูกจ้างของสหภาพชาวไทย ลูกจ้างและพนักงานรัฐวิสาหกิจ ลูกจ้างของกิจการเพาะปลูก ประมง ป่าไม้ และเลี้ยงสัตว์ ซึ่งมีใช้ลูกจ้างตลอดปีและไม่มีงานลักษณะอื่นรวมอยู่ด้วย และลูกจ้างในงานลักษณะเป็นครั้งคราวเป็นการจรหรือเป็นไปตามฤดูกาล

ผู้ประกันตน

ลูกจ้างซึ่งมีฐานะเป็นผู้ประกันตนก็คือ บุคคลที่สมัครเข้าทำงานในสถานประกอบกิจการที่มีลูกจ้างตั้งแต่ 1 คนขึ้นไป โดยกฎหมายประกันสังคมบังคับให้ลูกจ้างดังกล่าวต้องจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนประกันสังคม ซึ่งนายจ้างจะเป็นผู้หักเงินค่าจ้างทุกครั้งที่มีการจ่ายค่าจ้างและนำส่งเข้ากองทุนประกันสังคม เป็นเงินสมทบส่วนของลูกจ้าง

ส่วนผู้ประกอบอาชีพอิสระและบุคคลอื่นที่ไม่ใช่ลูกจ้างอาจสมัครเข้าเป็นผู้ประกันตนได้ โดยแสดงความจำนงต่อสำนักงานประกันสังคม ลูกจ้างจะไม่เป็นผู้ประกันตนอีกต่อไป ถ้าลูกจ้างตายหรือสิ้นสภาพการเป็นลูกจ้างเมื่อสัญญาจ้างแรงงานระงับ เมื่อสิ้นสภาพการเป็นผู้ประกันตนแล้ว บุคคลที่เคยเป็นลูกจ้างนั้นก็หลุดพ้นจากภาระการจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนประกันสังคมและไม่มีสิทธิรับประโยชน์ทดแทน ซึ่งเป็นความช่วยเหลือจากกองทุนประกันสังคมได้อีกต่อไป เว้นแต่จะเป็นการประกันสังคมประเภทประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยนอกงาน คลอดบุตร ทูพพลภาพ และตาย ซึ่งบุคคลนั้นได้ส่งเงินสมทบมาครบเงื่อนไขที่จะก่อให้เกิดสิทธิรับประโยชน์ทดแทนแล้ว เมื่อพ้นสภาพการเป็นลูกจ้างก็ยังคงมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในการรับบริการทางการแพทย์ต่อไปอีก 6 เดือนนับจากวันสิ้นสภาพการเป็นลูกจ้าง (มาตรา 38 วรรคท้าย)

หน้าที่ของนายจ้าง

นายจ้าง หมายถึง ผู้ซึ่งรับลูกจ้างเข้าทำงานโดยจ่ายค่าจ้าง และผู้ซึ่งได้รับมอบหมายให้ทำงานแทนนายจ้างในกรณีที่นายจ้างเป็นนิติบุคคล เช่น บริษัทจำกัด หรือห้างหุ้นส่วนต่าง ๆ นายจ้าง หมายรวมถึง ผู้มีอำนาจกระทำการแทนนิติบุคคล และผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้มีอำนาจกระทำการแทนนิติบุคคลให้ทำการแทนด้วย นอกจากนั้นผู้ประกอบกิจการที่จ้างโดยวิธีเหมาค่าแรงมอบให้แก่บุคคลหนึ่งบุคคลใดรับช่วงไปควบคุมดูแลการทำงานและรับผิดชอบจ่ายค่าจ้างให้แก่ลูกจ้างอีกทอดหนึ่ง หรือมอบหมายให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดเป็นผู้จัดการหาลูกจ้างมาทำงาน อันมิใช่การประกอบธุรกิจจัดหางาน โดยการทำงานนั้นเป็นส่วนหนึ่งส่วนใดในกระบวนการผลิตหรือธุรกิจ ซึ่งกระทำในสถานประกอบกิจการหรือสถานที่ทำงานของผู้ประกอบกิจการ และเครื่องมือสำคัญสำหรับใช้งานผู้ประกอบกิจการเป็นผู้จัดหาลูกจ้าง กฎหมายกำหนดให้มีฐานะเป็นนายจ้างด้วย (มาตรา 35)

กฎหมายประกันสังคมฉบับที่ใช้อยู่ในปัจจุบันได้กำหนดให้นายจ้างต้องมีหน้าที่
ดังนี้

1. ยื่นแบบรายการแสดงรายชื่อบุคลากรจ้าง อัตราค่าจ้าง เลขประจำตัวประชาชนของลูกจ้าง จำนวนลูกจ้างชาย-หญิง จำนวนรวมของลูกจ้าง (กรณีมีลูกจ้างประจำทำงานที่อื่นนอกจาก สำนักงานใหญ่ นายจ้างต้องแยกรายชื่อบุคลากรจ้างตามท้องที่ที่ลูกจ้างทำงานด้วย) โดยกรอกข้อความ ในแบบ สปส. 1-02 แล้วยื่นต่อสำนักงานประกันสังคมภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ลูกจ้างนั้น เป็นผู้ประกันตน (มาตรา 34) และเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงข้อมูลเกี่ยวกับข้อความในแบบรายการ ที่ได้ยื่นไว้ นายจ้างก็ต้องแจ้งเป็นหนังสือต่อสำนักงานประกันสังคมขอเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขเพิ่มเติม รายการ ภายใน 15 วัน นับแต่วันที่ทราบการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว (มาตรา 44) นอกจากนี้ นายจ้างต้องยื่นแบบลงทะเบียนนายจ้างพร้อมกับการยื่นแบบรายการแสดงรายชื่อบุคลากรจ้างด้วย ตามแบบ สปส. 1-01 เมื่อยื่นแบบ สปส. 1-01 และ สปส.1-02 แล้ว สำนักงานประกันสังคมก็จะออก หนังสือสำคัญแสดงการขึ้นทะเบียนประกันสังคมให้แก่ นายจ้าง และออกบัตรประกันสังคม ให้แก่ลูกจ้าง (มาตรา 36) กรณีฝ่าฝืนหน้าที่นี้โดยเจตนาหรือกรอกข้อความอันเป็นเท็จ นายจ้างมีความรับผิดชอบต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 6 เดือน หรือปรับไม่เกิน 20,000 บาท หรือทั้งจำ ทั้งปรับ และถ้าเป็นความผิดต่อเนื่องจะมีโทษปรับอีกวันละไม่เกิน 5,000 บาท ตลอดระยะเวลา ที่ฝ่าฝืน (มาตรา 96)

2. จ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนประกันสังคมร่วมกับผู้ประกันตนหรือลูกจ้างและรัฐบาล ฝ่ายละเท่า ๆ กันตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่ไม่เกินร้อยละ 1.5 ของค่าจ้างสำหรับการประกัน กรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยนอกงาน คลอดบุตร ทูพพลภาพ และตาย ไม่เกินร้อยละ 3 สำหรับการประกันกรณีสงเคราะห์บุตรและชราภาพ และไม่เกินร้อยละ 5 สำหรับการประกัน การว่างงาน (มาตรา 46) โดยการคำนวณเงินสมทบให้คำนวณค่าจ้างเป็นรายวัน หากลูกจ้างรายใด มีค่าจ้างเกินวันละ 500 บาท ก็ให้คิดค่าจ้างสูงสุดเพียงวันละ 500 บาท ถ้าลูกจ้างทำงานกับนายจ้าง หลายราย นายจ้างแต่ละรายต้องจ่ายเงินสมทบตามอัตราค่าจ้างที่จ่ายให้แก่ลูกจ้างของตน โดยเป็นหน้าที่ของนายจ้างทุกรายที่ต้องทำแยกต่างหากจากกัน นอกจากนี้กรณีมีการจ้างเหมาช่วง ผู้รับเหมาช่วงถัดขึ้นไปจากนายจ้างและผู้รับเหมาชั้นต้นต้องร่วมรับผิดชอบกับนายจ้างในเงินสมทบ ซึ่งนายจ้างมีหน้าที่ต้องจ่ายด้วย (มาตรา 52)

3. หักค่าจ้างของผู้ประกันตนที่เป็นลูกจ้างตามจำนวนที่จะต้องเป็นเงินสมทบใน ส่วน ของลูกจ้าง และนำส่งสำนักงานประกันสังคม ภายในวันที่ 15 ของเดือนถัดจากเดือนที่มีการหักเงิน สมทบ (มาตรา 47) พร้อมยื่นแบบรายการแสดงการส่งเงินสมทบ กรณีที่นายจ้างไม่นำส่งหรือนำส่ง ค่าช้าก็ไม่เป็นการตัดสิทธิของลูกจ้าง ซึ่งเป็นผู้ประกันตนที่จะพึงได้รับความช่วยเหลือจากกองทุน

ประกันสังคมในรูปของประโยชน์ทดแทน โดยถือเสมือนหนึ่งว่าผู้ประกันตนได้ส่งเงินสมทบแล้ว (มาตรา 49 วรรค 2) นายจ้างที่ฝ่าฝืนหน้าที่จ่ายเงินสมทบหรือไม่นำส่งเงินสมทบมีความรับผิดชอบในเงินเพิ่มอัตราร้อยละ 2 ต่อเดือนของจำนวนเงินสมทบที่ยังไม่ได้นำส่ง (มาตรา 49 วรรค 1)

4. จัดให้มีทะเบียนผู้ประกันตนและเก็บรักษาไว้ ณ สถานที่ทำงานของนายจ้าง สำหรับให้พนักงานเจ้าหน้าที่สามารถตรวจสอบได้ (มาตรา 84) ถ้านายจ้างฝ่าฝืนหน้าที่นี้ มีความรับผิดชอบต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 1 เดือน หรือปรับไม่เกิน 10,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา 99) กรณีนายจ้างเป็นนิติบุคคลและนิติบุคคลกระทำผิดและถูกลงโทษตามกฎหมาย ประกันสังคมดังกล่าว กฎหมายให้ถือว่าผู้แทนนิติบุคคล กรรมการทุกคน และผู้รับผิดชอบ ในการดำเนินการของนิติบุคคลนั้นต้องระวางโทษเช่นเดียวกับนิติบุคคลนั้นด้วย เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้รู้เห็นเป็นใจในการกระทำผิดนั้นหรือได้จัดการตามสมควร เพื่อป้องกันมิให้เกิดความผิดนั้นแล้ว (มาตรา 101)

เงินสมทบ

เงินสมทบ หมายถึง เงินที่นายจ้างลูกจ้างและรัฐบาลหรือเงินที่ผู้ประกันตนและรัฐบาล ร่วมกันจ่ายสมทบเข้ากองทุนประกันสังคมเพื่อจ่ายเป็นประโยชน์ทดแทนให้แก่ผู้ประกันตน หรือผู้มีสิทธิรับประโยชน์ทดแทนเมื่อเกิดเคราะห์ภัยหรือประสบความเดือดร้อนและเข้าเงื่อนไข ตามที่กฎหมายกำหนด โดยอัตราเงินสมทบในปัจจุบันเป็นดังที่กล่าวมาแล้วในหน้าที่จ่ายเงินสมทบ ของนายจ้าง แต่นายจ้างที่จัดสวัสดิการให้แก่ลูกจ้างสูงกว่าที่กฎหมายกำหนดสามารถขอลดส่วน อัตราเงินสมทบได้ทั้งของนายจ้างและลูกจ้าง โดยนาระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับการทำงานสัญญาจ้าง แรงงานหรือข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้าง ซึ่งกำหนดให้สวัสดิการที่สูงกว่านั้นไปแสดง ต่อคณะกรรมการประกันสังคม โดยมีหลักเกณฑ์การขอลดส่วนอัตราเงินสมทบดังนี้

1. นายจ้างได้จัดสวัสดิการเกี่ยวกับการประกันอันตรายหรือเจ็บป่วยนอกงานหรือทุพพลภาพ หรือตาย หรือคลอดบุตรหรือสงเคราะห์บุตร หรือชราภาพหรือว่างงาน ให้แก่ลูกจ้างไว้แล้ว
2. เป็นการจัดสวัสดิการไว้ก่อนวันที่กฎหมายประกันสังคมฉบับปัจจุบันใช้บังคับ
3. สวัสดิการที่จัดไว้ให้นั้นให้ประโยชน์แก่ลูกจ้างสูงกว่าประโยชน์ทดแทนที่ลูกจ้างมีสิทธิ ตามกฎหมายประกันสังคม

4. ต้องระบุให้สวัสดิการดังกล่าวไว้ในระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับการทำงานสัญญาจ้าง แรงงานหรือข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้าง เมื่อมีการนำส่งเงินสมทบเรียบร้อยแล้ว ผู้ประกันตน มีสิทธินำจำนวนเงินสมทบที่จ่ายไปนั้นมาหักลดหย่อนในการคำนวณภาษีเงินได้และนายจ้างก็สามารถ นำจำนวนเงินสมทบที่ตนจ่ายมาหักเป็นค่าใช้จ่ายหรือรายจ่ายของนายจ้างก่อนนำมาคำนวณภาษีได้

ประโยชน์ทดแทน

ประโยชน์ทดแทน หมายถึง ความช่วยเหลือที่ให้แก่ผู้ประกันตนหรือผู้มีสิทธิ เมื่อผู้ประกันตนประสบเคราะห์ภัยหรือเดือดร้อน และปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนดแล้ว เงื่อนไขของสิทธิรับประโยชน์ทดแทนที่กฎหมายกำหนดมีดังนี้

1. กรณีเจ็บป่วยหรือประสบอุบัติเหตุ อันมิใช่เนื่องจากการทำงาน จะได้รับสิทธิประโยชน์ เมื่อจ่ายเงินสมทบครบ 3 เดือน ภายในระยะเวลา 15 เดือน ก่อนเดือนรับบริการทางการแพทย์ และเลือกโรงพยาบาลแล้ว ผู้ประกันตนจะได้รับ “บัตรรับรองสิทธิการรักษาพยาบาล” ซึ่งบัตรจะมีชื่อของผู้ประกันตนและชื่อสถานพยาบาลที่เลือกไว้ แต่ไม่มีภาพถ่ายติด จึงต้องใช้ควบคู่กับ บัตรประจำตัวประชาชน การเข้ารับการรักษาไม่ว่าจะเป็น “ผู้ป่วยนอก” คือ ผู้ป่วยไปพบแพทย์ ๔ ตรวจรักษาจัดยาให้แล้วกลับบ้านหรือนอนรักษาเป็น “ผู้ป่วยใน” ค่ารักษาที่เกิดขึ้นทั้งหมด ในโรงพยาบาลตามบัตรรับรองสิทธิการรักษาพยาบาล ผู้ประกันตนไม่ต้องจ่าย ยกเว้น ขออยู่ห้องพิเศษ หรือขอแพทย์พิเศษเอง สถานพยาบาลที่ผู้ประกันตนเลือก ถือเป็นสถานพยาบาลหลัก (Main contractor) ซึ่งสถานพยาบาลหลักนั้น อาจมีสถานพยาบาลเครือข่าย (Sub contractor) เช่น โรงพยาบาลเล็ก ๆ หรือคลินิกเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ประกันตน โดยผู้ประกันตนสามารถ เข้าไปรักษาพยาบาลได้โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย ในขณะที่เดียวกันถ้าโรคบางโรคโรงพยาบาลตามบัตร รับรองสิทธิการรักษาพยาบาลรักษาไม่ได้ เช่น การผ่าตัดหัวใจ ผ่าตัดสมอง ผ่าตัดเปิดกระโหลก สี่ระยะ โรงพยาบาลตามบัตรรับรองสิทธิการรักษาพยาบาลก็จะส่งตัวไปรักษากับโรงพยาบาลระดับสูง (Supra contractor) (โรงพยาบาลที่มีศักยภาพในการให้บริการทางการแพทย์แก่ผู้ประกันตน ที่เกินขีดความสามารถของสถานพยาบาลตามบัตรรับรองสิทธิการรักษาพยาบาลจะให้บริการแก่ผู้ประกันตน ได้) ที่สถานพยาบาลตามบัตรรับรองสิทธิการรักษาพยาบาลนั้น ทำข้อตกลงไว้ โดยค่ารักษาพยาบาลที่เกิดขึ้นจะอยู่ในความรับผิดชอบของโรงพยาบาลตามบัตรรับรองสิทธิการรักษาพยาบาล

ผู้ประกันตนจะได้รับบัตรรับรองสิทธิการรักษาพยาบาล เมื่อส่งเงินสมทบครบ 3 เดือน ภายในระยะเวลา 15 เดือนก่อนเดือนรับบริการทางการแพทย์ โรงพยาบาลตามบัตรรับรองสิทธิ การรักษาพยาบาล คือ โรงพยาบาลที่ผู้ประกันตนเลือกเอง สามารถเปลี่ยนแปลงได้ปีละ 1 ครั้ง ช่วงเดือนมกราคม-มีนาคมของทุกปี

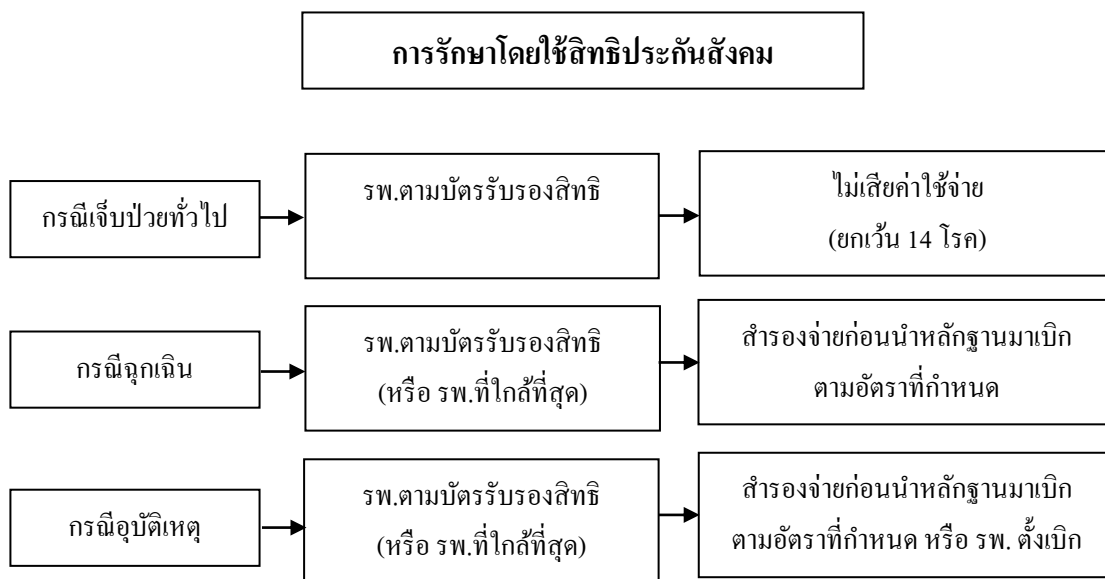
สิทธิที่ผู้ประกันตนจะได้รับบริการทางการแพทย์ รวมถึงค่าอวัยวะเทียมและอุปกรณ์ ในการบำบัดการักษาโรคตามประกาศสำนักงานประกันสังคม เรื่องหลักเกณฑ์และอัตราสำหรับ ประโยชน์ทดแทนในกรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย อันมิใช่เนื่องจากการทำงาน แบ่งเป็น 10 กรณี

1. เจ็บป่วยปกติ
2. เจ็บป่วยฉุกเฉินหรืออุบัติเหตุ

3. ค่าบริการทางการแพทย์ กรณีทันตกรรม (ถอนฟัน อุดฟัน และขูดหินปูน)
4. กรณีบำบัดทดแทนไต ได้แก่ การฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม การล้างช่องท้องด้วยน้ำยาแบบถาวร การผ่าตัดปลูกถ่ายไต การผ่าตัดเปลี่ยนไต และการให้ยาอิริโทรพัวิติน (Erythropoietin)
5. กรณีปลูกถ่ายไขกระดูก (วงเงิน 750,000 บาท)
6. กรณีเปลี่ยนอวัยวะกระจกตา (วงเงิน 25,000 บาท)
7. ค่าอวัยวะเทียมและอุปกรณ์ในการบำบัดรักษาโรค (เช่น เท้าเทียม แขนเทียม ไม้ค้ำยัน เป็นต้น เบิกได้ตามรายการประกาศที่สำนักสังคมกำหนด)
8. กรณีโรคเอดส์ (ผู้ประกันตนสามารถรับยาต้านไวรัสเอดส์ทั้งพื้นฐาน สูตรทางเลือก และสูตรคือยา รวมทั้งการตรวจทางห้องปฏิบัติการอื่น ๆ ที่โรงพยาบาลตามบัตรรับรองสิทธิการรักษาพยาบาล โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย)
9. กรณีที่มีสิทธิ แต่ยังไม่มียบัตรรับรองสิทธิการรักษาพยาบาล (เบิกได้เช่นเดียวกันกับกรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยฉุกเฉิน หากจำเป็นต้องนอนรักษาตัวในโรงพยาบาลเกิน 72 ชั่วโมง ให้รับแจ้งสำนักงานประกันสังคมเขตพื้นที่/ จังหวัด/ สาขา เพื่อสามารถเบิกค่ารักษาได้ถึงวันที่ออกจากโรงพยาบาล)
10. กรณีไม่มีสิทธิได้รับบริการทางการแพทย์ (14 โรคยกเว้น)

ประโยชน์ทดแทนในกรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย อันมิใช่เนื่องจากการทำงาน ได้แก่

 1. ค่าตรวจวินิจฉัยโรค
 2. ค่าส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรค
 3. ค่าบำบัดทางการแพทย์และค่าฟื้นฟูสมรรถภาพ
 4. ค่ากินอยู่และรักษาพยาบาลในสถานพยาบาล
 5. ค่ายาและค่าเวชภัณฑ์
 6. ค่ารถพยาบาลหรือค่าพาหนะรับส่งผู้ป่วย
 7. ค่าใช้จ่ายเป็นเงินช่วยเหลือเบื้องต้นให้แก่ผู้ประกันตน ในกรณีที่ผู้ประกันตนได้รับความเสียหายจากการรับบริการทางการแพทย์ เมื่อสำนักงานได้จ่ายเงินช่วยเหลือเบื้องต้นให้แก่ผู้ประกันตนไปแล้ว ให้สำนักงานมีสิทธิไล่เบี้ยแก่ผู้กระทำผิดได้
 8. ค่าบริการอื่น ๆ ที่จำเป็น

ภาพที่ 3 การรักษาโดยใช้สิทธิประกันสังคม

การเข้าโรงพยาบาลตามบัตรรับรองสิทธิแล้วมีค่าใช้จ่ายมาเบิกคืน

1. โรงพยาบาลไม่ปฏิบัติตามสัญญาต้องคืนเงินให้แก่ผู้ประกันตน
2. ผู้ประกันตนไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไข/ ขอสละสิทธิ์ ผู้ประกันตนต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายเอง
2. กรณีคลอดบุตร เมื่อผู้ประกันตนจ่ายเงินสมทบครบ 5 เดือน ภายใน 15 เดือน

ก่อนเดือนคลอดบุตร มีสิทธิเบิกค่าคลอดบุตรได้ คำว่า 5 เดือนภายใน 15 เดือน คือ เดือนที่คลอด ไม่นับ นับย้อนไป 15 เดือน (1 ปี 3 เดือน) มีเงินสมทบครบ 5 เดือน ตัวอย่างเช่น ผู้ประกันตนหญิงรายหนึ่งใช้สิทธิเบิกค่าคลอดบุตรคนแรกไปเมื่อปี พ.ศ. 2555 หลังจากนั้นออกจากการงานและได้กลับเข้ามาทำงานอีกครั้งเดือนธันวาคม พ.ศ. 2558 ตั้งครรภ์มา 5 เดือน และมาคลอดเมื่อเดือนมีนาคม พ.ศ. 2558 นับย้อนไป 15 เดือนจากเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2558 ผู้ประกันตนรายนี้มีเงินสมทบเพียง 3 เดือน จึงไม่มีสิทธิเบิกค่าคลอดบุตรคนที่ 2 สิทธิกรณีคลอดบุตร คือ

- 1.1 ผู้ประกันตนมีสิทธิไม่จำกัดจำนวนครั้ง
- 1.2 ค่าคลอดบุตรเหมาจ่าย 13,000 บาท/ ครั้ง (เริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ. 2550)
- 1.3 ผู้ประกันตนหญิงมีสิทธิได้รับเงินสงเคราะห์การหยุดงานเพื่อการคลอดบุตร

ร้อยละ 50 ของค่าจ้างเฉลี่ยเป็นระยะเวลา 90 วัน

1.4 ผู้ประกันตนชายที่อยู่กินฉันสามีภรรยากับหญิงอย่างเปิดเผย แต่ไม่ได้จดทะเบียนสมรส มีสิทธิเบิกค่าคลอดบุตรของภรรยาได้ โดยให้ทำหนังสือรับรอง กรณีผู้ประกันตนไม่มีทะเบียนสมรสเป็นหลักฐาน ค่าคลอดเหมาจ่าย 13,000 บาท จะรวมค่าใช้จ่ายตั้งแต่ฝากครรภ์

การคลอด การดูแลหลังคลอด และการบริหารทารกปกติ โดยผู้ประกันตนหญิงหรือภรรยา ผู้ประกันตนชายจะเลือกรับบริการกับสถานพยาบาลใดก็ได้ สำรองจ่ายและนำสูติบัตรบุตรมาเบิก ภายหลังที่สำนักงานประกันสังคมทุกแห่งทั่วประเทศ กรณีเป็น โรคแทรกซ้อนที่เกิดขึ้นกับผู้ประกันตน ก่อนหรือหลังคลอดให้ใช้สิทธิรักษาที่โรงพยาบาลตามบัตรรับรองสิทธิ ฯ ได้

3. กรณีทุพพลภาพ หมายความว่า การสูญเสียอวัยวะหรือสูญเสียสมรรถภาพของอวัยวะ หรือของร่างกายหรือสูญเสียภาวะปกติของจิตใจ จนทำให้ความสามารถในการทำงานลดลง ถึงขนาดไม่อาจประกอบการทำงานตามปกติได้ ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการการแพทย์กำหนด หลักเกณฑ์และเงื่อนไข

3.1 ผู้ประกันตนจ่ายเงินสมทบครบ 3 เดือน ภายในระยะเวลา 15 เดือน ก่อนเดือน ที่สำนักงานประกันสังคมกำหนดให้เป็นผู้ทุพพลภาพและเจ็บป่วย หรือประสบอันตรายจนถึงขั้น ทุพพลภาพ เช่น ป่วยเป็นโรคเบาหวานและมีภาวะแทรกซ้อน ทำให้ตาบอดทั้ง 2 ข้าง หรือประสบ อันตรายจนถึงขั้นทุพพลภาพ และไม่สามารถทำงานได้

3.2 สิทธิประโยชน์แก่ผู้ประกันตนที่จิตใจทำให้ตนเองบาดเจ็บ ทุพพลภาพ และตาย หรือยินยอมให้ผู้อื่นก่อให้เกิดขึ้น

3.3 ผู้ประกันตนซึ่งสูญเสียสมรรถภาพไม่ถึงร้อยละ 50 ของร่างกาย และตาย หรือยินยอมให้ผู้อื่นก่อให้เกิดขึ้น

3.4 ผู้เป็นทุพพลภาพอยู่ก่อนวันที่ 30 มีนาคม พ.ศ. 2538 ให้ได้รับเงินทดแทน การขาดรายได้ตลอดชีวิต

การเลือกสถานพยาบาลของผู้ทุพพลภาพ

ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2554 ผู้ทุพพลภาพสามารถเลือกสถานพยาบาลเพื่อรับบริการ ทางการแพทย์ โดยจะต้องเป็นสถานพยาบาลของรัฐ เมื่อผู้ทุพพลภาพมีการย้ายที่อยู่อาศัยสามารถ เปลี่ยนสถานพยาบาลได้เดือนละ 1 ครั้ง และจะมีผลตั้งแต่วันที่ 1 ของเดือนถัดไป

สิทธิที่จะได้รับค่ารักษาพยาบาลของผู้ทุพพลภาพ

1) กรณีเข้ารับบริการทางการแพทย์ ณ สถานพยาบาลของรัฐ สำหรับผู้ทุพพลภาพ สามารถเข้าทำการรักษาพยาบาลในสถานพยาบาลที่เลือก หรือสถานพยาบาลของรัฐ ทั้งในกรณี ผู้ป่วยในและผู้ป่วยนอกได้โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย ทางสถานพยาบาลจะเป็นผู้มาขึ้นเรื่องเบิก กับทางสำนักงานประกันสังคม

2) กรณีเข้ารับบริการทางการแพทย์ ณ สถานพยาบาลเอกชน ผู้ป่วยนอกจ่ายค่าบริการ ทางการแพทย์เท่าที่จ่ายจริงไม่เกินเดือนละ 2,000 บาท ผู้ป่วยในจ่ายค่าบริการทางการแพทย์ เท่าที่จ่ายจริงไม่เกินเดือนละ 4,000 บาท

3) ค่ารถพยาบาลหรือค่าพาหนะรับส่งผู้ทุพพลภาพ ให้เหมาจ่ายไม่เกินเดือนละ 500 บาท

4) ผู้ประกันตนที่ทุพพลภาพและเข้ารับการฟื้นฟูในศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพคนงานของสำนักงานประกันสังคมจะมีค่าฟื้นฟูอีก 40,000 บาท

เงินทดแทนการขาดรายได้ของผู้ทุพพลภาพ จะได้รับในอัตราร้อยละ 50 ของค่าจ้าง เป็นรายเดือนตลอดชีวิต ค่าอวัยวะเทียม/ อุปกรณ์/ อุปกรณ์ในการบำบัดรักษาโรค เช่น ค่าจ้างเฉลี่ย/ เดือน 10,000 บาท ร้อยละ 50 ของค่าจ้างเฉลี่ย/ เดือน 5,000 บาท

ค่าทำศพของผู้ทุพพลภาพกรณีผู้ประกันตนที่ทุพพลภาพถึงแก่ความตาย ผู้จัดการศพมีสิทธิได้รับค่าทำศพ 40,000 บาท

เงินสงเคราะห์กรณีผู้ประกันตนที่ทุพพลภาพถึงแก่ความตาย ผู้มีสิทธิได้รับดังนี้

1) ผู้ประกันตนจ่ายเงินสมทบมาแล้วตั้งแต่ 3 ปีขึ้นไป แต่ไม่ถึง 10 ปี จะได้รับเงินสงเคราะห์เท่ากับค่าจ้างเฉลี่ยสองเดือน

2) ผู้ประกันตนจ่ายเงินสมทบมาแล้วตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป จะได้รับเงินสงเคราะห์เท่ากับค่าจ้างเฉลี่ยหกเดือน

การรับคืนเงินกรณีชราภาพ ผู้ประกันตนสามารถรับเงินคืนกรณีชราภาพได้ทั้งหมดในส่วนที่สะสมไว้ ให้ยื่นคำขอรับสิทธิประโยชน์ภายใน 1 ปี นับแต่วันที่ได้รับอนุมัติให้เป็นผู้ทุพพลภาพ

4. กรณีที่ผู้ประกันตนถึงแก่ความตาย อันมิใช่เนื่องจากการทำงาน เมื่อจ่ายเงินสมทบมาแล้ว 1 เดือน ภายในระยะเวลา 6 เดือน ก่อนเดือนถึงแก่ความตายสิทธิที่จะได้รับ คือ

4.1 ค่าทำศพ 40,000 บาท จ่ายให้แก่ผู้จัดการศพ

4.2 เงินสงเคราะห์กรณีตาย

4.2.1 หากผู้ประกันตนที่ตาย จ่ายเงินสมทบเกินกว่า 36 เดือน แต่ไม่ถึง 120 เดือน ทายาทหรือผู้มีสิทธิจะได้รับเงินสงเคราะห์ 2 เท่าของค่าจ้างที่นายจ้างนำส่งเงินสมทบ เช่น ค่าจ้าง 10,000 บาท รับเงินสงเคราะห์กรณีตาย 20,000 บาท

4.2.2 หากผู้ประกันตนที่ตาย จ่ายเงินสมทบตั้งแต่ 120 เดือนขึ้นไป ทายาทหรือผู้มีสิทธิจะได้รับเงินสงเคราะห์ 6 เท่าของค่าจ้างที่นายจ้างนำส่งเงินสมทบ เช่น ค่าจ้าง 10,000 บาท รับเงินสงเคราะห์กรณีตาย 60,000 บาท

4.3 เงินสงเคราะห์กรณีตาย จะจ่ายให้กับบุคคลดังต่อไปนี้

4.3.1 บุคคลที่ผู้ประกันตนระบุไว้เป็นผู้รับ โดยการทำหนังสือระบุไว้ กรณีไม่ได้ทำหนังสือระบุไว้ให้ใครเป็นผู้รับ จ่ายให้ผู้มีสิทธิตามกฎหมาย คือ บิดา มารดา สามี หรือภรรยา บุตร โดยหารเฉลี่ยในอัตราคนละเท่า ๆ กัน

4.3.2 จะได้รับเงินออมกรณีชราภาพ

5. กรณีสงเคราะห์บุตร ผู้ประกันตนจ่ายเงินสมทบครบ 12 เดือน ภายใน 36 เดือน ก่อนเดือนที่มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทน มีสิทธิยื่นขอรับเงินสงเคราะห์บุตรได้ คือ

5.1 สำหรับบุตรชอบด้วยกฎหมาย ยกเว้น บุตรบุญธรรมหรือบุตรซึ่งยกให้เป็นบุตรบุญธรรมของบุคคลอื่นตั้งแต่แรกเกิด-6 ปีบริบูรณ์ ได้คราวละ 3 คน ไม่จำกัดจำนวนครั้ง ตามลำดับ เช่น มีบุตร 3 คน อายุ 5 ขวบ, 4 ขวบ, 3 ขวบ ให้ยื่นขอรับสิทธิบุตรได้ทั้ง 3 คน

5.2 เงินสงเคราะห์บุตรเหมาจ่ายเดือนละ 400 บาท ต่อบุตร 1 คน โดยสำนักงานประกันสังคมจะโอนเข้าบัญชีออมทรัพย์ธนาคารของผู้ประกันตนเป็นรายเดือนจนกว่าบุตรอายุครบ 6 ปีบริบูรณ์

การหมดสิทธิรับเงินสงเคราะห์บุตร

- 1) เมื่อบุตรครบ 6 ปีบริบูรณ์ หรือบุตรเสียชีวิต
- 2) ยกบุตรให้เป็นบุตรบุญธรรมของผู้อื่น
- 3) ความเป็นผู้ประกันตนสิ้นสุดลง

6. กรณีชราภาพ ต้องจ่ายมาแล้วไม่น้อยกว่า 180 เดือน ไม่ว่าจะระยะเวลานั้นจะติดต่อกันหรือไม่ โดยผู้ประกันตนจะถูกหักเงินออมเข้ากองทุนชราภาพ ร้อยละ 3 จากร้อยละ 5 ต่อเดือน ใน 7 สิทธิประโยชน์ ตัวอย่างเช่น มีเงินค่าจ้างเดือนละ 10,000 บาท ถูกหักร้อยละ 5 ต่อเดือน คือ 500 บาท จะเป็นเงินออมของกองทุนชราภาพ 300 บาท/เดือน ซึ่งในกองทุนนี้นายจ้างจะจ่ายสมทบออมอีก 300 บาท/เดือน รวมเป็นเงินออมชราภาพ 600 บาทต่อเดือน และผู้ประกันตนจะได้รับเงินกลับคืนมาในรูปของ “เงินบำเหน็จชราภาพ” หรือ “เงินบำนาญชราภาพ” แล้วแต่กรณีประโยชน์ทดแทน กรณีชราภาพจะจ่ายเมื่อผู้ประกันตนอายุ 55 ปีบริบูรณ์ และความเป็นผู้ประกันตนสิ้นสุดลงหรือตาย หรือเป็นผู้ทุพพลภาพ (ไม่ได้ทำงานแล้วหรือลาออกจากการเป็นผู้ประกันตนโดยสมัครใจตามมาตรา 39) ดังนี้

6.1 เงินบำนาญชราภาพ (เริ่มนับเดือนที่ 1 เมื่อกฎหมายใช้บังคับเดือนธันวาคม 2541)* จ่ายเงินสมทบมาแล้ว 180 เดือน (15 ปี) * รับเป็นรายเดือนไปตลอดชีวิต * หากเสียชีวิตภายใน 60 เดือน (5 ปี) หลังการรับเงินบำนาญจะมีบำเหน็จตกทอดให้ทายาท 10 เท่าของบำนาญรายเดือนที่ได้รับอยู่

6.2 เงินบำเหน็จชราภาพ

6.2.1 ผู้ประกันตนจ่ายเงินสมทบไม่ครบ 180 เดือน หรือผู้ประกันตนถึงแก่ความตายหรือเป็นผู้ทุพพลภาพ

6.2.2 หากจ่ายเงินสมทบกรณีชราภาพมาไม่ครบ 12 เดือน จะได้รับเฉพาะ ส่วนที่ผู้ประกันตนจ่ายร้อยละ 3 ต่อเดือนเท่านั้น

6.2.3 หากจ่ายเกิน 12 เดือน จะได้รับส่วนของผู้ประกันตนส่วนของนายจ้าง และผลประโยชน์ตอบแทนประจำปีที่กองทุนประกันสังคมให้เช่นเดียวกับเงินดอกเบี๊ยนธนาคาร

6.3 ทายาท ได้แก่

6.3.1 บุตรชอบด้วยกฎหมาย ยกเว้นบุตรบุญธรรมหรือบุตรซึ่งได้ยกให้เป็น บุตรบุญธรรมของบุคคลอื่น

6.3.2 สามีหรือภริยา

6.3.3 บิดามารดา หรือบิดา หรือมารดา ที่มีชีวิตอยู่

7. กรณีว่างงาน ผู้ประกันตนจ่ายเงินสมทบมาครบ 6 เดือน ภายใน 15 เดือนแล้ว ถูกเลิกจ้างโดยไม่มีความผิดตามกฎหมาย (ยกเว้นการถูกเลิกจ้างเพราะละทิ้งหน้าที่ จะต้องเป็น การละทิ้งหน้าที่ที่มีระยะเวลา 7 วันทำงานติดต่อกันโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร) หรือหากผู้ประกันตน ลาออกต้องไปขึ้นทะเบียนเป็นผู้ว่างงาน ณ สำนักงานจัดหางานจังหวัดทั่วประเทศภายใน 30 วัน นับจากวันที่ออกจากงาน เพื่อที่จะหางานทำใหม่ และต้องไปรายงานตัวกลับสำนักงานจัดหางาน เดือนละ 1 ครั้ง หากยังไม่ได้งานทำจะได้รับประโยชน์ทดแทนการขาดรายได้ระหว่างการหางาน ทำใหม่ ดังนี้

7.1 ถูกเลิกจ้าง จะได้รับร้อยละ 50 ของค่าจ้าง ระยะเวลาการจ่ายไม่เกิน 180 วัน (6 เดือน) ภายใน 1 ปี ตัวอย่าง ผู้ประกันตนเงินเดือนเฉลี่ย 10,000 บาท จะได้รับเดือนละ 5,000 บาท

7.2 ลาออกหรือสิ้นสุดสัญญาจ้างตามกำหนดระยะเวลา จะได้รับร้อยละ 30 ของค่าจ้าง ระยะเวลาจ่ายไม่เกิน 90 วัน (3 เดือน) ตัวอย่าง ผู้ประกันตนเงินเดือนเฉลี่ย 10,000 บาท จะได้รับ 3,000 บาท/เดือน

7.3 หากสิ้นสุดความเป็นผู้ประกันตน ใช้สิทธิประกันสังคมต่อได้อีก 6 เดือน ในกรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยทุพพลภาพ ตาย และคลอดบุตร

7.4 ประโยชน์ทดแทนทุกกรณี เมื่อมีสิทธิต้องยื่นเรื่องรับเงินภายใน 1 ปี เว้นแต่ กรณีว่างงานจะต้องยื่นขึ้นทะเบียนที่สำนักงานจัดหางานของรัฐ ภายใน 30 วัน หลังจากถูกเลิกจ้าง หรือลาออกจากงาน หากยื่นเกินกว่า 30 วัน จะไม่ได้รับสิทธิย้อนหลัง และหากยื่นเกินวันที่จะได้รับ สิทธิไปแล้ว จะไม่ได้รับสิทธิประโยชน์กรณีว่างงาน

7.5 กรณียื่นคำขอรับเงินทดแทนกรณีว่างงานเพราะถูกเลิกจ้างหรือถูกเลิกจ้าง และลาออกเกิน 1 ครั้ง ภายใน 1 ปีปฏิทิน มีสิทธิได้รับเงินทดแทนทุกครั้งรวมกันไม่เกิน 180 วัน

แต่ในกรณียื่นขอรับเงินทดแทนกรณีว่างงานเพราะเหตุลาออกเกินกว่า 1 ครั้ง ภายใน 1 ปีปฏิทิน
มีสิทธิได้รับเงินทดแทนรวมกันไม่เกิน 90 วัน

เงื่อนไขอื่น ๆ

1. คลอดบุตรมีสิทธิรับประโยชน์ทดแทนไม่จำกัดจำนวนครั้งสำหรับผู้ประกันตนหรือคู่สมรส
2. สงเคราะห์บุตรมีสิทธิรับประโยชน์ทดแทน สำหรับจำนวนบุตรไม่เกิน 3 คน
3. ชราภาพ ผู้ประกันตนต้องมีอายุครบ 55 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป
4. ว่างงาน ผู้ประกันตนต้องมีความสามารถในการทำงานพร้อมที่จะทำงานที่เหมาะสมตามที่จัดหาให้หรือไม่ปฏิเสธการฝึกงานและได้ขึ้นทะเบียนไว้ที่สำนักจัดหางานของรัฐ โดยต้องไปรายงานตัวไม่น้อยกว่าเดือนละ 1 ครั้ง และผู้ประกันตนว่างงานโดยมิได้ถูกจ้างเนื่องจากเหตุสุดวิสัยหรือเหตุที่หรือกระทำความผิดอาญาโดยเจตนาต่อนายจ้างหรือจงใจทำให้นายจ้างได้รับความเสียหายหรือฝ่าฝืนข้อบังคับหรือระเบียบเกี่ยวกับการทำงานหรือคำสั่งอันชอบด้วยกฎหมายในกรณีร้ายแรงหรือละทิ้งหน้าที่เป็นเวลา 7 วัน ทำงานติดต่อกัน โดยไม่มีเหตุอันสมควร หรือประมาทเลินเล่อเป็นเหตุให้นายจ้างได้รับความเสียหายอย่างร้ายแรงหรือได้รับโทษจำคุกตามคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษและผู้ประกันตนต้องมีชื่อผู้มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพ โดยผู้ประกันตนจะมีสิทธิรับประโยชน์ทดแทนการว่างงานตั้งแต่วันที่ 8 นับแต่วันว่างงานจากการทำงานกับนายจ้างรายสุดท้าย

รูปแบบของประโยชน์ทดแทนมี 4 รูปแบบ คือ

1. บริการทางการแพทย์
2. เงินทดแทนการขาดรายได้
3. ค่าทำศพ
4. เงินสงเคราะห์
 1. บริการทางการแพทย์ในปัจจุบันมีโรงพยาบาลหรือสถานพยาบาลในสังกัดทั้งรัฐบาลและเอกชนประมาณ 150 กว่าแห่ง ลูกจ้างผู้ประกันตนที่ประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยนอกงานมีสิทธิขอรับบริการทางการแพทย์ในรูปแบบของเงินทดแทนค่าบริการทางการแพทย์ดังนี้
 - 1.1 กรณีฉุกเฉิน ซึ่งต้องไปรับบริการทางการแพทย์จากสถานพยาบาลอื่นนอกจากที่สำนักงานประกันสังคมได้กำหนดให้สำหรับผู้ประกันตน เมื่อผู้ประกันตนต้องทรงรอนย้ายไปก่อน โดยผู้ประกันตนเป็นผู้ป่วยนอกก็สามารถเบิกคืนจากสำนักงานประกันสังคมได้ตามจำนวนที่จ่ายจริง แต่ไม่เกินครั้งละ 1,000 บาท แต่ถ้าเป็นผู้ป่วยในจะสามารถเบิกคืนได้ตามจำนวนที่จ่ายจริง ค่ารักษาพยาบาล 2,000 บาท ต่อวัน และสำหรับกรณีจำเป็นต้องผ่าตัดฉุกเฉินและเป็นการผ่าตัดใหญ่

มีสิทธิเบิกคืนไม่เกิน 1 ชั่วโมง 8,000 บาท ไม่เกิน 2 ชั่วโมง 12,000 บาท และ 2 ชั่วโมงขึ้นไป 16,000 บาท

1.2 กรณีปกติที่สำนักงานประกันสังคมยังไม่ได้ออกบัตรรับรองสิทธิให้ เมื่อผู้ประกันตนต้องทรงจ่ายไปก็สามารถเบิกคืนจากสำนักงานประกันสังคม โดยนำใบเสร็จรับเงิน ค่ารักษาพยาบาลของสถานพยาบาลมายื่นต่อสำนักงานประกันสังคมเพื่อพิจารณาโดยถ้าเป็น สถานพยาบาลของรัฐและผู้ประกันตนเป็นผู้ป่วยนอกสามารถเบิกได้เท่าที่จ่ายจริงตามความจำเป็น แต่ถ้าเป็นผู้ป่วยในสามารถเบิกค่ารักษาพยาบาลได้เท่าที่จ่ายจริงตามความจำเป็น ส่วนค่าห้อง และค่าอาหารสามารถเบิกได้เท่าที่จ่ายจริงตามความจำเป็น แต่ไม่เกินวันละ 700 บาท ตลอดระยะเวลา ที่เข้ารับบริการทางการแพทย์ ส่วนถ้าเป็นสถานพยาบาลของเอกชนเบิกได้เฉพาะกรณีเป็นผู้ป่วยใน สำหรับค่ารักษาพยาบาลเบิกได้ 2,000 บาท ต่อวัน

2. เงินทดแทนการขาดรายได้ กฎหมายกำหนดให้มีการจ่ายเงินทดแทนการขาดรายได้ ร้อยละ 50 ของค่าจ้างรายวันที่ใช้คำนวณเงินสมทบ โดยคำนวณเฉลี่ยจากค่าจ้างที่ใช้เป็นฐาน ในการคำนวณเงินสมทบเป็นเวลา 90 วัน ก่อนวันรับบริการทางการแพทย์ ไม่ว่าระยะเวลานั้น จะติดต่อกันหรือไม่ (มาตรา 57) โดยจ่ายสำหรับการประกัน 3 ประเภท คือ การประกันอันตราย หรือเจ็บป่วยนอกงาน การคลอดบุตร และการทุพพลภาพ ในกรณีที่ผู้ประกันตนไม่ได้รับจ้าง ในระหว่างหยุดงานเพื่อรักษาตามกฎหมายคุ้มครองแรงงานหรือตามระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับการทำงานตามสัญญาจ้างแรงงานหรือตามข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพนายจ้างแล้วแต่กรณี หรือสิทธิได้รับค่าจ้างดังกล่าวสิ้นสุดลงก็จะจ่ายเท่าระยะเวลาที่คงเหลือ ส่วนกรณีได้รับค่าจ้างดังกล่าว น้อยกว่าเงินทดแทนการขาดรายได้ก็จะจ่ายเงินทดแทนการขาดรายได้ในส่วนที่ยังขาดอยู่ ระยะเวลาการได้รับเงินทดแทนการขาดรายได้ของผู้ประกันตนหรือคู่สมรสแตกต่างกันตามประเภท ของการประกันสังคมดังนี้

2.1 การประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยนอกงาน มีสิทธิได้รับครั้งละไม่เกิน 90 วัน และในระยะเวลาหนึ่งปีปฏิทินไม่เกิน 180 วัน เว้นแต่การเจ็บป่วยเรื้อรังตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ได้รับเกิน 180 วัน แต่ไม่เกิน 365 วัน นับแต่วันแรกที่ต้องหยุดงานตามคำสั่งแพทย์จนถึงวันสุดท้าย ที่แพทย์กำหนดให้หยุดหรือจนถึงวันสุดท้ายที่หยุดงานกรณีกลับเข้าทำงานก่อนครบกำหนด ตามคำสั่งแพทย์ (มาตรา 64)

2.2 การคลอดบุตร มีสิทธิได้รับครั้งละไม่เกิน 90 วัน (มาตรา 67)

2.3 การทุพพลภาพ มีสิทธิได้รับต่อไปจากที่ได้รับมาแล้ว กรณีประสบอันตราย หรือเจ็บป่วยนอกงานเป็นเวลาตลอดชีวิต (มาตรา 71)

ค่าทำศพ กฎหมายกำหนดให้จ่ายค่าทำศพกรณีตายเป็นจำนวน 40,000 บาท

เงินสงเคราะห์การจ่ายประโยชน์ทดแทนในรูปเงินสงเคราะห์มี 3 กรณี คือ
กรณีสงเคราะห์บุตร (มาตรา 75) กรณีชราภาพ (มาตรา 77) และกรณีว่างงาน (มาตรา 79)

ดังนั้น เมื่อผู้ประกันตนได้จ่ายเงินสมทบมาครบกำหนดระยะเวลาที่เป็นเงื่อนไข
ตามกฎหมายแล้วเกิดประสบเคราะห์ภัยหรือได้รับความเดือดร้อนตามประเภทของการประกันภัย
สังคมแต่ละประเภทก็จะมีสิทธิขอรับประโยชน์ทดแทนในรูปแบบต่าง ๆ ดังได้กล่าวมาข้างต้น
โดยสำนักงานประกันสังคมจะเป็นองค์กรที่รับผิดชอบดูแลให้ผู้ประกันตนหรือผู้มีสิทธิ
รับประโยชน์ทดแทนได้รับความช่วยเหลือเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนในสังคม

การดำเนินงานเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ของผู้ประกันตน

สำนักงานประกันสังคมมีภารกิจหลักในการให้ความคุ้มครองลูกจ้างในสถานประกอบการ
ที่มีลูกจ้างตั้งแต่ 1 คนขึ้นไป เมื่อลูกจ้างประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย ทูพพลภาพ สูญเสียอวัยวะ
ถึงแก่ความตาย หรือสูญหาย และประสบกับภาวะที่ทำให้ขาดรายได้ อันเนื่องมาจากการทำงาน
ให้นายจ้างตามพระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. 2537 และตามพระราชบัญญัติประกันสังคม
พ.ศ. 2558 ให้ความคุ้มครอง 7 กรณี ได้แก่ ประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย ทูพพลภาพ ตาย
อันไม่เนื่องมาจากการทำงาน คลอดบุตร สงเคราะห์บุตร ชราภาพ และว่างงาน

จากภารกิจดังกล่าว การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์มีความสำคัญอย่างยิ่งในการให้ความรู้
เรื่องการประกันสังคมแก่นายจ้าง ลูกจ้าง และผู้ประกันตน เพื่อรับรู้รับทราบถึงหน้าที่และสิทธิ
ที่ได้รับ สามารถปฏิบัติตามกฎหมายได้อย่างถูกต้อง ทั้งเรื่องการขึ้นทะเบียน การนำส่งเงินสมทบ
การขอรับสิทธิประโยชน์ที่ลูกจ้าง และผู้ประกันตนพึงมีสิทธิได้รับตามกฎหมาย รวมถึงการดำเนินงาน
ของสำนักงานประกันสังคม การบริหารเงินกองทุนเงินทดแทนและกองทุนประกันสังคม ดังนั้น
เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่นายจ้าง ลูกจ้าง และผู้ประกันตน จึงจำเป็นต้องดำเนินการเผยแพร่
ประชาสัมพันธ์ความรู้เรื่องการประกันสังคมผ่านช่องทางต่าง ๆ เป็นการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ
แก่นายจ้าง ลูกจ้าง และผู้ประกันตน ซึ่งเป็นการส่งเสริมให้เกิดความตระหนักรู้และสามารถเข้าถึง
บริการด้านสิทธิประโยชน์อย่างครอบคลุม

รูปแบบการดำเนินการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อประเภทต่าง ๆ ดังนี้

1. สื่อโทรทัศน์ ดำเนินการประชาสัมพันธ์ทางสื่อโทรทัศน์ ดังนี้

1.1 สปอตโทรทัศน์ ความยาว 30 วินาที จำนวน 1 สปอต โดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับ
สิทธิประโยชน์ที่ผู้ประกันตนพึงมีสิทธิได้รับจากกองทุนประกันสังคม เผยแพร่ทางสถานีโทรทัศน์
อย่างน้อย 2 สถานี ได้แก่ สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 สถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5
สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 สถานีโทรทัศน์โมเดิร์นไนน์ทีวี จำนวนไม่น้อยกว่า 60 ครั้ง
เผยแพร่ในช่วงเวลา 05.30-08.00 น. และช่วงเวลา 17.30-19.00 น.

1.2 สารคดีโทรทัศน์ ความยาว 1 นาที จำนวน 12 ตอน โดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับ สิทธิประโยชน์ที่ผู้ประกันตนพึงมีสิทธิได้รับจากกองทุนประกันสังคม การกิจของสำนักงานประกันสังคม เผยแพร่ทางสถานีโทรทัศน์ อย่างน้อย 1 สถานี ได้แก่ สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 สถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5 สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 สถานีโทรทัศน์โมเดิร์นไนน์ทีวี รวมไม่น้อยกว่า 12 ครั้ง เผยแพร่ในช่วงเวลา 05.30-07.00 น. และช่วงเวลา 17.30-19.00 น.

2. สื่อวิทยุ ดำเนินการประชาสัมพันธ์ทางสื่อวิทยุ โดยการผลิตสโปตวิทยุ ความยาว 30 วินาที จำนวน 2 สโปต โดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ที่ผู้ประกันตนพึงมีสิทธิได้รับ จากกองทุนประกันสังคม จำนวน 1 สโปต และมีเนื้อหาเกี่ยวกับการรณรงค์ให้ผู้ประกันตนสนใจ ศึกษาเรื่องการประกันสังคม เพื่อให้สามารถรับประโยชน์ทดแทนได้อย่างถูกต้องครบถ้วน เผยแพร่ทางสถานีวิทยุ คลื่นหลัก ภาค FM เผยแพร่ในช่วงเวลา 05.00-24.00 น.

3. สื่อหนังสือพิมพ์ ดำเนินการประชาสัมพันธ์ทางสื่อหนังสือพิมพ์ ดังนี้

3.1 ประชาสัมพันธ์ในรูปแบบโฆษณา หรือบทความพิเศษ หรือสื่อบูชา โดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับความรู้เรื่องการประกันสังคม สิทธิประโยชน์ และการกิจของสำนักงานประกันสังคม ขนาด 1/4 หน้า ขาว-ดำ จำนวนอย่างน้อย 2 ชิ้นงาน เผยแพร่อย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง ทางหนังสือพิมพ์รายวัน และหนังสือพิมพ์กีฬารายวัน

3.2 ประชาสัมพันธ์ ในรูปแบบการ์ตูน โดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับความรู้เรื่องประกันสังคม และ/หรือการกิจของสำนักงานประกันสังคมพร้อมคำบรรยาย เผยแพร่ทางหนังสือพิมพ์รายวัน ซึ่งรูปแบบการ์ตูนจะต้องมีลักษณะแบ่งออกเป็นช่อง ๆ มีเนื้อหาจบภายในตอน และตัวการ์ตูนที่เป็น ตัวนำเรื่องต้องมีรูปลักษณ์ชัดเจนเหมือนกันทุกตอน

4. สื่อนิตยสาร ดำเนินการประชาสัมพันธ์โฆษณาเกี่ยวกับการประกันสังคม ขนาดเต็มหน้า ลีลี ในนิตยสารประเภทกีฬา บ้านและตกแต่ง ประสบการณ์ชีวิตรัก คอมพิวเตอร์ เทคโนโลยี ยานพาหนะ แนะนำอาชีพ แม่และเด็ก แฟชั่นผู้หญิงและไลฟ์สไตล์ ผู้หญิงและครอบครัว สุขภาพ และความงาม นิตยสารประเภทบันเทิง ดารา ทีวี ภาพยนตร์ นิตยสารประเภทวิเคราะห์ข่าวรายสัปดาห์ ที่มียอดพิมพ์จำหน่ายทั่วประเทศ

5. สื่อป้ายอิเล็กทรอนิกส์ ประชาสัมพันธ์ในรูปแบบสโปตโทรทัศน์ ความยาว 30 วินาที เนื้อหาเกี่ยวกับความรู้เรื่องการประกันสังคม และ/หรือการกิจของสำนักงานประกันสังคม บนป้ายประชาสัมพันธ์อิเล็กทรอนิกส์ ในบริเวณสถานีขนส่งผู้โดยสาร สถานที่ที่พบเห็นง่าย

โครงสร้างการบริหารและการจัดองค์การของสำนักงานประกันสังคม

ภาพที่ 4 เครื่องหมายสำนักงานประกันสังคม

ภาพอักษร 3 ตัว คือ สปส. มีลักษณะเป็นรูปสามเหลี่ยมตั้งเรียงบนฐานในกรอบ ทรงรูปสามเหลี่ยมหน้าจั่ว ด้านข้างซ้ายและขวามีเส้นตรง 3 เส้น ลักษณะคล้ายเสาฟุ้งขนานไปสู่ จุดยอดของสามเหลี่ยมหน้าจั่ว ด้านล่างของฐานมีข้อความว่า “สำนักงานประกันสังคม”

จากภาพเครื่องหมายตัวอักษรเป็นชื่อย่อของสำนักงานประกันสังคมและที่เป็นรูปทรง สามเหลี่ยมแสดงออกถึงการร่วมมือร่วมใจและความรับผิดชอบร่วมกันของทั้ง 3 ฝ่าย คือ รัฐบาล นายจ้าง และลูกจ้าง สำหรับเส้นตรง 3 เส้นที่ฟุ้งขนานไปสู่ยอดของสามเหลี่ยมหน้าจั่วเปรียบเสมือน เสาหลัก 3 เสาที่มั่นคงของสำนักงานประกันสังคมและแสดงให้เห็นถึงการผนึกกำลังช่วยเหลือ เกื้อกูลกันพัฒนางานประกันสังคมให้เห็นถึงความมั่นคงของสำนักงานประกันสังคม

วิสัยทัศน์ (Vision)

สำนักงานประกันสังคมมีวิสัยทัศน์มุ่ง “เป็นองค์กรชั้นนำในการบริการ ทางด้านประกันสังคมอันเป็นที่ต้องการของสังคม” โดย

1. มีการบริหารองค์การที่ดี
2. มีระบบสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพครอบคลุมทั่วประเทศ
3. มีบุคลากรที่มีทักษะสูง
4. การบริหารกองทุนที่มีประสิทธิภาพ

พันธกิจ (Mission)

โดยมีที่ชัดเจนในการที่จะ “ให้บริการทางด้านประกันสังคมที่มีคุณภาพสูงแก่สมาชิก และครอบครัว ซึ่งจะก่อประโยชน์ต่อประเทศและสังคมโดยรวม” อุดมการณ์ร่วม (Core value) โดยร่วมที่จะมี “จิตสำนึกในการให้บริการ การทำงานร่วมกัน มุ่งมั่นสู่ความสำเร็จ คุณธรรม และความซื่อสัตย์”

โครงสร้างองค์การของสำนักงานประกันสังคม

สำนักงานประกันสังคมเป็นหน่วยงานราชการมีฐานะเทียบเท่ากรมสังกัดกระทรวงแรงงาน ก่อตั้งเมื่อวันที่ 2 กันยายน พ.ศ. 2533 มีเลขานุการซึ่งเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญเป็นผู้บริหารงานสูงสุด มีบุคลากรทั้งสิ้นทั่วประเทศประมาณ 4,000 กว่าคน ซึ่งประกอบด้วยข้าราชการพลเรือน ลูกจ้างประจำ และพนักงาน โครงสร้างการบริหารราชการแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ราชการส่วนกลาง และราชการส่วนภูมิภาค โดยส่วนกลางจะประกอบไปด้วยกองตามกฎกระทรวงจำนวน 11 กอง มีผู้อำนวยการกองเป็นผู้บริหารงานสำนักงานประกันสังคมเขตพื้นที่ 1-10 มีผู้อำนวยการเขตพื้นที่เป็นผู้บริหารงานศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพคนงาน มีผู้อำนวยการศูนย์เป็นผู้บริหารงาน และมีรองเลขานุการกำกับดูแลและกองภายในอีก 5 กอง สำหรับส่วนภูมิภาค ประกอบด้วย สำนักงานประกันสังคมจังหวัด 75 แห่ง และสำนักงานประกันสังคมจังหวัดสาขา 7 แห่ง มีประกันสังคมจังหวัดเป็นผู้บริหารงาน

หน้าที่ความรับผิดชอบของสำนักงานประกันสังคม

สำนักงานประกันสังคมบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวกับระบบความมั่นคงทางสังคม 2 ฉบับ คือ

1. กฎหมายกองทุนเงินทดแทนตามพระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. 2537 ซึ่งเรียกว่า “กองทุนเงินทดแทน”
2. กฎหมายกองทุนประกันสังคมตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 ซึ่งเรียกว่า “กองทุนประกันสังคม”

กองทุนเงินทดแทนคุ้มครองกรณีที่ลูกจ้างบาดเจ็บหรือเจ็บป่วยหรือสูญเสียอันเนื่องมาจากการทำงานให้แก่ นายจ้าง โดยนายจ้างจ่ายเงินสมทบฝ่ายเดียวปีละครั้ง กองทุนประกันสังคมให้การคุ้มครอง 7 กรณี ได้แก่ ประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยที่มีสาเหตุเนื่องมาจากการทำงาน คลอดบุตร ทูพพลภาพ ตาย สงเคราะห์บุตร ชราภาพ และว่างงาน การจ่ายเงินสมทบจะจ่าย 3 ฝ่าย คือ นายจ้าง ลูกจ้าง และรัฐบาล ตามอัตราร้อยละของค่าจ้างของลูกจ้าง

สำนักงานประกันสังคมมีภารกิจหลัก คือ การบริหารกองทุนเงินทดแทนและกองทุนประกันสังคมอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด โดยแบ่งหน้าที่และความรับผิดชอบ คือ

1. ให้ความคุ้มครองและหลักประกันแก่ลูกจ้างที่ประสบอันตราย เจ็บป่วย ทูพพลภาพ หรือตาย อันเนื่องมาจากการทำงานให้แก่ นายจ้างตามกฎหมายเงินทดแทน
2. ให้ความคุ้มครองและหลักประกันแก่ลูกจ้างผู้ประกันตนที่ประสบอันตราย เจ็บป่วย ทูพพลภาพ หรือตาย อันมิใช่เนื่องมาจากการทำงานให้แก่ นายจ้าง รวมถึงการคลอดบุตร สงเคราะห์บุตร ชราภาพ และว่างงาน ตามพระราชบัญญัติประกันสังคม
3. เสนอนโยบายและแนวทางเกี่ยวกับประกันสังคมให้เหมาะสมสอดคล้องกับสภาวการณ์

4. เผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประกันสังคมให้แก่ผู้ประกันตนลูกจ้าง นายจ้าง และประชาชนทั่วไปทราบ
5. ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดเก็บเงินสมทบจ่ายเงินทดแทนและประโยชน์ทดแทน ตามพระราชบัญญัติเงินทดแทนและพระราชบัญญัติประกันสังคม
6. ตรวจสอบและดำเนินการให้ลูกจ้าง นายจ้างผู้ประกันตนมีการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติเงินทดแทนและพระราชบัญญัติประกันสังคม
7. ดำเนินการฟื้นฟูสมรรถภาพให้ลูกจ้างผู้ประกันตนที่พิการให้สามารถกลับเข้าทำงาน หรือสามารถประกอบอาชีพได้ตามความเหมาะสม
8. ดำเนินการจัดหาผลประโยชน์ของกองทุนเงินทดแทนและกองทุนประกันสังคม
9. ดำเนินการเกี่ยวกับการให้บริการทางการแพทย์แก่ลูกจ้างผู้ประกันตนตาม โครงการประกันสังคม
10. ปฏิบัติราชการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักงาน สำนักงานประกันสังคมจังหวัดชลบุรีเป็นส่วนราชการภูมิภาคอยู่ภายใต้การกำกับดูแล ของสำนักงานประกันสังคมและอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของผู้ว่า CEO คือ ผู้ว่าราชการจังหวัดชลบุรี เป็นหน่วยงานปฏิบัติหน้าที่ในการประสานงานระหว่างนายจ้างลูกจ้างในเขตความรับผิดชอบ โดยมีภารกิจในการดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดเก็บเงินสมทบจ่ายเงินทดแทนและประโยชน์ทดแทน ตามพระราชบัญญัติเงินทดแทนและพระราชบัญญัติประกันสังคม ตรวจสอบและดำเนินการ ให้มีการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติเงินทดแทนและพระราชบัญญัติประกันสังคมตามที่สำนักงาน คณะกรรมการข้าราชการพลเรือนได้กำหนด โครงสร้างการแบ่งงานของสำนักงานประกันสังคม เขตพื้นที่ออกเป็น 3 กลุ่มงาน คือ กลุ่มงานประกันสังคม 2 กลุ่มงาน และฝ่ายอำนวยการ สำหรับกลุ่มงานประกันสังคมได้จัดไว้เพื่อให้เกิดความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการและให้ผู้บริหาร แต่ละหน่วยงานสามารถจัดแบ่งงานภายในได้เองนั้น โดยที่เป็นการสมควรกำหนดอำนาจหน้าที่ และโครงสร้างการแบ่งงานของสำนักงานประกันสังคมเขตพื้นที่ให้เกิดความเป็นเอกภาพและสอดคล้อง กับโครงสร้างของการพัฒนาระบบราชการ จึงให้กำหนดอำนาจหน้าที่และโครงสร้างการแบ่งงาน ของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดชลบุรีดังต่อไปนี้

หน้าที่ความรับผิดชอบของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดชลบุรี

1. ปฏิบัติการและประสานงานที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของสำนักงานประกันสังคม ในจังหวัดที่รับผิดชอบ
2. รายงานผลการปฏิบัติงานตามนโยบายแผนงานและโครงการต่อสำนักงานประกันสังคม หรือสำนักงานแรงงานจังหวัด

3. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

สำนักงานประกันสังคมจังหวัดมีหน้าที่ความรับผิดชอบในจังหวัดเกี่ยวกับให้ความคุ้มครองและหลักประกันในชีวิตแก่ผู้ประกันตนที่ประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยหรือทุพพลภาพหรือตาย อันมิใช่เนื่องจากการทำงานให้แก่นายจ้าง รวมทั้งการคลอดบุตร การสงเคราะห์บุตร ชราภาพ และการว่างงาน การคุ้มครองผู้ประกันตนอิสระตามกฎหมายประกันสังคมและการให้ความคุ้มครองและหลักประกันในชีวิตแก่ลูกจ้างที่ประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยหรือทุพพลภาพหรือตายหรือสูญหาย อันเนื่องจากการทำงานให้แก่นายจ้างตามกฎหมายเงินทดแทนดำเนินงานทะเบียนและงานจัดเก็บเงินสมทบของกองทุนประกันสังคมและกองทุนเงินทดแทน รวมทั้งกิจการอื่นตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย โดยมีการแบ่งงานออกเป็น 3 กลุ่มงาน ดังนี้

1. กลุ่มงานประกันสังคมกลุ่ม 1

1.1 งานสิทธิประโยชน์ (1)

- 1.1.1 การวินิจฉัยสั่งจ่ายประโยชน์ทดแทนและเงินทดแทนกองทุนประกันสังคม
- 1.1.2 การดำเนินการเกี่ยวกับการอุทธรณ์
- 1.1.3 การเปลี่ยนแปลงคำสั่งหรือคำวินิจฉัย
- 1.1.4 การปิดเรื่องหรือรื้อฟื้นคำสั่ง
- 1.1.5 การรับคำร้องและวินิจฉัยสั่งให้นายจ้างจ่ายเงินทดแทนให้แก่ลูกจ้าง

ที่อยู่นอกข่ายความคุ้มครองของกฎหมายเงินทดแทน

1.1.6 การรับสมัครและส่งตัวลูกจ้างผู้ประกันตนเข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพด้านการแพทย์และด้านอาชีพ

1.1.7 การให้บริการข้อมูลด้านประกันสังคมการให้คำปรึกษาแนะนำ ตอบข้อซักถาม

1.1.8 งานอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมาย

1.2 งานสิทธิประโยชน์ (2)

งานสิทธิประโยชน์ 2 มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับการวินิจฉัยสั่งจ่ายประโยชน์ทดแทนและเงินทดแทนแก่ลูกจ้างผู้ประกันตนหรือผู้มีสิทธิตามกฎหมายประกันสังคมและกฎหมายเงินทดแทนการดำเนินการเกี่ยวกับอุทธรณ์ตามกฎหมายประกันสังคมและกฎหมายเงินทดแทนการเปลี่ยนแปลงคำสั่งหรือคำวินิจฉัยการปิดเรื่องหรือรื้อฟื้นเรื่องการรับคำร้องและวินิจฉัยสั่งให้นายจ้างจ่ายเงินทดแทนให้แก่ลูกจ้างที่อยู่นอกข่ายความคุ้มครองของกฎหมายเงินทดแทนการรับสมัครและส่งตัวลูกจ้างผู้ประกันตนเข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพด้านการแพทย์และด้านอาชีพ

การให้บริการข้อมูลด้านประกันสังคม การให้คำปรึกษาแนะนำ ตอบข้อซักถาม และปฏิบัติงานอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมาย

1.3 งานการเงิน

1.3.1 การรับชำระเงินสมทบกองทุนประกันสังคมและกองทุนเงินทดแทน

1.3.2 การจ่ายประโยชน์ทดแทนและเงินทดแทน

1.3.3 การให้บริการข้อมูลด้านประกันสังคม

1.3.4 งานอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมาย

2. กลุ่มงานประกันสังคมกลุ่ม 2

2.1 งานทะเบียนและประสานการแพทย์

งานทะเบียนและประสานการแพทย์ มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดการระบบสารสนเทศและประสานการแพทย์ การจัดการฐานข้อมูลผู้ประกันตน การรับและบันทึกแบบขึ้นทะเบียนผู้ประกันตน แบบแจ้งการรับผู้ประกันตนเข้าทำงาน แบบแจ้งการลาออกของผู้ประกันตน แบบแจ้งการเปลี่ยนแปลงข้อเท็จจริงผู้ประกันตน การจัดการแก้ไขเลขชั่วคราว การจัดการฐานข้อมูลระบบบริการทางการแพทย์ การประสานการรับสมัครสถานพยาบาลเข้าโครงการประกันสังคม การจัดการเกี่ยวกับบัตรประกันสังคมและบัตรรับรองสิทธิการรักษาพยาบาล การประสานสถานพยาบาล และการจัดการข้อร้องเรียนการบริการทางการแพทย์ การตอบข้อร้องเรียนการบริการทางการแพทย์ การปรับปรุงฐานข้อมูลให้ทันสมัย และปฏิบัติงานอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมาย

2.2 งานเงินสมทบและการตรวจสอบ (1)

งานเงินสมทบและการตรวจสอบ 1 มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับการให้บริการขึ้นทะเบียนนายจ้างผู้ประกันตน การกำหนดรหัสประเภทกิจการ เลขที่บัญชี อัตราเงินสมทบ วันเดือนปีที่มีหน้าที่จ่ายเงินสมทบ การคำนวณเงินสมทบ การออกใบประเมินเงินสมทบ (ครั้งแรก) การออกหนังสือแจ้งผลการขึ้นทะเบียนให้นายจ้าง การให้คำแนะนำเกี่ยวกับวิธีนำส่งเงินสมทบ และสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ การจัดทำแฟ้มนายจ้าง (ครั้งแรก) การบันทึกข้อมูลการขึ้นทะเบียนนายจ้างงานผู้ประกันตนโดยสมัครใจ การรับชำระเงินสมทบกองทุนประกันสังคมและกองทุนเงินทดแทน รวมทั้งเงินเพิ่มค่าปรับค่าธรรมเนียมตามกฎหมาย การจัดทำทะเบียนคุมและรวบรวมแบบการนำส่งเงินสมทบของนายจ้าง ลูกจ้าง ผู้ประกันตน การจ่ายประโยชน์ทดแทนและเงินทดแทนการจัดทำเอกสารการรับประโยชน์ทดแทนและเงินทดแทน พร้อมรายงานการให้บริการข้อมูลด้านการประกันสังคม และปฏิบัติงานอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมาย

2.3 งานเงินสมทบและการตรวจสอบ (2)

2.3.1 งานตรวจบัญชีนายจ้าง

2.3.2 งานคืนเงินสมทบ (นายจ้าง+ลูกจ้าง)

2.3.3 งานบัญชีกองทุนประกันสังคม

2.3.4 งานบัญชีกองทุนเงินทดแทน

2.4 งานนิติการ

2.4.1 การตรวจสอบสถานประกอบการ

2.4.2 การตรวจบัญชีค่าจ้าง

2.4.3 การติดตามเร่งรัดเงินสมทบค้างชำระ

2.4.4 การดำเนินคดียึดอายัดทรัพย์สินและการขายทอดตลาด

2.4.5 การจัดเก็บและรับผิดชอบเพิ่มนายจ้าง

2.4.6 การออกใบประเมินเงินสมทบและใบแจ้งหนี้

2.4.7 การคืนเงินสมทบ

2.4.8 การจัดการฐานข้อมูลนายจ้างและฐานข้อมูลเงินสมทบ

2.4.9 งานอื่นๆที่ได้รับมอบหมาย

2.5 งานมาตรา 40

2.5.1 การให้บริการขึ้นทะเบียนผู้ประกันตน

2.5.2 ให้คำแนะนำเกี่ยวกับวิธีการนำส่งเงินสมทบและสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ

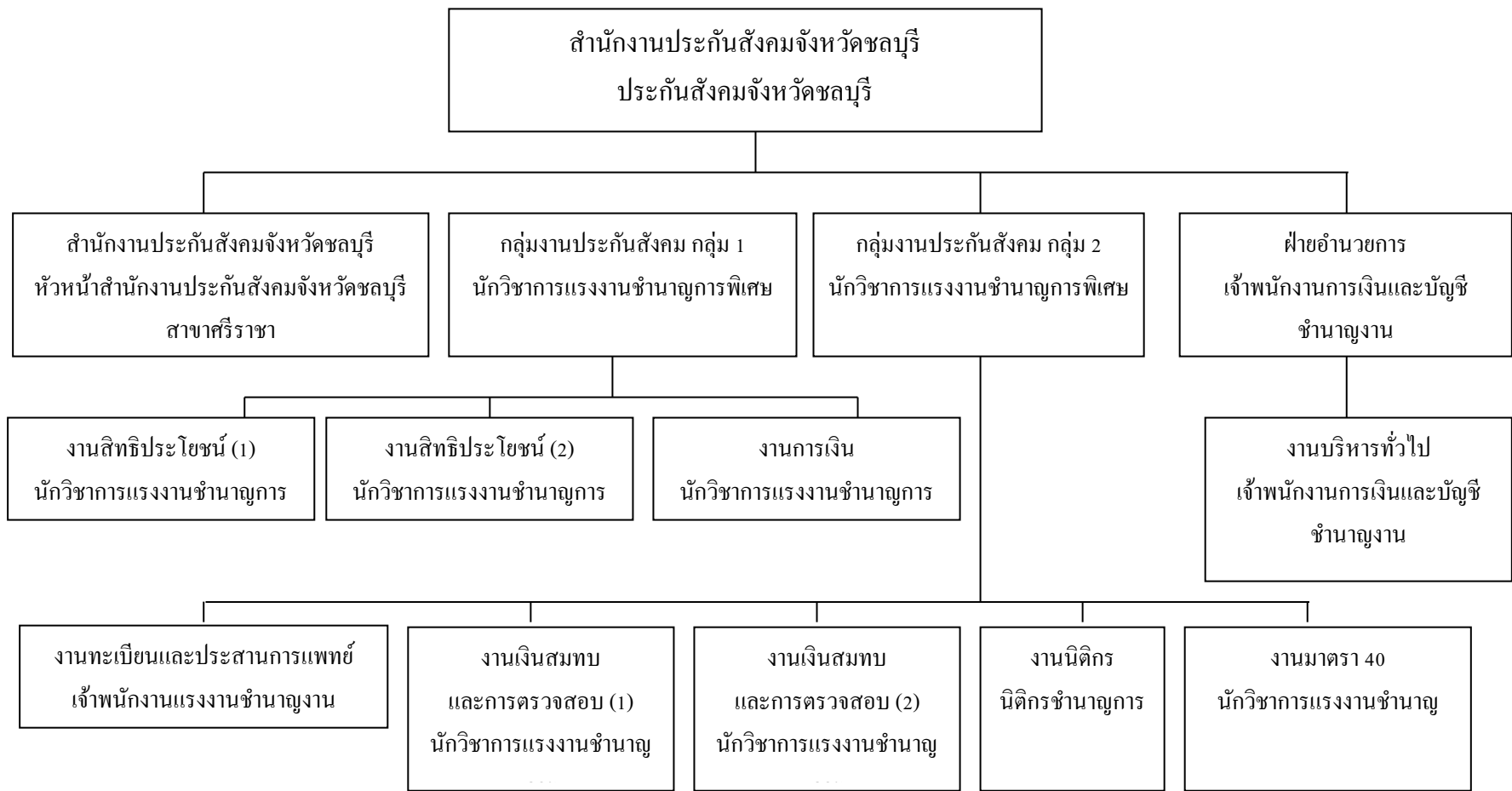
2.5.3 การรับชำระเงินสมทบกองทุนประกันสังคมและกองทุนเงินทดแทน

2.5.4 งานอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมาย

3. ฝ่ายอำนวยการ

3.1 งานบริหารทั่วไป

งานบริหารทั่วไป มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับงานสารบรรณ งานพัสดุครุภัณฑ์ ยานพาหนะ อาคารสถานที่ งานการเจ้าหน้าที่ งานประชุม งานจัดทำแผนงาน โครงการและงบประมาณ การจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานด้านการเงินและการเบิกจ่าย (เงินงบประมาณและเงินกองทุน เพื่อบริหารงานสำนักงานประกันสังคม) การรักษาเงิน การจัดทำบัญชีและงบการเงินเพื่อแสดงผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินของกองทุนประกันสังคมและกองทุนเงินทดแทน งานรับเรื่องร้องเรียนและประสานการตอบข้อร้องเรียน งานประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร งานประกันสังคมงานอื่น ๆ ที่ไม่ใช่หน้าที่ของกลุ่มงานใด โดยเฉพาะ และงานอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมาย ดังจากภาพที่ 3 โครงสร้างหน้าที่และความรับผิดชอบของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดชลบุรี

ภาพที่ 5 โครงสร้างหน้าที่และความรับผิดชอบของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดชลบุรี

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ศุภวรรณ ตริ่มงคล (2551) ศึกษาเรื่อง ระดับและเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจของผู้ประกันตนเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ทดแทนจากกองทุนประกันสังคม กรณีศึกษา ผู้ประกันตนที่มารับบริการจากสำนักงานประกันสังคม จังหวัดสมุทรปราการ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความรู้ความเข้าใจของผู้ประกันตนเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ทดแทนจากกองทุนประกันสังคม และเพื่อเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจของผู้ประกันตนเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ทดแทนจากกองทุนประกันสังคม 7 กรณี ได้แก่ กรณีเจ็บป่วยหรือประสบอันตราย กรณีคลอดบุตร กรณีทุพพลภาพ กรณีเสียชีวิต กรณีชราภาพ กรณีสงเคราะห์บุตร และกรณีว่างงาน กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ประกันตนที่มารับบริการจากสำนักงานประกันสังคม จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 400 ราย ผลการวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ทดแทนจากกองทุนประกันสังคมอยู่ในระดับพอใจทั้ง 7 กรณี และการเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจของผู้ประกันตนเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ทดแทนจากกองทุนประกันสังคม พบว่า ผู้ประกันตนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานที่ทำงาน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ทดแทนจากกองทุนเงินทดแทนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จันทร์กษ ทะเกิงลาภ (2553, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง ความรู้และทัศนคติของผู้ประกันตนในการใช้สิทธิประโยชน์กรณีว่างงาน ซึ่งผู้ประกันตนจะได้รับเมื่อถูกเลิกจ้างหรือลาออกจากงาน โดยมีเงื่อนไขในการรับสิทธิประโยชน์ทดแทน คือ ผู้ประกันตนจะต้องส่งเงินสมทบมาแล้วไม่น้อยกว่า 6 เดือน ภายในระยะเวลา 15 เดือน ก่อนการว่างงาน จึงจะได้รับสิทธิประโยชน์กรณีว่างงาน ไม่ว่าจะถูกเลิกจ้างหรือลาออกจากงานก็ตามภายใต้การประกันสังคมของผู้ประกันตนต่อสิทธิประโยชน์และความจำเป็นของการประกันการว่างงาน กลุ่มตัวอย่าง ลูกจ้างที่มาใช้บริการด้านการว่างงาน ณ สำนักงานจัดหางานกรุงเทพมหานคร เขตพื้นที่ 9 จำนวน 60 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติประกอบการศึกษา ผลการศึกษาพบว่า เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้ ระยะเวลาเป็นผู้ประกันตน สถานที่ทำงาน และประสบการณ์การใช้สิทธิประโยชน์กรณีว่างงาน ผู้ประกันตนมีความรู้ต่อสิทธิประโยชน์ทดแทนกรณีว่างงานแตกต่างกัน

อรทัย จันทวงศ์ (2555, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง “การรับรู้สิทธิประโยชน์กองทุนประกันสังคมของพนักงานสังกัดสำนักงานอธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการรับรู้สิทธิประโยชน์กองทุนประกันสังคมของพนักงานสังกัดสำนักงานอธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา โดยมีกลุ่มตัวอย่างจำนวน 249 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย

(\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ผลการศึกษาพบว่า ความรู้ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อายุการทำงาน สถานที่ทำงาน และช่องทางการสื่อสาร ผู้ประกันตน มีการรับรู้สิทธิประโยชน์กองทุนประกันสังคมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

น้ำทิพย์ ชาบวันน้อย (2555) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความรู้ความเข้าใจของผู้ประกันตน ต่อการประกันการว่างงานของลูกจ้างในจังหวัดนครสวรรค์ การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ความรู้ความเข้าใจของผู้ประกันตนต่อการประกันการว่างงาน และเพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความรู้ ความเข้าใจของผู้ประกันตนต่อการประกันการว่างงานของลูกจ้างในจังหวัดนครสวรรค์ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ กลุ่มตัวอย่าง คือ ลูกจ้างชั่วคราว ตำแหน่งผู้ช่วยเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดนครสวรรค์ จำนวน 77 คน และลูกจ้างโรงพยาบาลรัตนเวช นครสวรรค์ จำนวน 75 คน รวมทั้งสิ้น 152 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บ รวบรวมข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์การจำแนกหมู่ ผลการศึกษาพบว่า ผู้ประกันตนมีความรู้ความเข้าใจต่อการประกัน การว่างงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก และปัจจัยที่ส่งผลต่อความรู้ความเข้าใจของผู้ประกันตน ต่อการประกันการว่างงาน พบว่า เพศไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจต่อการประกันการว่างงาน ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส รายได้ของผู้ประกันตน จำนวนผู้อยู่ในอุปการะ ภาระหนี้สิน อายุการทำงาน ความมั่นคงในงานที่ทำ การได้รับรู้ข้อมูลข่าวสาร มีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจ ต่อการประกันการว่างงาน ส่วนประสบการณ์การว่างงานของผู้ประกันตนไม่มีความสัมพันธ์ กับความรู้ความเข้าใจต่อการประกันการว่างงาน

สิริกาญจน์ สิริโรจน์วาทกุล (2557, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง ความรู้เกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ทดแทนกองทุนประกันสังคมผู้ประกันตนที่ทำงานในสถานประกอบการนิคมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี ใน 7 กรณี ได้แก่ กรณีเจ็บป่วยหรือประสบอันตรายอันมิใช่เนื่องจากการทำงาน กรณีคลอดบุตร กรณีทุพพลภาพ กรณีเสียชีวิต กรณีสงเคราะห์บุตร กรณีชราภาพ และกรณีว่างงาน ผลการศึกษาพบว่า ผู้ประกันตนเคยใช้สิทธิกรณีเจ็บป่วยหรือประสบอันตรายอันมิใช่เนื่องจากการทำงาน มากที่สุด รองลงมา คือ กรณีว่างงานและกรณีคลอดบุตร สำหรับความรู้เกี่ยวกับ สิทธิประโยชน์ทดแทนกองทุนประกันสังคม พบว่า ผู้ประกันตนส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับ สิทธิประโยชน์ทุกด้าน เมื่อพิจารณาภาพรวม พบว่า ผู้ประกันตนส่วนใหญ่มีความรู้อยู่ในระดับสูง ผู้ประกันตนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาเป็นผู้ประกันตนที่ต่างกัน จะมีความรู้เกี่ยวกับ สิทธิประโยชน์ทดแทนกองทุนประกันสังคมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แต่ผู้ประกันตนที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ทดแทน กองทุนประกันสังคมไม่แตกต่างกัน นอกจากนี้ผู้ประกันตนที่เคยใช้สิทธิกรณีทุพพลภาพ

และกรณีว่างงานมีความรู้เกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ทดแทนกองทุนประกันสังคมแตกต่างจาก
คนที่ไม่เคยใช้สิทธิอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ
การใช้สิทธิประโยชน์ 7 กรณี ของผู้ประกันตน นำมาสังเคราะห์เชิงเนื้อหาเพื่อสกัดตัวแปรอิสระ
โดยคัดเลือกจากตัวแปรอิสระที่มีความถี่ 2 ครั้งขึ้นไป พบว่า ตัวแปรอิสระที่นำไปใช้ในการวิจัย ได้แก่
ปัจจัยด้านบุคคล ดังนี้ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ระยะเวลาการเป็นผู้ประกันตน
และรายได้ ปัจจัยด้านงาน ดังนี้ หน่วยงานที่สังกัด อายุการทำงาน ความมั่นคงของงาน
และการได้รับข้อมูลข่าวสาร ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การสกัดตัวแปรอิสระจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัย	ตัวแปรอิสระ										ตัวแปรตาม
	เพศ	อายุ	สถานภาพสมรส	ระดับการศึกษา	ระยะเวลาการเป็น ผ.ต.	ประสบการณ์การใช้บริการเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ที่สังกัด	อายุการทำงาน	ความมั่นคงของงาน	การได้รับข้อมูลข่าวสาร		
ศุภวรรณ ตริมงคล (2551)	✓	✓	NA	✓	NA	NA	✓	NA	NA	NA	ความรู้ความเข้าใจของผู้ประกันตนเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ทดแทนจากกองทุนประกันสังคมของผู้ประกันตนที่มารับบริการจากสำนักงานประกันสังคมจังหวัดสมุทรปราการ
นิรมล รองศรีเข้ม (2552)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	NA	NA	✓	NA	ความรู้เกี่ยวกับสิทธิประโยชน์กองทุนประกันสังคมกรณีเจ็บป่วยของผู้ประกันตนสำนักงานประกันสังคม เขตพื้นที่ 4
จันทร์ภักษ์ ทะเกิงลาภ (2553)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	NA	✓	NA	ความรู้ของผู้ประกันตนสิทธิประโยชน์ว่างงาน
อรทัย จันทวงศ์ (2555)	✓	✓	✓	✓	NA	NA	✓	✓	NA	✓	การรับรู้สิทธิประโยชน์กองทุนประกันสังคมของพนักงานสังกัดสำนักงานอธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา
น้ำทิพย์ ชาบัวขาว (2555)	✗	NA	✓	✓	NA	NA	NA	✓	✓	✓	ปัจจัยที่ส่งผลต่อความรู้ความเข้าใจของผู้ประกันตนต่อการประกันการว่างงานของลูกจ้างในจังหวัด นครสวรรค์
สิริกาญจน์ ศิโรจน์นวกุล (2557)	✓	✓	✗	✓	✓	✓	NA	NA	NA	NA	ความรู้เกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ทดแทนกองทุนประกันสังคมผู้ประกันตนที่ทำงานในสถานประกอบการนิคม อมตะนครจังหวัดชลบุรี

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้สิทธิประโยชน์ 7 กรณี ของผู้ประกันตน
ที่มาใช้บริการ สำนักงานประกันสังคมจังหวัดชลบุรี เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ (Quantitative research)
ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนและระเบียบวิธี ดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร โดยการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ หนังสือ บทความ
ในวารสาร วิทยานิพนธ์ งานวิจัย สารนิพนธ์ เอกสารรายงาน และบทความต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง
และการสืบค้นอินเทอร์เน็ต ตลอดจนการปรึกษาจากผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้อง
2. ภาคสนาม เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูล คือ การเก็บข้อมูลจากการใช้แบบสอบถามที่สร้างขึ้น
เป็นเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้วัดจากกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ
การใช้สิทธิประโยชน์ 7 กรณี ของผู้ประกันตน แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 9,975 คน โดยใช้ฐานข้อมูลสถิติผู้ประกันตน
ที่มาใช้บริการ สำนักงานประกันสังคม จังหวัดชลบุรี เดือนธันวาคม พ.ศ. 2558 (สำนักงานประกันสังคม
จังหวัดชลบุรี, 2558)

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นผู้ประกันตนที่มาใช้บริการ สำนักงานประกันสังคม
จังหวัดชลบุรี ใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive sampling) ร้อยละ 2 ของประชากร ได้กลุ่มตัวอย่าง
ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เท่ากับ 200 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล คือ แบบสอบถามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ
การใช้สิทธิประโยชน์ของผู้ประกันตนที่มาใช้บริการ สำนักงานประกันสังคมจังหวัดชลบุรี 7 กรณี
แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล แบ่งออกเป็น

1. แบบตรวจสอบรายการ (Check lists) ดังนี้ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ระยะเวลาการเป็นผู้ประกันตน ประสบการณ์การใช้บริการเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ หน่วยงานที่สังกัด อายุการทำงาน

2. แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ซึ่งเป็นข้อคำถามเกี่ยวกับ ความพึงพอใจต่อความมั่นคงของงาน แบ่งมาตราส่วนเป็น พึงพอใจมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

5 หมายถึง มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 2 แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจของผู้ประกันตนเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ 7 ด้าน เป็นลักษณะข้อคำถามแบบเลือกตอบ 2 ตัวเลือก คือ ใช่ และไม่ใช่ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้ ถ้าตอบถูก ได้ 1 คะแนน ตอบผิด ได้ 0 คะแนน จำนวน 35 ข้อ

ตารางที่ 3 จำนวนข้อคำถาม

ด้าน	จำนวนข้อ	ตอบใช่ = 1 คะแนน	ตอบไม่ใช่ = 1 คะแนน
1. กรณีเจ็บป่วย/ ประสบอันตราย	4	3 (ข้อ 1, 3-4)	1 (ข้อ 2)
2. กรณีคลอดบุตร	6	4 (ข้อ 6-9)	2 (ข้อ 5, 10)
3. กรณีทุพพลภาพ	5	3 (ข้อ 13-15)	2 (ข้อ 11-12)
4. กรณีเสียชีวิต	6	5 (ข้อ 16-20)	1 (ข้อ 21)
5. กรณีสงเคราะห์บุตร	6	2 (ข้อ 24, 27)	4 (ข้อ 22-23, 25-26)
6. กรณีชราภาพ	4	2 (ข้อ 28-29)	2 (ข้อ 30-31)
7. กรณีว่างงาน	4	4 (ข้อ 32-35)	-

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

แบบสอบถามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้สิทธิประโยชน์ของผู้ประกันตน ที่มาใช้บริการ สำนักงานประกันสังคมจังหวัดชลบุรี 7 กรณี มีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพ ดังนี้

ศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร โดยการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ หนังสือ บทความ ในวารสาร วิทยานิพนธ์ งานวิจัย สารนิพนธ์ เอกสารรายงาน และบทความต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และการสืบค้น

1. อินเทอร์เน็ต ตลอดจนการปรึกษาจากผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้อง จากนั้นมากำหนดกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย กำหนดนิยาม เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. สร้างแบบสอบถามโดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check lists) และแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ

ตอนที่ 2 แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจของผู้ประกันตนเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ 7 ด้าน เป็นลักษณะข้อคำถามแบบเลือกตอบ 2 ตัวเลือก คือ ใช่ และไม่ใช่ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้ ถ้าตอบถูก ได้ 1 คะแนน ตอบผิด ได้ 0 คะแนน จำนวน 35 ข้อ

3. นำแบบสอบถามไปใช้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบ และปรับปรุงตามคำแนะนำ นำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ประกอบด้วย

3.1 ดร.สมรัชนาฏ ภาษา	อาจารย์พิเศษ โรงเรียนสาธิตอาชีวศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา
3.2 นายชวลวิทย์ จินดา	ครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนมวกเหล็กวิทยา
3.3 นางสาวมาพร ศรีอิทยาจิต	ศึกษานิเทศก์ วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3

ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ความสอดคล้องเหมาะสมของประเด็นคำถามกับนิยาม และความชัดเจนของภาษาพิจารณาให้คะแนน

+1	แน่ใจว่าประเด็นคำถามสอดคล้องกับนิยาม และครอบคลุมเนื้อหา
0	ไม่แน่ใจว่าประเด็นคำถามสอดคล้องกับนิยาม และครอบคลุมเนื้อหา
-1	แน่ใจว่าประเด็นคำถามไม่สอดคล้องกับนิยาม และครอบคลุมเนื้อหา

แล้วนำผลที่ได้มาหาคะแนนเฉลี่ยในแต่ละประเด็น หากได้ 0.5 ขึ้นไป ถือว่าประเด็นคำถาม สอดคล้องกับนิยามและครอบคลุมเนื้อหาดีแล้ว แต่ถ้าไม่ถึง 0.5 ตัดออก หรือปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ ของผู้เชี่ยวชาญ พบว่า ข้อคำถามมีค่า IOC เท่ากับ 0.67-1.00 คัดเลือกไว้ 35 ข้อ

4. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้ประกันตนที่มาใช้บริการ สำนักงาน ประกันสังคม จังหวัดชลบุรี จำนวน 30 คน นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (Difficulty: p) โดยข้อคำถามต้องมีค่าความยากง่าย ระหว่าง 0.20-0.80 และมีค่าอำนาจจำแนก (Discrimination: r) ตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป (Ebel, 1978) จึงเป็นข้อคำถามที่มีคุณภาพ พบว่า ข้อคำถามมีค่าความยากง่าย เท่ากับ 0.57-0.80 และค่าอำนาจจำแนก เท่ากับ 0.21-0.76 เป็นข้อคำถามที่มีคุณภาพ จำนวน 35 ข้อ

5. นำคะแนนที่ได้มาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตร KR 20 วิธี ของ Kuder-Richardson โดยกำหนดค่าความเชื่อมั่นตั้งแต่ 0.75 ขึ้นไป พบว่า แบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.91 เป็นแบบสอบถามที่มีคุณภาพสามารถนำไปใช้ในการวิจัย

6. จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ ซึ่งผ่านการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญและได้รับการปรับปรุงแล้ว มีคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขอนหนังสือจากมหาวิทยาลัยบูรพา ถึงผู้อำนวยการสำนักงานประกันสังคมจังหวัดชลบุรี เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
2. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยชี้แจงให้กลุ่มตัวอย่างเข้าใจว่า ผู้วิจัยจะเก็บรักษาข้อมูลในรูปแบบของแฟ้มข้อมูลไว้บนระบบคอมพิวเตอร์ โดยไม่มีชื่อหรือหลักฐาน แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามเป็นใคร ข้อมูลจะถูกทำลายหลังงานวิจัยเสร็จเรียบร้อยแล้ว 6 เดือน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ สำหรับข้อคำถามเกี่ยวกับความพึงพอใจต่อความมั่นคงของงาน มีเกณฑ์การแบ่งกลุ่มโดยพิจารณา จากค่าเฉลี่ยโดยใช้เกณฑ์ของเบสท์ (Best, 1981, p. 82) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50-5.00 หมายถึง มีความมั่นคงของงานระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50-4.49 หมายถึง มีความมั่นคงของงานระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50-3.49 หมายถึง มีความมั่นคงของงานระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50-2.49 หมายถึง มีความมั่นคงของงานระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.49 หมายถึง มีความมั่นคงของงานระดับน้อยที่สุด

2. วิเคราะห์ระดับความรู้ความเข้าใจของผู้ประกันตนเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ 7 กรณี โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) เปรียบเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมาย โดยใช้แบบอิงเกณฑ์ของ Bloom (1991, p. 129 อ้างถึงใน ลิขิตวัฒน์ คุณเวียน, 2555) จากข้อคำถาม 35 ข้อ คะแนนเต็ม 35 คะแนน มีเกณฑ์ระดับความรู้ ดังนี้

2.1 คะแนนร้อยละ 80 ขึ้นไป (28 คะแนนขึ้นไป) หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ ทั้ง 7 กรณี อยู่ในระดับสูง

2.2 คะแนนร้อยละ 60-79 (21-27 คะแนน) หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ ทั้ง 7 กรณี อยู่ในระดับปานกลาง

2.3 คะแนนต่ำกว่าร้อยละ 60 (0-20 คะแนน) หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ ทั้ง 7 กรณี อยู่ในระดับต่ำ

3. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์และสมมติฐาน

3.1 ใช้สถิติเชิงอนุมาน (Inferential statistics) โดยวิเคราะห์โดยการทดสอบใช้ t-test กับ One-way ANOVA โดยกำหนดระดับนัยสำคัญที่ 0.05

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้สิทธิประโยชน์ 7 กรณี ของผู้ประกันตน ที่มาใช้บริการ สำนักงานประกันสังคมจังหวัดชลบุรี เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบระดับความรู้ ความเข้าใจของผู้ประกันตนที่ใช้บริการ สำนักงานประกันสังคมจังหวัดชลบุรี เกี่ยวกับ สิทธิประโยชน์ 7 กรณี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และปัจจัยด้านงาน กลุ่มตัวอย่าง เป็นผู้ประกันตน ที่มาใช้บริการ สำนักงานประกันสังคมจังหวัดชลบุรี จำนวน 200 คน ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ประกันตนที่ใช้บริการ สำนักงานประกันสังคมจังหวัดชลบุรี

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับความรู้ความเข้าใจของผู้ประกันตนที่ใช้บริการ สำนักงานประกันสังคมจังหวัดชลบุรี เกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ 7 กรณี

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบระดับความรู้ความเข้าใจของผู้ประกันตนที่ใช้บริการ สำนักงานประกันสังคมจังหวัดชลบุรี เกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ 7 กรณี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และปัจจัยด้านงาน

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ประกันตนที่ใช้บริการ

สำนักงานประกันสังคม จังหวัดชลบุรี

ผู้วิจัยนำเสนอข้อมูลทั่วไปของผู้ประกันตนที่ใช้บริการ สำนักงานประกันสังคม จังหวัดชลบุรี โดยจำแนกตามปัจจัย แบ่งออกเป็น ปัจจัยด้านบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ระยะเวลาการเป็นผู้ประกันตน และประสบการณ์การใช้บริการ เกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ และปัจจัยด้านงาน ประกอบด้วย หน่วยงานที่สังกัด อายุการทำงาน ความมั่นคงของงาน และการได้รับข้อมูลข่าวสาร นำเสนอในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามปัจจัยด้านบุคคล (n = 200)

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	61	30.50
หญิง	139	69.50
อายุ		
น้อยกว่า 20 ปี	6	3.00
20-29 ปี	65	32.50
30-39 ปี	79	39.50
40-49 ปี	39	19.50
50 ปีขึ้นไป	11	5.50
สถานภาพสมรส		
โสด	96	48.00
หย่าร้าง/ แยกกันอยู่	9	4.50
สมรส	92	46.00
หม้าย	3	1.50
ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา	11	5.50
มัธยมศึกษา	35	17.50
ปวช.	9	4.50
ปวส.	46	23.00
ปริญญาตรี	89	44.50
ปริญญาโท	10	5.00
ระยะเวลาการเป็นผู้ประกันตน		
น้อยกว่า 1 ปี	15	7.50
1-5 ปี	75	37.50
6-10 ปี	52	26.00
มากกว่า 10 ปี	58	29.00

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ประสบการณ์การใช้บริการเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์		
กรณีเจ็บป่วย/ ประสบอันตราย		
เคยใช้สิทธิประโยชน์ มากกว่า 2 ครั้ง	51	25.50
เคยใช้สิทธิประโยชน์ 2 ครั้ง	17	8.50
เคยใช้สิทธิประโยชน์ 1 ครั้ง	28	14.00
ไม่เคยใช้สิทธิประโยชน์	104	52.00
กรณีคลอดบุตร		
เคยใช้สิทธิประโยชน์ มากกว่า 2 ครั้ง	5	2.50
เคยใช้สิทธิประโยชน์ 2 ครั้ง	19	9.50
เคยใช้สิทธิประโยชน์ 1 ครั้ง	27	13.50
ไม่เคยใช้สิทธิประโยชน์	149	74.50
กรณีทุพพลภาพ		
เคยใช้สิทธิประโยชน์ มากกว่า 2 ครั้ง	1	0.50
เคยใช้สิทธิประโยชน์ 1 ครั้ง	1	0.50
ไม่เคยใช้สิทธิประโยชน์	198	99.00
กรณีสงเคราะห์บุตร		
เคยใช้สิทธิประโยชน์ มากกว่า 2 ครั้ง	5	2.50
เคยใช้สิทธิประโยชน์ 2 ครั้ง	21	10.50
เคยใช้สิทธิประโยชน์ 1 ครั้ง	31	15.50
ไม่เคยใช้สิทธิประโยชน์	143	71.50
กรณีชราภาพ		
เคยใช้สิทธิประโยชน์ มากกว่า 2 ครั้ง	2	1.00
เคยใช้สิทธิประโยชน์ 1 ครั้ง	1	0.50
ไม่เคยใช้สิทธิประโยชน์	197	98.50

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
กรณีว่างงาน		
เคยใช้สิทธิประโยชน์ มากกว่า 2 ครั้ง	3	1.50
เคยใช้สิทธิประโยชน์ 2 ครั้ง	4	2.00
เคยใช้สิทธิประโยชน์ 1 ครั้ง	27	13.50
ไม่เคยใช้สิทธิประโยชน์	166	83.00

จากตารางที่ 4 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 69.50 โดยมีอายุระหว่าง 30-39 ปี คิดเป็นร้อยละ 39.50 สถานภาพสมรส คิดเป็นร้อยละ 46.00 ระดับการศึกษาปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 44.50 ระยะเวลาการเป็นผู้ประกันตน 1-5 ปี คิดเป็นร้อยละ 37.50 ประสบการณ์การใช้บริการเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ ทั้ง 6 กรณี ส่วนใหญ่ไม่เคยใช้สิทธิประโยชน์ เมื่อพิจารณาการใช้สิทธิประโยชน์ในแต่ละกรณี พบว่า กรณีเจ็บป่วย/ ประสบอันตราย เคยใช้สิทธิประโยชน์ มากกว่า 2 ครั้ง สูงสุด คิดเป็นร้อยละ 25.50 กรณีคลอดบุตร เคยใช้สิทธิประโยชน์ 1 ครั้ง สูงสุด คิดเป็นร้อยละ 13.50 กรณีทุพพลภาพ เคยใช้สิทธิประโยชน์ มากกว่า 2 ครั้ง และเคยใช้สิทธิประโยชน์ 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.50 กรณีสงเคราะห์บุตร เคยใช้สิทธิประโยชน์ 1 ครั้ง สูงสุด คิดเป็นร้อยละ 15.50 กรณีชราภาพ เคยใช้สิทธิประโยชน์ มากกว่า 2 ครั้ง สูงสุด คิดเป็นร้อยละ 1.00 และกรณีว่างงาน เคยใช้สิทธิประโยชน์ 1 ครั้ง สูงสุด คิดเป็นร้อยละ 13.50

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามปัจจัยด้านงาน (n = 200)

ปัจจัยด้านงาน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
หน่วยงานที่สังกัด		
ห้างหุ้นส่วน	12	6.00
บริษัทจำกัด	141	70.50
บริษัทมหาชนจำกัด	12	6.00
บุคคลทั่วไป	35	17.50

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ปัจจัยด้านงาน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
อายุการทำงาน		
ต่ำกว่า 3 ปี	50	25.00
3-5 ปี	60	30.00
6-8 ปี	29	14.50
มากกว่า 8 ปีขึ้นไป	61	30.50
การได้รับข้อมูลข่าวสาร		
ไม่เคยได้รับข้อมูลข่าวสาร	37	18.50
เคยได้รับข้อมูลข่าวสารจาก		
บอร์ดประชาสัมพันธ์ของสถานประกอบการ	70	42.94
เว็บไซต์	96	58.90
หนังสือพิมพ์	25	15.34
นิตยสาร	24	14.72
โทรทัศน์	49	30.06
วิทยุ	16	9.82
อื่นๆ	23	14.11

จากตารางที่ 5 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นผู้ประกันตนที่สังกัดหน่วยงานประเภทบริษัทจำกัด คิดเป็นร้อยละ 70.50 รองลงมา คือ บุคคลทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 17.50 และการได้รับข้อมูลข่าวสาร ส่วนใหญ่ได้รับข้อมูลข่าวสารจากเว็บไซต์ คิดเป็นร้อยละ 58.90 รองลงมา คือ บอร์ดประชาสัมพันธ์ของสถานประกอบการ คิดเป็นร้อยละ 42.94

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามข้อความความมั่นคงของงาน

ข้อความ	ความพึงพอใจ					\bar{X}	SD
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด		
1. องค์กรที่สามารถทำงานในปัจจุบันได้จนเกษียณ	6 (3.00)	21 (10.50)	76 (38.00)	71 (35.50)	26 (13.00)	3.45	0.95
2. มีโอกาสก้าวหน้าในงานตามความสามารถ	3 (1.50)	26 (13.00)	87 (43.50)	70 (35.00)	14 (7.00)	3.33	0.85
3. มีการอบรมเพื่อพัฒนาความสามารถ	7 (3.50)	26 (13.00)	89 (44.50)	62 (31.00)	16 (8.00)	3.27	0.91
4. มีตำแหน่งงานที่ดีเป็นที่พอใจ	3 (1.50)	24 (12.00)	79 (39.50)	81 (40.50)	13 (6.50)	3.39	0.84
5. งานประจำที่มีรายได้สมำเสมอแน่นอน	6 (3.00)	23 (11.50)	68 (34.00)	78 (32.00)	25 (12.50)	3.47	0.96

จากตารางที่ 6 ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาความมั่นคงของงานในแต่ละข้อความ พบว่า งานประจำที่มีรายได้สมำเสมอแน่นอน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด เท่ากับ 3.47 รองลงมา คือ องค์กรที่สามารถทำงานในปัจจุบันได้จนเกษียณ มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.45 และมีการอบรมเพื่อพัฒนาความสามารถ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด เท่ากับ 3.27 ซึ่งจากข้อความ ด้านความมั่นคงของงานทั้ง 5 ข้อ สามารถนำมาจัดกลุ่มระดับความมั่นคงของงานได้ดังนี้

ตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับความมั่นคงของงาน (n = 200)

ระดับความมั่นคงของงาน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ความมั่นคงของงานมากที่สุด	12	1.00
ความมั่นคงของงานมาก	78	11.50
ความมั่นคงของงานปานกลาง	85	42.50
ความมั่นคงของงานน้อย	23	39.00
ความมั่นคงของงานน้อยที่สุด	2	1.00

จากตารางที่ 7 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความมั่นคงของงานปานกลางมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 42.50 รองลงมา คือ ความมั่นคงของงานมาก คิดเป็นร้อยละ 11.50 และน้อยที่สุด คือ ความมั่นคงของงานมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 1.00

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับความรู้ความเข้าใจของผู้ประกันตนที่มาใช้บริการ สำนักงานประกันสังคมจังหวัดชลบุรีเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ 7 กรณี

ตารางที่ 8 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจต่อสิทธิประโยชน์
กรณีเจ็บป่วย/ ประสบอันตราย

สิทธิประโยชน์กรณีเจ็บป่วย/ ประสบอันตราย	ตอบถูก	ตอบผิด
1. ผู้ประกันตนจะได้รับค่าส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรค และค่าใช้จ่ายเป็นเงินช่วยเหลือเบื้องต้นในกรณีที่ได้รับ ความเสียหายจากการรับบริการทางการแพทย์	144 (72.00)	56 (28.00)
2. ผู้ประกันตนที่ทำให้ตนเองบาดเจ็บ ทูพพลภาพ และเสียชีวิต หรือสูญเสียสมรรถภาพทางร่างกาย โดยไม่เกิดจากการทำงาน จะได้รับเงินทดแทนในอัตราไม่เกินร้อยละ 50 ของค่าจ้าง*	66 (33.00)	134 (67.00)
3. ผู้ประกันตนปวดท้องอย่างรุนแรงเฉียบพลัน แต่ไม่ได้เข้ารับ การรักษาในโรงพยาบาลตามบัตรรับรองสิทธิ สามารถนำไปเสร็จ ค่ารักษาและใบรับรองแพทย์มาเบิกเงินคืนจากสำนักงาน ประกันสังคมได้	158 (79.00)	42 (21.00)
4. ผู้ประกันตนที่เจ็บป่วยเรื้อรังมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทน กรณีเสียชีวิต	161 (80.50)	39 (19.50)

* กลับข้อความให้ถูกต้องแล้ว

จากตารางที่ 8 ความรู้ความเข้าใจของผู้ประกันตนเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์กรณีเจ็บป่วย/
ประสบอันตราย พบว่า ข้อที่ผู้ประกันตนตอบถูกมากที่สุด คือ ผู้ประกันตนที่เจ็บป่วยเรื้อรัง
มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนกรณีเสียชีวิต คิดเป็นร้อยละ 80.50 รองลงมา คือ ผู้ประกันตนปวดท้อง
อย่างรุนแรงเฉียบพลัน แต่ไม่ได้เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลตามบัตรรับรองสิทธิ สามารถนำ
ใบเสร็จค่ารักษาและใบรับรองแพทย์มาเบิกเงินคืนจากสำนักงานประกันสังคมได้ คิดเป็นร้อยละ
79.00 และข้อที่ผู้ประกันตนตอบถูกน้อยที่สุด คือ ผู้ประกันตนที่ทำให้ตนเองบาดเจ็บ ทูพพลภาพ
และเสียชีวิต หรือสูญเสียสมรรถภาพทางร่างกาย โดยไม่เกิดจากการทำงาน จะได้รับเงินทดแทน
ในอัตราไม่เกินร้อยละ 50 ของค่าจ้าง คิดเป็นร้อยละ 33.00

ตารางที่ 9 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจต่อสิทธิประโยชน์
กรณีคลอดบุตร

สิทธิประโยชน์กรณีคลอดบุตร	ตอบถูก	ตอบผิด
1. ผู้ประกันตนชายมีสิทธิเบิกค่าคลอดบุตรได้ไม่จำกัด จำนวนคน/ ครั้ง โดยเป็นบิดาอย่างถูกต้องตามกฎหมาย*	84 (42.00)	116 (58.00)
2. ผู้ประกันตนชายที่ไม่ได้จดทะเบียนสมรส สามารถเบิก ค่าคลอดบุตรได้	131 (65.50)	69 (34.50)
3. การคลอดบุตรสามารถคลอดที่โรงพยาบาลใดก็ได้ และนำหลักฐานมาเบิกกับสำนักงานประกันสังคม	181 (90.50)	19 (9.50)
4. ผู้ประกันตนหญิงมีสิทธิเบิกค่าคลอดบุตรได้ 13,000.-บาท และเงินค่าสงเคราะห์การหยุดงานเพื่อการคลอดบุตร 90 วัน	169 (84.50)	31 (15.50)
5. ผู้ประกันตนจะได้รับประโยชน์กรณีคลอดบุตรจะต้อง มีอายุครรภ์ครบ 28 สัปดาห์	134 (67.00)	66 (33.00)
6. ผู้ประกันตนจะได้รับสิทธิประโยชน์กรณีคลอดบุตร ต้องส่งเงินสมทบมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 เดือน ภายใน 15 เดือน ก่อนเดือนคลอดบุตร*	46 (23.00)	154 (77.00)

* กลับข้อความให้ถูกต้องแล้ว

จากตารางที่ 9 ความรู้ความเข้าใจของผู้ประกันตนเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์กรณีคลอดบุตร พบว่า ข้อที่ผู้ประกันตนตอบถูกมากที่สุด คือ การคลอดบุตรสามารถคลอดที่โรงพยาบาลใดก็ได้ และนำหลักฐานมาเบิกกับสำนักงานประกันสังคม คิดเป็นร้อยละ 90.50 รองลงมา คือ ผู้ประกันตนหญิง มีสิทธิเบิกค่าคลอดบุตรได้ 13,000.-บาท และเงินค่าสงเคราะห์การหยุดงานเพื่อการคลอดบุตร 90 วัน คิดเป็นร้อยละ 84.50 และข้อที่ผู้ประกันตนตอบถูกน้อยที่สุด คือ ผู้ประกันตนจะได้รับสิทธิประโยชน์กรณีคลอดบุตรต้องส่งเงินสมทบมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 เดือน ภายใน 15 เดือน ก่อนเดือนคลอดบุตร คิดเป็นร้อยละ 23.00

ตารางที่ 10 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจต่อสิทธิประโยชน์
กรณีทุพพลภาพ

สิทธิประโยชน์กรณีทุพพลภาพ	ตอบถูก	ตอบผิด
1. ผู้ประกันตนซึ่งสูญเสียสมรรถภาพร้อยละ 50 ของร่างกาย ก็มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทน*	48 (24.00)	152 (76.00)
2. ผู้ประกันตนที่ทุพพลภาพก่อนวันที่ 31 มี.ค. 58 มีสิทธิได้รับ เงินทดแทนการขาดรายได้ 15 ปี*	82 (41.00)	118 (59.00)
3. ผู้ประกันตนที่ทุพพลภาพ เมื่อเจ็บป่วยและต้องพักรักษาตัว ในโรงพยาบาลของรัฐจะไม่เสียค่าใช้จ่ายใด ๆ	156 (78.00)	44 (22.00)
4. ผู้ประกันตนที่ทุพพลภาพต้องเดินทางเข้ารับการรักษ ในโรงพยาบาล สามารถเบิกค่ารถรับจ้างได้ไม่เกินครั้งละ 500 บาท	121 (60.50)	79 (39.50)
5. ผู้ประกันตนที่ทุพพลภาพ หากเสียชีวิตจะได้รับค่าทำศพ เป็นเงิน 40,000 บาท	165 (82.50)	35 (17.50)

* กลับข้อความให้ถูกต้องแล้ว

จากตารางที่ 10 ความรู้ความเข้าใจของผู้ประกันตนเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์กรณีทุพพลภาพ พบว่า ข้อที่ผู้ประกันตนตอบถูกมากที่สุด คือ ผู้ประกันตนที่ทุพพลภาพ หากเสียชีวิตจะได้รับค่าทำศพ เป็นเงิน 40,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 82.50 รองลงมา คือ ผู้ประกันตนที่ทุพพลภาพ เมื่อเจ็บป่วย และต้องพักรักษาตัวในโรงพยาบาลของรัฐจะไม่เสียค่าใช้จ่ายใด ๆ คิดเป็นร้อยละ 78.00 และข้อที่ผู้ประกันตนตอบถูกน้อยที่สุด คือ ผู้ประกันตนซึ่งสูญเสียสมรรถภาพร้อยละ 50 ของร่างกาย ก็มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทน คิดเป็นร้อยละ 24.00

ตารางที่ 11 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจต่อสิทธิประโยชน์
กรณีเสียชีวิต

สิทธิประโยชน์กรณีเสียชีวิต	ตอบถูก	ตอบผิด
1. ในกรณีเสียชีวิต ต้องจ่ายเงินสมทบมาแล้วอย่างน้อย 1 เดือน ภายใน 6 เดือนก่อนถึงแก่ความตาย	146 (73.00)	54 (27.00)
2. ผู้ประกันตนที่เสียชีวิตและได้ส่งเงินสมทบมาแล้วเกิน 36 เดือน ขึ้นไป จะได้รับเงินสงเคราะห์กรณีเสียชีวิต	163 (81.50)	37 (18.50)
3. ผู้ประกันตนจะได้รับประโยชน์กรณีเสียชีวิต เมื่อไม่ใช่เกิดจาก การทำงานตามหน้าที่รับผิดชอบ	128 (64.00)	72 (36.00)
4. หากผู้ประกันตนไม่ได้ทำหนังสือระบุไว้ให้แบ่งเงินเท่า ๆ กัน เงินสงเคราะห์กรณีเสียชีวิตจะถูกจ่ายให้แก่สามีหรือภรรยา บิดา มารดา หรือบุตรของผู้ประกันตน โดยเท่า ๆ กัน	156 (78.00)	44 (22.00)
5. ถ้าก่อนถึงแก่ความตาย ผู้ประกันตนส่งเงินสมทบมาแล้ว เป็นระยะเวลา 36-119 เดือน จะได้รับเงินสงเคราะห์เป็นจำนวน เท่ากับร้อยละ 50 ของค่าจ้างรายเดือน คูณด้วย 4	140 (70.00)	60 (30.00)
6. ผู้ประกันตนกินยาเกินขนาดแล้วถึงแก่ความตาย ไม่สามารถ เบิกค่าทำศพได้*	75 (37.50)	125 (62.50)

* กลับข้อความให้ถูกต้องแล้ว

จากตารางที่ 11 ความรู้ความเข้าใจของผู้ประกันตนเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์กรณีเสียชีวิต พบว่า ข้อที่ผู้ประกันตนตอบถูกมากที่สุด คือ ผู้ประกันตนที่เสียชีวิตและได้ส่งเงินสมทบมาแล้วเกิน 36 เดือนขึ้นไป จะได้รับเงินสงเคราะห์กรณีเสียชีวิต คิดเป็นร้อยละ 81.50 รองลงมา คือ หากผู้ประกันตนไม่ได้ทำหนังสือระบุไว้ให้แบ่งเงินเท่า ๆ กัน เงินสงเคราะห์กรณีเสียชีวิตจะถูกจ่ายให้แก่สามีหรือภรรยา บิดา มารดา หรือบุตรของผู้ประกันตน โดยเท่า ๆ กัน คิดเป็นร้อยละ 78.00 และข้อที่ผู้ประกันตนตอบถูกน้อยที่สุด คือ ผู้ประกันตนกินยาเกินขนาดแล้วถึงแก่ความตาย ไม่สามารถเบิกค่าทำศพได้ คิดเป็นร้อยละ 37.50

ตารางที่ 12 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจต่อสิทธิประโยชน์
กรณีสงเคราะห์บุตร

สิทธิประโยชน์กรณีสงเคราะห์บุตร	ตอบถูก	ตอบผิด
1. ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับประโยชน์กรณีสงเคราะห์บุตร ได้คราวละ 2 คน ไม่จำกัดจำนวนครั้ง*	64 (32.00)	136 (68.00)
2. ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับเงินสงเคราะห์บุตรเดือนละ 400 บาท*	114 (57.00)	86 (43.00)
3. ในกรณีผู้ประกันตนชายใช้สิทธิสงเคราะห์บุตร ต้องจดทะเบียนสมรส จึงจะมีสิทธิเบิกได้	156 (78.00)	44 (22.00)
4. ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับเงินสงเคราะห์บุตรจนกระทั่งบุตร มีอายุ 6 ปีบริบูรณ์ หรือบุตรเสียชีวิต ยกบุตรให้เป็นบุตรบุญธรรม ของผู้อื่น ความเป็นผู้ประกันตนสิ้นสุดลง*	118 (59.00)	82 (41.00)
5. ถ้าผู้ประกันตนได้ยกบุตรให้เป็นบุตรบุญธรรมของผู้อื่น จะไม่สามารถนำมาเบิกเงินสงเคราะห์บุตรได้*	123 (61.50)	77 (38.50)
6. ผู้ประกันตนที่มีสิทธิได้รับประโยชน์กรณีสงเคราะห์บุตร ต้องจ่ายเงินสมทบมาแล้วไม่น้อยกว่า 12 เดือน ภายใน 36 เดือน ก่อนเดือนที่มีสิทธิได้รับประโยชน์	164 (82.00)	36 (18.00)

* กลับข้อความให้ถูกต้องแล้ว

จากตารางที่ 12 ความรู้ความเข้าใจของผู้ประกันตนเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์
กรณีสงเคราะห์บุตร พบว่า ข้อที่ผู้ประกันตนตอบถูกมากที่สุด คือ ผู้ประกันตนที่มีสิทธิได้รับประโยชน์
กรณีสงเคราะห์บุตร ต้องจ่ายเงินสมทบมาแล้วไม่น้อยกว่า 12 เดือน ภายใน 36 เดือน ก่อนเดือน
ที่มีสิทธิได้รับประโยชน์ คิดเป็นร้อยละ 82.00 รองลงมา คือ ในกรณีผู้ประกันตนชาย
ใช้สิทธิสงเคราะห์บุตรต้องจดทะเบียนสมรส จึงจะมีสิทธิเบิกได้ คิดเป็นร้อยละ 78.00 และข้อคำถาม
ที่ตอบถูกน้อยที่สุด คือ ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับประโยชน์กรณีสงเคราะห์บุตรได้เกิน 3 คน
คิดเป็นร้อยละ 32.00

ตารางที่ 13 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจต่อสิทธิประโยชน์
กรณีชราภาพ

สิทธิประโยชน์กรณีชราภาพ	ตอบถูก	ตอบผิด
1. ผู้ประกันตนที่ส่งเงินสมทบมาแล้วไม่น้อยกว่า 180 เดือน (15 ปี) มีอายุครบ 55 ปีบริบูรณ์ และความเป็นผู้ประกันตนสิ้นสุดลง จะได้รับเป็นเงินบำนาญชราภาพ โดยจ่ายเป็นรายเดือนตลอดชีวิต	183 (91.50)	17 (8.50)
2. กรณีที่มีการจ่ายเงินสมทบตั้งแต่ 12 เดือนขึ้นไป ให้จ่ายเงินบำนาญชราภาพ มีจำนวนเท่ากับจำนวนเงินสมทบที่ผู้ประกันตนและนายจ้างจ่ายเงินสมทบ เพื่อการจ่ายประโยชน์ทดแทนในกรณีชราภาพ พร้อมผลประโยชน์ตอบแทนตามที่สำนักงานประกันสังคมประกาศกำหนด	146 (73.00)	54 (27.00)
3. ผู้ประกันตนได้ลาออกจากงานแล้วมีอายุ 55 ปีบริบูรณ์ และความเป็นผู้ประกันตนสิ้นสุดลง สามารถรับเงินชราภาพได้*	106 (53.00)	94 (47.00)
4. ผู้ประกันตนที่ขอรับเงินชราภาพ หากได้รับเงินบำนาญมาแล้ว สามารถเปลี่ยนเป็นบำนาญไม่ได้*	121 (60.50)	79 (39.50)

* กลับข้อความให้ถูกต้องแล้ว

จากตารางที่ 13 ความรู้ความเข้าใจของผู้ประกันตนเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์กรณีชราภาพ พบว่า ข้อที่ผู้ประกันตนตอบถูกมากที่สุด คือ ผู้ประกันตนที่ส่งเงินสมทบมาแล้วไม่น้อยกว่า 180 เดือน (15 ปี) มีอายุครบ 55 ปีบริบูรณ์ และความเป็นผู้ประกันตนสิ้นสุดลง จะได้รับเป็นเงินบำนาญชราภาพ โดยจ่ายเป็นรายเดือนตลอดชีวิต คิดเป็นร้อยละ 91.50 รองลงมา คือ กรณีที่มีการจ่ายเงินสมทบตั้งแต่ 12 เดือนขึ้นไป ให้จ่ายเงินบำนาญชราภาพ มีจำนวนเท่ากับจำนวนเงินสมทบที่ผู้ประกันตนและนายจ้างจ่ายเงินสมทบ เพื่อการจ่ายประโยชน์ทดแทนในกรณีชราภาพ พร้อมผลประโยชน์ตอบแทนตามที่สำนักงานประกันสังคมประกาศกำหนด คิดเป็นร้อยละ 73.00 และข้อคำถามที่ตอบถูกน้อยที่สุด คือ ผู้ประกันตนได้ลาออกจากงานแล้วมีอายุ 55 ปีบริบูรณ์ และความเป็นผู้ประกันตนสิ้นสุดลง สามารถรับเงินชราภาพได้ คิดเป็นร้อยละ 53.00

ตารางที่ 14 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจต่อสิทธิประโยชน์
กรณีว่างงาน

สิทธิประโยชน์กรณีว่างงาน	ตอบถูก	ตอบผิด
1. ผู้ประกันตนที่ถูกเลิกจ้าง จะได้รับเงินทดแทนการขาดรายได้ ในระหว่างการว่างงานสูงสุด ในอัตราร้อยละ 50 ของค่าจ้าง	565 (93.23)	41 (6.77)
2. กรณีผู้ประกันตนลาออกหรือสิ้นสุดสัญญาจ้าง จะได้รับเงิน ทดแทนขาดรายได้ในระหว่างการว่างงาน ครั้งละไม่เกิน 90 วัน	544 (89.77)	62 (10.23)
3. หากใน 1 ปีปฏิทิน มีการยื่นเรื่องขอรับเงินทดแทนขาดรายได้ จากการลาออกหรือถูกเลิกจ้าง ให้มีระยะเวลาการใช้สิทธิรับเงิน ทดแทนการขาดรายได้ ไม่เกิน 180 วัน	444 (73.27)	162 (26.73)
4. ผู้ประกันตนจะได้รับความคุ้มครองสิทธิประโยชน์ กรณีนายจ้างหยุดกิจการชั่วคราว เนื่องจากเหตุสุดวิสัย โดยยังไม่มีมีการเลิกจ้าง เมื่อผู้ประกันตนจ่ายเงินสมทบมาแล้ว ไม่น้อยกว่า 6 เดือน เช่น โรงงานถูกน้ำท่วม จะได้รับเงินในอัตรา ร้อยละ 50 ของค่าจ้าง	163 (81.50)	37 (18.50)

* กลับข้อความให้ถูกต้องแล้ว

จากตารางที่ 14 ความรู้ความเข้าใจของผู้ประกันตนเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์กรณีว่างงาน พบว่า ข้อคำถามที่ผู้ประกันตนตอบถูกมากที่สุด คือ กรณีผู้ประกันตนลาออกหรือสิ้นสุดสัญญาจ้าง จะได้รับเงินทดแทนขาดรายได้ในระหว่างการว่างงาน ครั้งละไม่เกิน 90 วัน คิดเป็นร้อยละ 88.00 รองลงมา คือ กรณีผู้ประกันตนลาออกหรือสิ้นสุดสัญญาจ้าง จะได้รับเงินทดแทนขาดรายได้ ในระหว่างการว่างงาน ครั้งละไม่เกิน 90 วัน คิดเป็นร้อยละ 89.77 และข้อคำถามที่ตอบถูกน้อยที่สุด คือ หากใน 1 ปีปฏิทิน มีการยื่นเรื่องขอรับเงินทดแทนขาดรายได้ จากการลาออกหรือถูกเลิกจ้าง ให้มีระยะเวลาการใช้สิทธิรับเงินทดแทนการขาดรายได้ ไม่เกิน 180 วัน คิดเป็นร้อยละ 73.27

ตารางที่ 15 ระดับความรู้ความเข้าใจของผู้ประกันตนเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ทั้ง 7 กรณี

ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ทั้ง 7 กรณี	ความถี่	ร้อยละ
ระดับความรู้สูง (28-35 คะแนน)	24	12.00
ระดับความรู้ปานกลาง (21-27 คะแนน)	139	69.50
ระดับความรู้ต่ำ (0-20 คะแนน)	37	18.50
รวม	200	100.00

\bar{X} = 23.13 คะแนน, SD = 3.64, คะแนนต่ำสุด = 8 คะแนน, คะแนนสูงสุด = 32 คะแนน

จากตารางที่ 15 พบว่า ผู้ประกันตนมีคะแนนเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ทั้ง 7 กรณี เท่ากับ 23.13 คะแนน โดยพบว่า ส่วนใหญ่มีระดับความรู้ความเข้าใจในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 69.50 รองลงมา คือ ความรู้ความเข้าใจระดับต่ำ คิดเป็นร้อยละ 18.50 และความรู้ความเข้าใจระดับสูง ร้อยละ 12.00

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบระดับความรู้ความเข้าใจของผู้ประกันตนที่มาใช้บริการสำนักงานประกันสังคมจังหวัดชลบุรี เกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ 7 กรณี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยด้านงาน

ตารางที่ 16 การเปรียบเทียบระดับความรู้ความเข้าใจของผู้ประกันตนเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ทั้ง 7 กรณี จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	\bar{X}	SD	t	Sig.
ชาย	61	23.64	3.34	1.39	0.38
หญิง	139	22.89	3.76		

จากตารางที่ 16 พบว่า ผู้ประกันตนเพศชาย มีคะแนนเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ทั้ง 7 กรณี เท่ากับ 23.64 สูงกว่าเพศหญิง คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 22.89 เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบระดับความรู้ความเข้าใจของผู้ประกันตนเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ทั้ง 7 กรณี ของผู้ประกันตนเพศชายกับเพศหญิง ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 17 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์
ทั้ง 7 กรณี จำแนกตามอายุ

อายุ (ปี)	\bar{X}	SD
น้อยกว่า 20 ปี	22.67	5.13
20-29 ปี	23.35	3.62
30-39 ปี	23.13	3.67
40-49 ปี	23.08	3.44
50 ปีขึ้นไป	22.18	3.95

จากตารางที่ 17 พบว่า ผู้ประกันตนที่มีอายุ 20-29 ปี มีคะแนนเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ทั้ง 7 กรณี โดยภาพรวมสูงที่สุด ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 23.35 รองลงมา คือ อายุ 30-39 ปี ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 23.13 และน้อยที่สุด คือ อายุ 50 ปีขึ้นไป ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 22.18

ตารางที่ 18 การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์
ทั้ง 7 กรณี จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	4	14.54	3.64	0.27	0.90
ภายในกลุ่ม	195	2625.34	13.46		
รวม	199	2639.88			

จากตารางที่ 18 พบว่า ผู้ประกันตนที่มีอายุแตกต่างกัน มีระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ 7 กรณี ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 19 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์
ทั้ง 7 กรณี จำแนกตามสถานภาพสมรส

สถานภาพสมรส	\bar{X}	SD
โสด	23.17	3.78
หย่าร้าง/ แยกกันอยู่	21.44	3.50
สมรส	23.25	3.56
หม้าย	23.00	1.73

จากตารางที่ 19 พบว่า ผู้ประกันตนที่มาใช้บริการ สำนักงานประกันสังคมจังหวัดชลบุรี
ที่มีสถานภาพสมรส มีคะแนนเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ทั้ง 7 กรณี
โดยภาพรวมสูงที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 23.25 รองลงมา คือ สถานภาพโสด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 23.17
และสถานภาพหย่าร้าง/ แยกกันอยู่ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด เท่ากับ 21.44

ตารางที่ 20 การเปรียบเทียบระดับความรู้ความเข้าใจของผู้ประกันตนเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์
ทั้ง 7 กรณี จำแนกตามสถานภาพสมรส

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	3	27.07	9.02	0.68	0.57
ภายในกลุ่ม	196	2612.81	13.33		
รวม	199	2639.88			

จากตารางที่ 20 พบว่า ผู้ประกันตนที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกัน มีระดับความรู้
ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ 7 กรณี ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 21 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์
ทั้ง 7 กรณี จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	\bar{X}	SD
ประถมศึกษา	22.18	2.32
มัธยมศึกษา	22.69	4.01
ปวช.	22.44	3.68
ปวส.	23.37	3.52
ปริญญาตรี	23.25	3.69
ปริญญาโท	24.10	3.96

จากตารางที่ 21 พบว่า ผู้ประกันตนที่มีการศึกษาระดับปริญญาโท มีคะแนนเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ทั้ง 7 กรณี โดยภาพรวมสูงที่สุด เท่ากับ 24.10 รองลงมา คือ ปวส. เท่ากับ 23.37 และน้อยที่สุด คือ ประถมศึกษา เท่ากับ 22.18

ตารางที่ 22 การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์
ทั้ง 7 กรณี จำแนกตามระดับการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	5	34.29	6.86	0.51	0.77
ภายในกลุ่ม	194	2605.58	13.43		
รวม	199	2639.87			

จากตารางที่ 22 พบว่า ผู้ประกันตนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ 7 กรณี ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 23 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์
ทั้ง 7 กรณี จำแนกตามระยะเวลาการเป็นผู้ประกันตน

ระยะเวลาการเป็นผู้ประกันตน	\bar{X}	SD
น้อยกว่า 1 ปี	22.00	3.93
1-5 ปี	23.00	3.28
6-10 ปี	23.04	3.99
มากกว่า 10 ปี	23.66	3.70

จากตารางที่ 23 พบว่า ผู้ประกันตนที่มีระยะเวลาการเป็นผู้ประกันตนมากกว่า 10 ปี มีคะแนนเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ทั้ง 7 กรณี โดยภาพรวมสูงที่สุด เท่ากับ 23.66 รองลงมา คือ ระยะเวลาการเป็นผู้ประกันตน 6-10 ปี เท่ากับ 23.04 และน้อยที่สุด คือ ระยะเวลาการเป็นผู้ประกันตน น้อยกว่า 1 ปี เท่ากับ 22.00

ตารางที่ 24 การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์
ทั้ง 7 กรณี จำแนกตามระยะเวลาการเป็นผู้ประกันตน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	3	36.85	12.28	0.93	0.43
ภายในกลุ่ม	196	2603.03	13.28		
รวม	199	2639.88			

จากตารางที่ 24 พบว่า ผู้ประกันตนที่มีระยะเวลาการเป็นผู้ประกันตนแตกต่างกัน มีระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ 7 กรณี ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 25 การเปรียบเทียบระดับความรู้ความเข้าใจของผู้ประกันตนเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์
ทั้ง 7 กรณี จำแนกตามประสบการณ์การใช้บริการเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์

สิทธิประโยชน์	เคยใช้สิทธิประโยชน์			ไม่เคยใช้สิทธิประโยชน์			t	sig
	n	\bar{X}	SD	n	\bar{X}	SD		
1. กรณีเจ็บป่วย/ ประสบอันตราย	96	2.64	0.92	104	2.64	0.79	-0.01	0.17
2. กรณีคลอดบุตร	51	3.73	0.87	149	3.72	1.05	-0.04	0.22
3. กรณีทุพพลภาพ	2	3.00	1.41	198	2.86	1.02	-0.14	0.64
4. กรณีสงเคราะห์บุตร	57	3.82	1.35	143	3.64	1.46	-0.84	0.12
5. กรณีชราภาพ	3	1.67	1.15	197	2.80	0.96	1.68	0.77
6. กรณีว่างงาน	34	3.26	1.02	166	3.40	0.90	0.74	0.24

จากตารางที่ 25 ผู้ประกันตนที่เคยมีประสบการณ์การใช้บริการเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์กรณีสงเคราะห์บุตร มีคะแนนเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์กรณีสงเคราะห์บุตรมากที่สุด เท่ากับ 3.82 รองลงมา คือ ผู้ประกันตนที่เคยมีประสบการณ์การใช้บริการเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์กรณีคลอดบุตร มีคะแนนเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์กรณีคลอดบุตร เท่ากับ 3.73 และเมื่อพิจารณาเปรียบเทียบระดับความรู้ความเข้าใจของผู้ประกันตนเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ทั้ง 7 กรณี ของผู้ประกันตนที่เคยใช้สิทธิประโยชน์กับที่ไม่เคยใช้สิทธิประโยชน์ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 26 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์
ทั้ง 7 กรณี จำแนกตามหน่วยงานที่สังกัด

หน่วยงานที่สังกัด	\bar{X}	SD
ห้างหุ้นส่วน	25.17	2.98
บริษัทจำกัด	22.91	3.69
บริษัทมหาชนจำกัด	24.33	5.03
บุคคลทั่วไป	22.89	2.83

จากตารางที่ 26 พบว่า ผู้ประกันตนที่มีห้างหุ้นส่วนเป็นหน่วยงานที่สังกัด มีคะแนนเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ทั้ง 7 กรณี โดยภาพรวมสูงที่สุด เท่ากับ 25.17 รองลงมา คือ บริษัทมหาชนจำกัด เท่ากับ 24.33 และน้อยที่สุด คือ บุคคลทั่วไปเป็นหน่วยงานที่สังกัด เท่ากับ 22.89

ตารางที่ 27 การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ทั้ง 7 กรณี จำแนกตามหน่วยงานที่สังกัด

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	3	76.20	25.40	1.94	0.12
ภายในกลุ่ม	196	2563.68	13.08		
รวม	199	2639.88			

จากตารางที่ 27 พบว่า ผู้ประกันตนที่มีหน่วยงานที่สังกัดแตกต่างกัน มีระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ 7 กรณี ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 28 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ทั้ง 7 กรณี จำแนกตามอายุการทำงาน

อายุการทำงาน	\bar{X}	SD
ต่ำกว่า 3 ปี	22.66	3.39
3-5 ปี	22.68	4.09
6-8 ปี	24.03	3.73
มากกว่า 8 ปีขึ้นไป	23.51	3.27

จากตารางที่ 28 พบว่า ผู้ประกันตนที่มีอายุการทำงาน 6-8 ปี มีคะแนนเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ทั้ง 7 กรณี โดยภาพรวมสูงที่สุด เท่ากับ 24.03 รองลงมา คือ อายุการทำงานมากกว่า 8 ปีขึ้นไป เท่ากับ 23.51 และน้อยที่สุด คือ อายุการทำงานต่ำกว่า 3 ปี เท่ากับ 22.66

ตารางที่ 29 การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์
ทั้ง 7 กรณี จำแนกตามอายุการทำงาน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	3	55.46	18.49	1.40	0.24
ภายในกลุ่ม	196	2584.42	13.19		
รวม	199	2639.88			

จากตารางที่ 29 พบว่า ผู้ประกันตนที่มีอายุการทำงานแตกต่างกัน มีระดับความรู้ความเข้าใจ
เกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ 7 กรณี ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 30 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์
ทั้ง 7 กรณี จำแนกตามความมั่นคงของงาน

ความมั่นคงของงาน	\bar{X}	SD
ความมั่นคงของงานมากที่สุด	23.00	2.69
ความมั่นคงของงานมาก	23.50	3.04
ความมั่นคงของงานปานกลาง	23.32	3.89
ความมั่นคงของงานน้อย	21.52	4.35
ความมั่นคงของงานน้อยที่สุด	19.50	7.78

จากตารางที่ 30 พบว่า ผู้ประกันตนที่มีความมั่นคงของงานมาก มีคะแนนเฉลี่ยความรู้
ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ทั้ง 7 กรณี โดยภาพรวมสูงที่สุด เท่ากับ 23.50 รองลงมา คือ
ความมั่นคงของงานปานกลาง เท่ากับ 23.32 และน้อยที่สุด คือ ความมั่นคงของงานน้อยที่สุด
เท่ากับ 19.50

ตารางที่ 31 การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์
ทั้ง 7 กรณี จำแนกตามความมั่นคงของงาน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	4	99.71	24.93	1.91	0.11
ภายในกลุ่ม	195	2540.16	13.03		
รวม	199	2639.87			

จากตารางที่ 31 พบว่า ผู้ประกันตนที่มีความมั่นคงของงานแตกต่างกัน มีระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ 7 กรณี ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 32 การเปรียบเทียบคะแนนความรู้ความเข้าใจของผู้ประกันตนเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์
ทั้ง 7 กรณี จำแนกตามการได้รับข้อมูลข่าวสาร

การได้รับข้อมูลข่าวสาร	จำนวน	\bar{X}	SD	t	Sig.
ไม่เคยได้รับ	37	21.41	3.39	3.38	0.62
เคยได้รับ	163	23.52	3.59		

จากตารางที่ 32 พบว่า ผู้ประกันตนที่เคยได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ มีคะแนนเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ทั้ง 7 กรณี เท่ากับ 23.52 สูงกว่าผู้ประกันตนที่ไม่เคยได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 21.41 เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบระดับความรู้ความเข้าใจของผู้ประกันตนเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ทั้ง 7 กรณี จำแนกตามการได้รับข้อมูลข่าวสาร ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 33 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐาน	ผลการทดสอบ สมมติฐาน
1. ผู้ประกันตนที่มาใช้บริการ สำนักงานประกันสังคมจังหวัดชลบุรี ที่มีเพศแตกต่างกัน มีระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ 7 กรณีแตกต่างกัน	ปฏิเสธสมมติฐาน
2. ผู้ประกันตนที่มาใช้บริการ สำนักงานประกันสังคมจังหวัดชลบุรี ที่มีอายุแตกต่างกัน มีระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ 7 กรณีแตกต่างกัน	ปฏิเสธสมมติฐาน
3. ผู้ประกันตนที่มาใช้บริการ สำนักงานประกันสังคมจังหวัดชลบุรี ที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกัน มีระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ 7 กรณีแตกต่างกัน	ปฏิเสธสมมติฐาน
4. ผู้ประกันตนที่มาใช้บริการ สำนักงานประกันสังคมจังหวัดชลบุรี ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ 7 กรณีแตกต่างกัน	ปฏิเสธสมมติฐาน
5. ผู้ประกันตนที่มาใช้บริการ สำนักงานประกันสังคมจังหวัดชลบุรี ที่มีระยะเวลาการเป็นผู้ประกันตนแตกต่างกัน มีระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ 7 กรณีแตกต่างกัน	ปฏิเสธสมมติฐาน
6. ผู้ประกันตนที่มาใช้บริการ สำนักงานประกันสังคมจังหวัดชลบุรี ที่มีประสบการณ์การใช้บริการเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์กรณีเจ็บป่วย/ ประสบอันตรายแตกต่างกัน มีระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์กรณีเจ็บป่วย/ ประสบอันตรายแตกต่างกัน	ปฏิเสธสมมติฐาน
7. ผู้ประกันตนที่มาใช้บริการ สำนักงานประกันสังคมจังหวัดชลบุรี ที่มีประสบการณ์การใช้บริการเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์กรณีคลอดบุตรแตกต่างกัน มีระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์กรณีคลอดบุตรแตกต่างกัน	ปฏิเสธสมมติฐาน

ตารางที่ 33 (ต่อ)

สมมติฐาน	ผลการทดสอบ สมมติฐาน
8. ผู้ประกันตนที่มาใช้บริการ สำนักงานประกันสังคมจังหวัดชลบุรี ที่มีประสบการณ์การใช้บริการเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์กรณีทุพพลภาพแตกต่างกัน มีระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์กรณีทุพพลภาพแตกต่างกัน	ปฏิเสธสมมติฐาน
9. ผู้ประกันตนที่มาใช้บริการ สำนักงานประกันสังคมจังหวัดชลบุรี ที่มีประสบการณ์การใช้บริการเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์กรณีสงเคราะห์บุตรแตกต่างกัน มีระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์กรณีสงเคราะห์บุตรแตกต่างกัน	ปฏิเสธสมมติฐาน
10. ผู้ประกันตนที่มาใช้บริการ สำนักงานประกันสังคมจังหวัดชลบุรี ที่มีประสบการณ์การใช้บริการเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์กรณีชราภาพแตกต่างกัน มีระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์กรณีชราภาพแตกต่างกัน	ปฏิเสธสมมติฐาน
11. ผู้ประกันตนที่มาใช้บริการ สำนักงานประกันสังคมจังหวัดชลบุรี ที่มีประสบการณ์การใช้บริการเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์กรณีว่างงานแตกต่างกัน มีระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์กรณีว่างงานแตกต่างกัน	ปฏิเสธสมมติฐาน
12. ผู้ประกันตนที่มาใช้บริการ สำนักงานประกันสังคมจังหวัดชลบุรี ที่มีหน่วยงานที่สังกัดแตกต่างกัน มีระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ 7 กรณีแตกต่างกัน	ปฏิเสธสมมติฐาน
13. ผู้ประกันตนที่มาใช้บริการ สำนักงานประกันสังคมจังหวัดชลบุรี ที่มีอายุการทำงานแตกต่างกัน มีระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ 7 กรณีแตกต่างกัน	ปฏิเสธสมมติฐาน
14. ผู้ประกันตนที่มาใช้บริการ สำนักงานประกันสังคมจังหวัดชลบุรี ที่มีความมั่นคงของงานแตกต่างกัน มีระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ 7 กรณีแตกต่างกัน	ปฏิเสธสมมติฐาน

ตารางที่ 33 (ต่อ)

สมมติฐาน	ผลการทดสอบ สมมติฐาน
15. ผู้ประกันตนที่มาใช้บริการ สำนักงานประกันสังคมจังหวัดชลบุรี ที่มีการรับข้อมูลข่าวสารแตกต่างกัน มีระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ สิทธิประโยชน์ 7 กรณีแตกต่างกัน	ปฏิเสธสมมติฐาน

จากตารางที่ 33 ผลการวิจัย พบว่า ผู้ประกันตนที่มีเพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ระยะเวลาการเป็นผู้ประกัน ประสิทธิภาพการให้บริการเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ กรณีเจ็บป่วย/ ประสบอันตราย กรณีคลอดบุตร กรณีทุพพลภาพ กรณีสงเคราะห์บุตร กรณีชราภาพ หน่วยงานที่สังกัด อายุการทำงาน ความมั่นคงของงาน และการรับข้อมูลข่าวสาร แตกต่างกัน มีระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ 7 กรณีไม่แตกต่างกัน ปฏิเสธสมมติฐานทั้ง 15 ข้อ

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้สิทธิประโยชน์ 7 กรณี ของผู้ประกันตน ที่มาใช้บริการ สำนักงานประกันสังคมจังหวัดชลบุรี เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ (Quantitative research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบระดับความรู้ความเข้าใจของผู้ประกันตน ที่มาใช้บริการ สำนักงานประกันสังคมจังหวัดชลบุรี เกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ 7 กรณี จำแนกตาม ปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยด้านงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นผู้ประกันตนที่ใช้บริการ สำนักงานประกันสังคมจังหวัดชลบุรี ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบบเจาะจง (Purposive sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เท่ากับ 200 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ การแจกแจง ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้สถิติเชิงอนุมาน (Inferential statistics) โดยวิเคราะห์โดยการทดสอบใช้ t-test และ One-way ANOVA โดยกำหนดระดับนัยสำคัญที่ 0.05 และทดสอบรายคู่ด้วยวิธี LSD ผลการศึกษานำเสนอตามลำดับดังนี้

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาเรื่อง ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้สิทธิประโยชน์ 7 กรณี ของผู้ประกันตน ที่มาใช้บริการ สำนักงานประกันสังคมจังหวัดชลบุรี จากกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม จำนวน 200 คน สรุปได้ดังนี้

ข้อมูลทั่วไปของผู้ประกันตนที่ใช้บริการ สำนักงานประกันสังคมจังหวัดชลบุรี พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 30-39 ปี สถานภาพสมรส ระดับการศึกษาปริญญาตรี ระยะเวลาการเป็นผู้ประกันตน 1-5 ปี ส่วนใหญ่ไม่เคยมีประสบการณ์การใช้บริการ เกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ของผู้ประกันตน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ 7 กรณี ของผู้ประกันตน ที่มาใช้บริการ สำนักงานประกันสังคมจังหวัดชลบุรี พบว่า ผู้ประกันตนที่ใช้บริการ สำนักงานประกันสังคมจังหวัดชลบุรี มีคะแนนเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ทั้ง 7 กรณี เท่ากับ 23.13 คะแนน โดยพบว่า ส่วนใหญ่มีระดับความรู้ความเข้าใจในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 69.50 รองลงมา คือ ความรู้ความเข้าใจระดับต่ำ คิดเป็นร้อยละ 18.50 และความรู้ความเข้าใจระดับสูง ร้อยละ 12.00

ผลการวิเคราะห์ความรู้ความเข้าใจของผู้ประกันตนที่ใช้บริการ สำนักงานประกันสังคมจังหวัดชลบุรีเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ 7 กรณี จำแนกรายกรณี พบว่า

กรณีเจ็บป่วย/ ประสบอันตราย พบว่า ข้อที่ผู้ประกันตนตอบถูกมากที่สุด คือ ผู้ประกันตนที่เจ็บป่วยเรื้อรังมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนกรณีเสียชีวิต รองลงมา คือ ผู้ประกันตนปวดท้องอย่างรุนแรงเฉียบพลัน แต่ไม่ได้เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลตามบัตรรับรองสิทธิ สามารถนำใบเสร็จค่ารักษาและใบรับรองแพทย์มาเบิกเงินคืนจากสำนักงานประกันสังคมได้ และข้อที่ผู้ประกันตนตอบถูกน้อยที่สุด คือ ผู้ประกันตนที่ทำให้ตนเองบาดเจ็บ ทุพพลภาพ และเสียชีวิต หรือสูญเสียสมรรถภาพทางร่างกาย โดยไม่เกิดจากการทำงาน จะได้รับเงินทดแทนในอัตราไม่เกินร้อยละ 50 ของค่าจ้าง

กรณีคลอดบุตร พบว่า ข้อที่ผู้ประกันตนตอบถูกมากที่สุด คือ การคลอดบุตรสามารถคลอดที่โรงพยาบาลใดก็ได้ และนำหลักฐานมาเบิกกับสำนักงานประกันสังคม รองลงมา คือ ผู้ประกันตนหญิงมีสิทธิเบิกค่าคลอดบุตรได้ 13,000 บาท และเงินค่าสงเคราะห์การหยุดงานเพื่อการคลอดบุตร 90 วัน และข้อที่ผู้ประกันตนตอบถูกน้อยที่สุด คือ ผู้ประกันตนจะได้รับสิทธิประโยชน์กรณีคลอดบุตร ต้องส่งเงินสมทบมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 เดือน ภายใน 15 เดือนก่อนเดือนคลอดบุตร

กรณีทุพพลภาพ พบว่า ข้อที่ผู้ประกันตนตอบถูกมากที่สุด คือ ผู้ประกันตนที่ทุพพลภาพหากเสียชีวิตจะได้รับค่าทำศพเป็นเงิน 40,000 บาท รองลงมา คือ ผู้ประกันตนที่ทุพพลภาพเมื่อเจ็บป่วยและต้องพักรักษาตัวในโรงพยาบาลของรัฐจะไม่เสียค่าใช้จ่ายใด ๆ และข้อที่ผู้ประกันตนตอบถูกน้อยที่สุด คือ ผู้ประกันตนซึ่งสูญเสียสมรรถภาพร้อยละ 50 ของร่างกายก็มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทน

กรณีเสียชีวิต พบว่า ข้อที่ผู้ประกันตนตอบถูกมากที่สุด คือ ผู้ประกันตนที่เสียชีวิตและได้ส่งเงินสมทบมาแล้วเกิน 36 เดือนขึ้นไป จะได้รับเงินสงเคราะห์กรณีเสียชีวิต รองลงมา คือ หากผู้ประกันตนไม่ได้ทำหน้าที่ระบุไว้ให้แบ่งเงินเท่า ๆ กัน เงินสงเคราะห์กรณีเสียชีวิตจะถูกจ่ายให้แก่สามีหรือภรรยา บิดา มารดา หรือบุตรของผู้ประกันตนโดยเท่า ๆ กัน และข้อที่ผู้ประกันตนตอบถูกน้อยที่สุด คือ ผู้ประกันตนกินยาเกินขนาดแล้วถึงแก่ความตาย ไม่สามารถเบิกค่าทำศพได้

กรณีสงเคราะห์บุตร พบว่า ข้อที่ผู้ประกันตนตอบถูกมากที่สุด คือ ผู้ประกันตนที่มีสิทธิได้รับประโยชน์กรณีสงเคราะห์บุตร ต้องจ่ายเงินสมทบมาแล้วไม่น้อยกว่า 12 เดือน ภายใน 36 เดือน ก่อนเดือนที่มีสิทธิได้รับประโยชน์ รองลงมา คือ ในกรณีผู้ประกันตนชายใช้สิทธิสงเคราะห์บุตรต้องจดทะเบียนสมรส จึงจะมีสิทธิเบิกได้ และข้อคำถามที่ตอบถูกน้อยที่สุด คือ ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับประโยชน์กรณีสงเคราะห์บุตรได้เกิน 3 คน

กรณีชราภาพ พบว่า ข้อที่ผู้ประกันตนตอบถูกมากที่สุด คือ ผู้ประกันตนที่ส่งเงินสมทบมาแล้วไม่น้อยกว่า 180 เดือน (15 ปี) มีอายุครบ 55 ปีบริบูรณ์ และความเป็นผู้ประกันตนสิ้นสุดลง

จะได้รับเป็นเงินบำนาญชราภาพ โดยจ่ายเป็นรายเดือนตลอดชีวิต รองลงมา คือ กรณีที่มีการจ่ายเงินสมทบตั้งแต่ 12 เดือนขึ้นไป ให้จ่ายเงินบำเหน็จชราภาพ มีจำนวนเท่ากับจำนวนเงินสมทบที่ผู้ประกันตนและนายจ้างจ่ายเงินสมทบ เพื่อการจ่ายประโยชน์ทดแทนในกรณีชราภาพ พร้อมผลประโยชน์ตอบแทน ตามที่สำนักงานประกันสังคมประกาศกำหนด และข้อคำถามที่ตอบถูกน้อยที่สุด คือ ผู้ประกันตนได้ลาออกจากงานแล้วมีอายุ 55 ปีบริบูรณ์ และความเป็นผู้ประกันตนสิ้นสุดลง สามารถรับเงินชราภาพได้

กรณีว่างงาน พบว่า ข้อคำถามที่ผู้ประกันตนตอบถูกมากที่สุด คือ กรณีผู้ประกันตนลาออกหรือสิ้นสุดสัญญาจ้าง จะได้รับเงินทดแทนขาดรายได้ในระหว่างการว่างงาน ครั้งละไม่เกิน 90 วัน รองลงมา คือ กรณีผู้ประกันตนลาออกหรือสิ้นสุดสัญญาจ้าง จะได้รับเงินทดแทนขาดรายได้ในระหว่างการว่างงาน ครั้งละไม่เกิน 90 และข้อคำถามที่ตอบถูกน้อยที่สุด คือ หากใน 1 ปีปฏิทินมีการยื่นเรื่องขอรับเงินทดแทนขาดรายได้ จากการลาออกหรือถูกเลิกจ้าง ให้มีระยะเวลาการใช้สิทธิรับเงินทดแทนการขาดรายได้ ไม่เกิน 180 วัน

การทดสอบสมมติฐาน พบว่า ผู้ประกันตนที่มีเพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ระยะเวลาการเป็นผู้ประกัน ประสิทธิภาพการใช้บริการเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ กรณีเจ็บป่วย/ ประสบอันตราย กรณีคลอดบุตร กรณีทุพพลภาพ กรณีสงเคราะห์บุตร กรณีชราภาพ หน่วยงานที่สังกัด อายุการทำงาน ความมั่นคงของงาน และการรับข้อมูลข่าวสาร แตกต่างกัน มีระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ 7 กรณี ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

1. ผู้ประกันตนที่มาใช้บริการ สำนักงานประกันสังคมจังหวัดชลบุรี มีคะแนนเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ทั้ง 7 กรณี เท่ากับ 23.13 คะแนน โดยพบว่า ส่วนใหญ่มีระดับความรู้ความเข้าใจในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 69.50 รองลงมา คือ ความรู้ความเข้าใจระดับต่ำ คิดเป็นร้อยละ 18.50 และความรู้ความเข้าใจระดับสูง ร้อยละ 12.00 ทั้งนี้เนื่องจากถ้าผู้ประกันตนบางส่วนหากไม่เกิดเหตุการณ์หรือประสบเหตุก็ไม่สนใจหรือที่จะศึกษาค้นคว้าหารายละเอียด และการศึกษาของยุทธจักร งามขจิต และคณะ (2551) ศึกษาเรื่อง ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ทดแทนของผู้ประกันตนในโครงการประกันสังคม เขตอำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ ผลการศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่ร้อยละ 95.50 ผู้ประกันตนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ทดแทนของผู้ประกันตนในโครงการประกันสังคมในระดับปานกลาง

2. ผู้ประกันตนที่มีเพศแตกต่างกัน มีระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ทั้ง 7 กรณี ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากเพศไม่ได้มีผลหรือเป็นข้อจำกัดของผู้ประกันตน

ในการที่จะศึกษาทำความเข้าใจในเรื่องสิทธิประโยชน์ทั้ง 7 กรณี ผู้ประกันตนมีความเท่าเทียมกันที่แสวงหาความรู้จากสื่อประเภทต่าง ๆ และทำความเข้าใจถึงหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และสิทธิประโยชน์ อีกทั้งระบบประกันสังคมก็ถือเป็นระบบบังคับที่กำหนดให้ผู้ประกันตนทุกคนต้องจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนประกันสังคมในทุก ๆ เดือนอยู่แล้ว ดังนั้น จึงเป็นเสมือนหน้าที่และความรับผิดชอบที่ผู้ประกันตนทุกคนต้องศึกษาและทำความเข้าใจ ทั้งนี้ก็เพื่อเป็นการรักษาสิทธิประโยชน์ของตัวเอง สอดคล้องกับการศึกษาปีพ.ร การบรรจง (2551) ศึกษาเรื่อง การรับรู้สิทธิประโยชน์ทดแทนของผู้ประกันตนกองทุน ประกันสังคมจังหวัดสระแก้ว ผลการศึกษาพบว่า ผู้ประกันตนเพศชายและเพศหญิงมีการรับรู้สิทธิประโยชน์ทดแทนของผู้ประกันตนกองทุนประกันสังคมไม่แตกต่างกัน

3. ผู้ประกันตนที่มีอายุแตกต่างกัน มีระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ทั้ง 7 กรณี ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้สอดคล้องกับการศึกษาของการศึกษาของยุทธจักร งามขจิต, ศิริวัฒน์ เพ็ชรราชูท และพีระพันธ์ ไกรเดช (2551) ศึกษาเรื่อง ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ทดแทนของผู้ประกันตนใน โครงการประกันสังคม เขตอำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ ผลการศึกษาพบว่า ผู้ประกันที่มีอายุ สภาพภาพการสมรส หน่วยงานที่สังกัดที่แตกต่างกัน จะมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ทดแทนของผู้ประกันตนใน โครงการประกันสังคมไม่แตกต่างกัน

4. ผู้ประกันตนที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกัน มีระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ทั้ง 7 กรณี ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากสถานภาพสมรสไม่ได้มีผลหรือเป็นข้อจำกัดของผู้ประกันตนในการที่จะศึกษาทำความเข้าใจในเรื่องสิทธิประโยชน์ทั้ง 7 กรณี ผู้ประกันตนมีความเท่าเทียมกันที่แสวงหาความรู้จากสื่อประเภทต่าง ๆ และทำความเข้าใจถึงหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และสิทธิประโยชน์ อีกทั้งระบบประกันสังคมก็ถือเป็นระบบบังคับที่กำหนดให้ผู้ประกันตนทุกคนต้องจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนประกันสังคมในทุก ๆ เดือนอยู่แล้ว ดังนั้น จึงเป็นเสมือนหน้าที่และความรับผิดชอบที่ผู้ประกันตนทุกคนต้องศึกษาและทำความเข้าใจ ทั้งนี้ก็เพื่อเป็นการรักษาสิทธิประโยชน์ของตัวเอง สอดคล้องกับการศึกษาของสิริกาญจน์ ศิริโรจน์วาทกุล (2557, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง ความรู้เกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ทดแทนกองทุนประกันสังคม ผู้ประกันตนที่ทำงานในสถานประกอบการนิคมอมตะนคร จังหวัดชลบุรีใน 7 กรณี ได้แก่ กรณีเจ็บป่วยหรือประสบอันตรายอันมิใช่เนื่องจากการทำงาน กรณีคลอดบุตร กรณีทุพพลภาพ กรณีเสียชีวิต กรณีสงเคราะห์บุตร กรณีชราภาพ และกรณีว่างงาน ผลการศึกษาพบว่า ผู้ประกันตนที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ทดแทนกองทุนประกันสังคมไม่แตกต่างกัน

5. ผู้ประกันตนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ 7 กรณี ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากเพศไม่ได้มีผลหรือเป็นข้อจำกัดของผู้ประกันตนในการที่จะศึกษาทำความเข้าใจในเรื่องสิทธิประโยชน์ทั้ง 7 กรณี ผู้ประกันตนมีความเท่าเทียมกันที่แสวงหาความรู้จากสื่อประเภทต่าง ๆ และทำความเข้าใจถึงหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และสิทธิประโยชน์ อีกทั้งระบบประกันสังคมก็ถือเป็นระบบบังคับที่กำหนดให้ผู้ประกันตนทุกคนต้องจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนประกันสังคมในทุก ๆ เดือนอยู่แล้ว ดังนั้น จึงเป็นเสมือนหน้าที่และความรับผิดชอบที่ผู้ประกันตนทุกคนต้องศึกษาและทำความเข้าใจ ทั้งนี้ก็เพื่อเป็นการรักษาสิทธิประโยชน์ของตัวเอง สอดคล้องกับการศึกษาของกฤตริยา เล็บขาว (2544) ศึกษาเรื่อง ความเข้าใจของผู้ประกันตนเกี่ยวกับผลประโยชน์ทดแทนตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 ผลการศึกษาพบว่า ความแตกต่างทางด้านการศึกษามีผลต่อระดับความเข้าใจในเรื่องสิทธิประโยชน์

6. ผู้ประกันตนที่มีระยะเวลาการเป็นผู้ประกันตนแตกต่างกัน มีระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ 7 กรณี ไม่แตกต่างกัน ผู้ประกันตนที่มีระยะเวลาการเป็นผู้ประกันตนน้อยกว่า 1 ปี และ 1-5 ปี มีคะแนนเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ทั้ง 7 กรณี น้อยกว่าผู้ประกันตนที่มีระยะเวลาการเป็นผู้ประกันตน 6-10 ปี และมากกว่า 10 ปี ทั้งนี้สอดคล้องกับการศึกษาของปิยพร การบรรจง (2551) ศึกษาเรื่อง การรับรู้สิทธิประโยชน์ทดแทนของผู้ประกันตนกองทุนประกันสังคมจังหวัดสระแก้ว ผลการศึกษา พบว่า ผู้ประกันตนที่มีระยะเวลาการเป็นผู้ประกันตน 1 เดือน-5 ปี มีการรับรู้สิทธิประโยชน์ทดแทนของผู้ประกันตนกองทุนสังคมจังหวัดสระแก้วน้อยกว่าผู้ประกันตนที่มีระยะเวลาการเป็นผู้ประกันตน 6-10 ปี และ 11-15 ปี และ 16 ปี ขึ้นไป

7. ผู้ประกันตนที่มาใช้บริการ สำนักงานประกันสังคมจังหวัดชลบุรี ที่มีประสบการณ์การใช้บริการเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ กรณีเจ็บป่วย/ ประสบอันตราย กรณีคลอดบุตร กรณีทุพพลภาพ กรณีสงเคราะห์บุตร กรณีชราภาพ และกรณีว่างงาน แตกต่างกัน มีระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ 7 กรณี ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากการเคยหรือไม่เคยใช้บริการเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ ไม่ได้มีผลหรือเป็นข้อจำกัดของผู้ประกันตนในการที่จะศึกษาทำความเข้าใจในเรื่องสิทธิประโยชน์ อีกทั้งผู้ประกันตนมีความเท่าเทียมกันที่จะแสวงหาความรู้จากสื่อประเภทต่าง ๆ และทำความเข้าใจหลักเกณฑ์ เงื่อนไขและสิทธิประโยชน์

8. ผู้ประกันตนที่มาใช้บริการ สำนักงานประกันสังคมจังหวัดชลบุรี ที่มีหน่วยงานที่สังกัดแตกต่างกัน มีระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ 7 กรณี ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับการศึกษาของยุทธจักร งามขจิต และคณะ (2551) ศึกษาเรื่อง ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์

ทดแทนของผู้ประกันตนในโครงการประกันสังคม เขตอำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ ผลการศึกษาพบว่า ผู้ประกันที่มีอายุ สภาพภาพการสมรส หน่วยงานที่สังกัดที่แตกต่างกัน จะมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ทดแทนของผู้ประกันตนในโครงการประกันสังคม ไม่แตกต่างกัน

9. ผู้ประกันตนที่มาใช้บริการ สำนักงานประกันสังคมจังหวัดชลบุรี ที่มีอายุการทำงาน แตกต่างกัน มีระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ 7 กรณี ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับ ผลการศึกษาของพิชญะ สินธุ และนุชเนตร ทองดี (2555) ศึกษาเรื่อง ความรู้เกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ของผู้ป่วยประกันสังคมในโรงพยาบาลศรีสะเกษ ผลการศึกษาพบว่า เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ ความมั่นคงของงาน การได้รับข้อมูลความรู้จากประกันสังคม และขนาดของสถานประกอบการ มีความรู้ในเรื่องสิทธิประโยชน์ไม่แตกต่างกัน

10. ผู้ประกันตนที่มาใช้บริการ สำนักงานประกันสังคมจังหวัดชลบุรี ที่มีความมั่นคงของงานแตกต่างกัน มีระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ 7 กรณี ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการศึกษาของพิชญะ สินธุ และนุชเนตร ทองดี (2555) ศึกษาเรื่อง ความรู้เกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ของผู้ป่วยประกันสังคมในโรงพยาบาลศรีสะเกษ ผลการศึกษาพบว่า เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ ความมั่นคงของงาน การได้รับข้อมูลความรู้จากประกันสังคมและขนาดของสถานประกอบการ มีความรู้ในเรื่องสิทธิประโยชน์ไม่แตกต่างกัน

11. ผู้ประกันตนที่มาใช้บริการ สำนักงานประกันสังคมจังหวัดชลบุรี ที่มีการรับข้อมูลข่าวสารแตกต่างกัน มีระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ 7 กรณี ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการศึกษาของพิชญะ สินธุ และนุชเนตร ทองดี (2555) ศึกษาเรื่อง ความรู้เกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ของผู้ป่วยประกันสังคมในโรงพยาบาลศรีสะเกษ ผลการศึกษาพบว่า เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ ความมั่นคงของงาน การได้รับข้อมูลความรู้จากประกันสังคม และขนาดของสถานประกอบการ มีความรู้ในเรื่องสิทธิประโยชน์ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. สำนักงานประกันสังคมควรมีการจัดทำแผนโครงการต่าง ๆ เพื่อให้สามารถเข้าถึงสถานประกอบการและผู้ประกันตน เช่น จัดโครงการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้สิทธิประโยชน์ทดแทนแก่นายจ้างและลูกจ้างประจำปี โครงการตรวจเยี่ยมผู้ประกันตนในสถานประกอบการ โดยจัดโครงการออกหน่วยเคลื่อนที่ เพื่อประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับความรู้ในด้านสิทธิประโยชน์ให้ได้ อย่างทั่วถึง

2. สำนักงานประกันสังคมควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้แก่ประกันตนเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ โดยใช้สื่อประชาสัมพันธ์ในทุกรูปแบบ เช่น แผ่นพับ ป้ายโฆษณา หนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ อินเทอร์เน็ต เป็นต้น เพื่อให้ผู้ประกันตนได้รับทราบข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการใช้สิทธิประโยชน์ ซึ่งในการประชาสัมพันธ์ควรใช้สื่อที่ง่าย สามารถเข้าถึงผู้ประกันตนทุกกลุ่ม รวมทั้งควรใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย ข้อมูลในรูปแบบเอกสารแจกควรทันสมัย เป็นปัจจุบัน

3. ควรมีสายด่วนของสำนักงานประกันสังคมที่สามารถตอบข้อสงสัยของผู้ประกันตนได้ตรงตามความต้องการที่สะดวก รวดเร็ว

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

จากผลการศึกษา พบว่า มีข้อสังเกตบางประการที่ผู้ประกันตนยังมีความรู้ความเข้าใจในบางประเด็นที่ไม่ถูกต้อง เช่น กรณีว่างงาน หากใน 1 ปีปฏิทิน มีการยื่นเรื่องขอรับเงินทดแทนขาดรายได้ จากการลาออกหรือถูกเลิกจ้าง ให้มีระยะเวลาการใช้สิทธิรับเงินทดแทนการขาดรายได้ไม่เกิน 180 วัน ดังนั้น สำนักงานประกันสังคมควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ โดยใช้สื่อประชาสัมพันธ์ในทุกรูปแบบที่หลากหลาย เช่น แผ่นพับ ป้ายโฆษณา หนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ อินเทอร์เน็ต เป็นต้น ในลักษณะของสื่อที่เข้าถึงได้ง่ายกับผู้ประกันตนทุกกลุ่ม รวมทั้งใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย ข้อมูลในรูปแบบของเอกสารแจกควรทันสมัย เป็นปัจจุบัน เพื่อให้ผู้ประกันตนได้รับทราบข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ที่ชัดเจน

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

1. ในการวิจัยครั้งนี้มุ่งเน้นการศึกษาความรู้ความเข้าใจของผู้ประกันตนเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ 7 กรณี โดยอาจศึกษาเพิ่มเติมในเรื่องของปัจจัยที่ส่งผลต่อความรู้ความเข้าใจ ความพึงพอใจของผู้ประกันตน เป็นต้น

2. อาจพิจารณากลุ่มตัวอย่างที่เกี่ยวข้องกับประกันสังคมในส่วนของผู้ประกอบการ ในมุมมองการให้ความสำคัญของผู้ประกอบการต่อการประกันสังคมของลูกจ้างในการศึกษาครั้งต่อไป

บรรณานุกรม

กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม. (2542). *แนวความคิดและหลักการประกันสังคม*.

กรุงเทพฯ: สำนักงานประกันสังคม กระทรวงแรงงาน.

กฤตริยา เล็บขาว. (2544). *ความเข้าใจของผู้ประกันตนเกี่ยวกับผลประโยชน์ทดแทนตาม*

พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารทั่วไป, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.

เกษณี เรืองรัตนตรัย. (2547). *ความรู้ ทักษะคติ และการปฏิบัติตามคำประกาศสิทธิผู้ป่วยของพยาบาล*

วิชาชีพ: ศึกษากรณี โรงพยาบาลกรุงเทพราด. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารทั่วไป, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.

จันทร์กษั ทะเกิงลาภ. (2553). *ความรู้และทัศนคติของผู้ประกันตนในการใช้สิทธิประโยชน์กรณี*

ทดแทนกรณีว่างงาน. สารนิพนธ์พัฒนาแรงงานและสวัสดิการมหาบัณฑิต, สาขาวิชาพัฒนาแรงงานและสวัสดิการ, คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

จำลอง ศรีประสาธน์. (2531). *สวัสดิการสังคมกับการประกันสังคม*. *วารสารประชาสงเคราะห์*, 31,

9-15.

ชนม์ยืน ภูมิ. (2540). *ความรู้ความเข้าใจของผู้ประกันตนต่อระบบประกันสังคม: กรณีศึกษา*

ผู้ประกันตนที่มารับบริการจากสำนักงานประกันสังคมใน 7 จังหวัดภาคใต้. กรุงเทพฯ: สำนักงานประกันสังคม.

น้ำทิพย์ ชาบัวน้อย. (2555). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อความรู้ความเข้าใจของผู้ประกันตนต่อการว่างงาน*

ของลูกจ้างในจังหวัดนครสวรรค์. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการจัดการทั่วไป, คณะวิทยาการจัดการ, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.

นิรมล รองศรีแย้ม. (2552). *การเข้าถึงสิทธิประโยชน์กองทุนประกันสังคมกรณีเจ็บป่วย*

ของผู้ประกันตน สำนักงานประกันสังคมเขตพื้นที่ 4. วิทยานิพนธ์วารสารศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาสื่อสารมวลชน, คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

บัณฑิต ธนชัยเศรษฐวุฒิ. (2535). *รายงานการศึกษาสำรวจเรื่องสภาพการบังคับใช้กฎหมาย*

ประกันสังคม. กรุงเทพฯ: มูลนิธิอารมณ์พงษ์พจน์.

บุญธรรม กิจปริดาปริสุทธิ. (2547). *ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Social sciences research*

methodology) (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: จามจุรีโปรดักส์.

บุญธรรม กิจปริดาปริสุทธิ. (2535). *สถิติวิเคราะห์เพื่อการวิจัย*. กรุงเทพฯ: จามจุรีโปรดักส์.

- ปิยพร การบรรจง. (2551). การรับรู้สิทธิประโยชน์ทดแทนของผู้ประกันภัยตนกองทุนประกันสังคม จังหวัดสระแก้ว. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารทั่วไป, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2530). การสร้างและการพัฒนาแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์. กรุงเทพฯ: สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- พิชญะ สินธุ และนุชเนตร ทองดี. (2555). ความรู้เกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ของผู้ป่วยประกันสังคม ในโรงพยาบาลศรีสะเกษ. ศรีสะเกษ: งานสิทธิบัตร โรงพยาบาลศรีสะเกษ.
- เพ็ญประภา วงศ์วานรุ่งเรือง. (2551). การรับรู้ข่าวสารเรื่องการประกันสังคมจากสื่อต่าง ๆ ของผู้ประกันตน: กรณีศึกษาสำนักงานประกันสังคมจังหวัดสมุทรสาคร. สารนิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการจัดการสาธารณสุข, วิทยาลัยพาณิชยศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ไพศาล หวังพานิช. (2526). การวัดผลการศึกษา. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- มนัสนันท์ มีกรุท. (2542). ความรู้ความเข้าใจของผู้ประกันตนเกี่ยวกับประโยชน์ทดแทนตามพระราชบัญญัติประกันสังคม. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาพัฒนาสังคม, คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ยุทธจักร งามขจิต, ศิริวัฒน์ เพ็ชรายุทธ และพีระพันธ์ ไกรเดช. (2551). ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ทดแทนในโครงการประกันสังคมของผู้ประกันตน เขตอำเภอเมืองจังหวัดนครสวรรค์. สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชานโยบายสาธารณสุข, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- รัชณี พิทักษ์ญาติ. (2546). ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการงานทะเบียนราษฎรและบัตรประชาชน ศึกษาเฉพาะกรณี: สำนักทะเบียนอำเภอเมืองชลบุรี. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารทั่วไป, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2542). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- ลิณวัฒน์ คุณเวียน. (2555). การพัฒนาการดำเนินงานตามมาตรฐานการดำเนินงานป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอแกลง จังหวัดมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการจัดการระบบสุขภาพ, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- วิชัย โถสุวรรณจินดา. (2535). *การแก้กฎหมายประกันสังคม เอกสารประกอบการสัมมนาสมาคมกฎหมายแรงงาน*. กรุงเทพฯ: สำนักงานประกันสังคม.
- วิไลเดือน พรอนันต์. (2535). *ความรู้ ทักษะคิด และการปฏิบัติงานของผู้ประกันตนต่อการได้รับความคุ้มครอง กรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย ตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 ในจังหวัดสมุทรสาคร*. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาบริหารงานสาธารณสุข, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ศุภกนิษฐ์ พลไพรินทร์. (2540). *เทคนิคการประมวลผล*. กรุงเทพฯ: แพรววิทยา.
- ศุภวรรณ ตรีมงคล. (2551). *ความรู้ความเข้าใจของผู้ประกันตนเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ทดแทนจากกองทุนประกันสังคม กรณีศึกษาผู้ประกันตนที่มารับบริการจากสำนักงานประกันสังคมจังหวัดสมุทรปราการ*. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารทั่วไป, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ศูนย์ข่าวสารตลาดแรงงานจังหวัดชลบุรี. (2558). *สถานการณ์แรงงานจังหวัดชลบุรี ปี 2558*. ชลบุรี: สำนักงานแรงงานจังหวัดชลบุรี.
- สงวน นิตยารัมภ์พงศ์ และปฐม สวรรค์ปัญญาเลิศ. (2534). *การจัดบริการทางการแพทย์ภายใต้พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533: วิเคราะห์สถานการณ์ปัจจุบัน*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก.
- สังัด อุทรานันท์. (2528). *การศึกษางานวิจัยทางการนิเทศการศึกษาในประเทศไทย*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานประกันสังคมจังหวัดชลบุรี. (2559). *สถิติการใช้สิทธิประโยชน์ของผู้ประกันตน ปี พ.ศ. 2558*. กรุงเทพฯ: สำนักงานประกันสังคม กระทรวงแรงงาน.
- สำนักงานประกันสังคมจังหวัดชลบุรี. (2542). *สถิติประกันสังคม*. ชลบุรี: สำนักงานประกันสังคมจังหวัดชลบุรี.
- สำนักงานประกันสังคมจังหวัดชลบุรี. (2558). *รายงานสถานการณ์แรงงานประจำเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2558*. ชลบุรี: สำนักงานประกันสังคมจังหวัดชลบุรี.
- สำนักงานแรงงานจังหวัดชลบุรี. (2559). *รายงานประจำปีสำนักงานประกันสังคม*. ชลบุรี: สำนักงานแรงงานจังหวัดชลบุรี.
- สิริกัญจน์ ศิริโรจน์นวกุล. (2557). *ความรู้เกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ทดแทนของผู้ประกันตนที่ทำงานในสถานประกอบการนิคมอมตะนครจังหวัดชลบุรี*. งานนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารทั่วไป, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.

- แสงจันทร์ โสภากาล. (2550). *ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจของบุคลากรเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบล*. เลย: คณะสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- อมร รักษาสัตย์. (2533). *การสร้างความมั่นคงในสังคมด้านการจัดสวัสดิการและประกันสังคม: แนวคิดปรัชญา*. ม.ป.ท.
- อรทัย จันทวงศ์. (2555). *การรับรู้สิทธิประโยชน์กองทุนประกันสังคมของพนักงาน สังกัดสำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยบูรพา*. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารทั่วไป, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อำพล สิงห์โกวินท์. (2537). *บทความการประกันสังคมในประเทศไทย*. กรุงเทพฯ: กองวิชาการและแผนงาน สำนักงานประกันสังคม.
- อุคร ชัยวารกรณ์. (2543). *ความรู้ ความเข้าใจและทัศนคติของผู้ประกันตนต่อระบบประกันสังคม: กรณีศึกษา สำนักงานประกันสังคมจังหวัดปัตตานี*. ภาคนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาพัฒนาสังคม, คณะพัฒนาสังคม, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- อุทุมพร ทองอุไทย. (2523). *แนวคิดเกี่ยวกับความรู้*. กรุงเทพฯ: รวมสาส์น.
- อุษาลักษณ์ ฮวบเอี่ยม. (2549). *ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการความรู้ในองค์กรของคณะทำงานเพื่อดำเนินการบริหารจัดการความรู้ในกรมบังคับคดีเพื่อเป็นองค์การเรียนรู้*. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และองค์กร, โครงการบัณฑิตศึกษาการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- Best, J. W. (1981). *Research in education* (3rd ed.). New Jersey: Prentice Hall.
- Bloom, B. A. (1980). *Taxonomy of education objective handbook I: Cognitive domain*. New York: David McKay.
- Ebel, R. L. (1978). *Measuring educational achievement*. New Jersey: Prentice Halls.
- Gilbert, N., Miller, H., & Speech, H. (1960). *An introduction to social work practice*. New Jersey: Prentice Hall.
- International Labour Organization (ILO). (1989). *The Mekong challenge-destination Thailand: A cross-border labour migration survey in Banteay Meanchey Province*. Cambodia: n.p.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ดร.สมรัชนาฏ ภาษา อาจารย์พิเศษโรงเรียนสาธิตอาชีวศึกษา
มหาวิทยาลัยบูรพา
2. นายชวัลวิทย์ จินดา ครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนมวกเหล็กวิทยา
3. นางสาวชมมาพร ศรีอิทยาจิต ศึกษานิเทศก์ วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3

ภาคผนวก ข
คุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ของแบบสอบถามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ของผู้ประกันตน 7 กรณี

ที่	ข้อความคำถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3		
1	ผู้ประกันตนจะได้รับค่าส่งเสริมสุขภาพ และป้องกันโรคและค่าใช้จ่ายเป็นเงินช่วยเหลือเบื้องต้นในกรณีที่ได้รับบาดเจ็บหรือเสียชีวิตจากการรับบริการทางการแพทย์	1	1	0	0.67	คัดเลือกไว้
2	ผู้ประกันตนที่ทำให้ตนเองบาดเจ็บ ทูพพลภาพ และเสียชีวิต หรือสูญเสียสมรรถภาพทางร่างกาย โดยไม่เกิดจากการทำงาน จะได้รับเงินทดแทนในอัตราไม่เกินร้อยละ 50 ของค่าจ้าง	1	1	1	1.00	คัดเลือกไว้
3	ผู้ประกันตนปวดท้องอย่างรุนแรงเฉียบพลัน แต่ไม่ได้เข้ารับการรักษานในโรงพยาบาลตามบัตรรับรองสิทธิ สามารถนำใบเสร็จค่ารักษาและใบรับรองแพทย์มาเบิกเงินคืนจากสำนักงานประกันสังคมได้	1	0	1	0.67	คัดเลือกไว้
4	ผู้ประกันตนที่เจ็บป่วยเรื้อรังมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนกรณีเสียชีวิต	1	0	1	0.67	คัดเลือกไว้
5	ผู้ประกันตนชายมีสิทธิเบิกค่าคลอดบุตรได้คนละไม่เกิน 3 ครั้ง	0	1	1	0.67	คัดเลือกไว้
6	ผู้ประกันตนชายที่ไม่ได้จดทะเบียนสมรส สามารถเบิกค่าคลอดบุตรได้	1	0	1	0.67	คัดเลือกไว้
7	การคลอดบุตรสามารถคลอดที่โรงพยาบาลใดก็ได้และนำหลักฐานมาเบิกกับสำนักงานประกันสังคม	1	0	1	0.67	คัดเลือกไว้

ที่	ข้อคำถาม	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3		
8	ผู้ประกันตนหญิงมีสิทธิเบิกค่าคลอดบุตรได้ 13,000.- บาท และเงินค่าสงเคราะห์ การหยุดงานเพื่อการคลอดบุตร 90 วัน	0	1	1	0.67	คัดเลือกไว้
9	ผู้ประกันตนจะได้รับประโยชน์กรณีคลอดบุตร จะต้องมียุครรภ์ครบ 28 สัปดาห์	1	1	1	1.00	คัดเลือกไว้
10	ผู้ประกันตนจะได้รับสิทธิประโยชน์ กรณีคลอดบุตรต้องส่งเงินสมทบมาแล้ว ไม่น้อยกว่า 7 เดือน ภายใน 15 เดือนก่อนคลอด	1	0	1	0.67	คัดเลือกไว้
11	ผู้ประกันตนซึ่งสูญเสียสมรรถภาพ ไม่ถึงร้อยละ 50 ของร่างกายก็มีสิทธิได้รับ ประโยชน์ทดแทน	0	1	1	0.67	คัดเลือกไว้
12	ผู้ประกันตนที่ทุพพลภาพก่อนวันที่ 31 มี.ค. 58 มีสิทธิได้รับเงินทดแทนการขาดรายได้ ตลอดชีวิต	0	1	1	0.67	คัดเลือกไว้
13	ผู้ประกันตนที่ทุพพลภาพ เมื่อเจ็บป่วย และต้องพักรักษาตัวในโรงพยาบาลของรัฐ จะไม่เสียค่าใช้จ่ายใด ๆ	1	0	1	0.67	คัดเลือกไว้
14	ผู้ประกันตนที่ทุพพลภาพต้องเดินทาง เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล สามารถเบิก ค่ารถรับจ้างได้ไม่เกินครั้งละ 500.- บาท	1	1	0	0.67	คัดเลือกไว้
15	ผู้ประกันตนที่ทุพพลภาพ หากเสียชีวิต จะได้รับค่าทำศพเป็นเงิน 40,000.-บาท	1	1	1	1.00	คัดเลือกไว้
16	ในกรณีเสียชีวิต ต้องจ่ายเงินสมทบมาแล้ว อย่างน้อย 1 เดือน ภายใน 6 เดือน ก่อนถึงแก่ความตาย	1	1	1	1.00	คัดเลือกไว้

ที่	ข้อคำถาม	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3		
17	ผู้ประกันตนที่เสียชีวิตและได้ส่งเงินสมทบมาแล้วเกิน 36 เดือนขึ้นไป จะได้รับเงินสงเคราะห์กรณีเสียชีวิต	1	1	1	1.00	คัดเลือกไว้
18	ผู้ประกันตนจะได้รับประโยชน์กรณีเสียชีวิตเมื่อไม่ใช่เกิดจากการทำงานตามหน้าที่รับผิดชอบ	0	1	1	0.67	คัดเลือกไว้
19	หากผู้ประกันตนไม่ได้ทำหน้าที่ระบุไว้ให้แบ่งเงินเท่า ๆ กัน เงินสงเคราะห์กรณีเสียชีวิตจะถูกจ่ายให้แก่สามีหรือภรรยา บิดา มารดา หรือบุตรของผู้ประกันตนโดยเท่า ๆ กัน	1	1	1	1.00	คัดเลือกไว้
20	ถ้าก่อนถึงแก่ความตาย ผู้ประกันตนส่งเงินสมทบมาแล้วเป็นระยะเวลา 36-119 เดือน จะได้รับเงินสงเคราะห์เป็นจำนวนเท่ากับร้อยละ 50 ของค่าจ้างรายเดือน คูณด้วย 4	1	0	1	0.67	คัดเลือกไว้
21	ผู้ประกันตนกินยาเกินขนาดแล้วถึงแก่ความตายสามารถเบิกค่าทำศพได้	1	1	1	1.00	คัดเลือกไว้
22	ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับประโยชน์กรณีสงเคราะห์บุตรได้เกิน 3 คน	1	1	1	1.00	คัดเลือกไว้
23	ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับเงินสงเคราะห์บุตรเดือนละ 500.-บาท	1	1	1	1.00	คัดเลือกไว้
24	ในกรณีผู้ประกันตนชายใช้สิทธิสงเคราะห์บุตรต้องจดทะเบียนสมรส จึงจะมีสิทธิเบิกได้	1	0	1	0.67	คัดเลือกไว้
25	ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับเงินสงเคราะห์บุตรจนกระทั่งบุตรมีอายุ 9 ปีเต็ม	1	1	1	1.00	คัดเลือกไว้

ที่	ข้อคำถาม	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3		
26	ถ้าผู้ประกันตนได้ยกบุตรให้เป็นบุตรบุญธรรม ของผู้อื่นจะยังสามารถนำมาเบิกเงินสงเคราะห์ บุตรได้	1	1	1	1.00	คัดเลือกไว้
27	ผู้ประกันตนที่มีสิทธิได้รับประโยชน์ กรณีสงเคราะห์บุตร ต้องจ่ายเงินสมทบมาแล้ว ไม่น้อยกว่า 12 เดือน ภายใน 36 เดือน ก่อนเดือนที่มีสิทธิได้รับประโยชน์	1	0	1	0.67	คัดเลือกไว้
28	ผู้ประกันตนที่ส่งเงินสมทบมาแล้วไม่น้อยกว่า 180 เดือน (15 ปี) มีอายุครบ 55 ปีบริบูรณ์ และความเป็นผู้ประกันตนสิ้นสุดลง จะได้รับ เป็นเงินบำนาญชราภาพ โดยจ่ายเป็นรายเดือน ตลอดชีวิต	1	1	1	1.00	คัดเลือกไว้
29	กรณีที่มีการจ่ายเงินสมทบตั้งแต่ 12 เดือนขึ้นไป ให้จ่ายเงินบำเหน็จชราภาพ มีจำนวนเท่ากับ จำนวนเงินสมทบที่ผู้ประกันตนและนายจ้าง จ่ายเงินสมทบเพื่อการจ่ายประโยชน์ทดแทน ในกรณีชราภาพ พร้อมผลประโยชน์ตอบแทน ตามที่สำนักงานประกันสังคมประกาศกำหนด	1	1	1	1.00	คัดเลือกไว้
30	ผู้ประกันตนได้ลาออกจากงานแล้ว มีอายุ 50 ปีบริบูรณ์ สามารถรับเงินชราภาพได้	0	1	1	0.67	คัดเลือกไว้
31	ผู้ประกันตนที่ขอรับเงินชราภาพ หากได้รับเงิน บำนาญมาแล้วสามารถเปลี่ยนเป็นบำเหน็จได้	0	1	1	0.67	คัดเลือกไว้
32	ผู้ประกันตนที่ถูกเลิกจ้าง จะได้รับเงินทดแทน การขาดรายได้ในระหว่างการว่างงานสูงสุด ในอัตราร้อยละ 50 ของค่าจ้าง	1	1	1	1.00	คัดเลือกไว้

ที่	ข้อคำถาม	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3		
33	กรณีผู้ประกันตนลาออกหรือสิ้นสุดสัญญาจ้าง จะได้รับเงินทดแทนขาดรายได้ในระหว่างการว่างงาน ครั้งละไม่เกิน 90 วัน	1	1	1	1.00	คัดเลือกไว้
34	หากใน 1 ปีปฏิทิน มีการยื่นเรื่องขอรับเงินทดแทนขาดรายได้ จากการลาออก หรือถูกเลิกจ้างให้มีระยะเวลาการใช้สิทธิรับเงินทดแทนการขาดรายได้ ไม่เกิน 180 วัน	1	1	0	0.67	คัดเลือกไว้
35	ผู้ประกันตนจะได้รับความคุ้มครองสิทธิประโยชน์กรณีนายจ้างหยุดกิจการชั่วคราว เนื่องจากเหตุสุดวิสัย โดยยังไม่มี การเลิกจ้าง เมื่อผู้ประกันตนจ่ายเงินสมทบมาแล้ว ไม่น้อยกว่า 6 เดือน เช่น โรงงานถูกน้ำท่วม จะได้รับเงินในอัตราร้อยละ 50 ของค่าจ้าง	1	1	1	1.00	คัดเลือกไว้

ค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่น ของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ข้อที่	คุณภาพข้อคำถาม		แปลผล
	p	r	
1	0.57	0.69	คัดลอกไว้
2	0.57	0.48	คัดลอกไว้
3	0.70	0.28	คัดลอกไว้
4	0.63	0.60	คัดลอกไว้
5	0.67	0.45	คัดลอกไว้
6	0.73	0.42	คัดลอกไว้
7	0.67	0.50	คัดลอกไว้
8	0.77	0.51	คัดลอกไว้
9	0.63	0.62	คัดลอกไว้
10	0.77	0.26	คัดลอกไว้
11	0.67	0.58	คัดลอกไว้
12	0.77	0.21	คัดลอกไว้
13	0.57	0.35	คัดลอกไว้
14	0.80	0.40	คัดลอกไว้
15	0.70	0.25	คัดลอกไว้
16	0.70	0.43	คัดลอกไว้
17	0.77	0.44	คัดลอกไว้
18	0.70	0.36	คัดลอกไว้
19	0.77	0.27	คัดลอกไว้
20	0.67	0.27	คัดลอกไว้
21	0.80	0.55	คัดลอกไว้
22	0.67	0.68	คัดลอกไว้
23	0.70	0.75	คัดลอกไว้
24	0.63	0.64	คัดลอกไว้
25	0.70	0.67	คัดลอกไว้
26	0.73	0.28	คัดลอกไว้

ข้อที่	คุณภาพข้อคำถาม		แปลผล
	p	r	
27	0.77	0.44	คัดลอกไว้
28	0.67	0.53	คัดลอกไว้
29	0.77	0.44	คัดลอกไว้
30	0.60	0.76	คัดลอกไว้
31	0.77	0.40	คัดลอกไว้
32	0.70	0.33	คัดลอกไว้
33	0.80	0.40	คัดลอกไว้
34	0.73	0.39	คัดลอกไว้
35	0.77	0.27	คัดลอกไว้

ความเชื่อมั่นของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เท่ากับ 0.89

ภาคผนวก ค
แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

เรื่อง ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ 7 กรณี ของผู้ประกันตนในจังหวัดชลบุรี

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจง กรุณาเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ ชาย หญิง
2. อายุ น้อยกว่า 20 ปี 20-29 ปี
 30-39 ปี 40-49 ปี
 50 ปีขึ้นไป
3. สถานภาพสมรส โสด หย่าร้าง/ แยกกันอยู่
 สมรส หม้าย
4. ระดับการศึกษา ประถมศึกษา มัธยมศึกษา
 ปวช. ปวส.
ปริญญาตรี ปริญญาโท
ปริญญาเอก
5. ระยะเวลาการเป็นผู้ประกันตน น้อยกว่า 1 ปี 1-5 ปี
 6-10 ปี มากกว่า 10 ปี

6. ประสิทธิภาพการให้บริการเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์

สิทธิประโยชน์	ในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา ท่านเคยใช้สิทธิประโยชน์เหล่านี้หรือไม่			
	เคย			ไม่เคย
	มากกว่า 2 ครั้ง	2 ครั้ง	1 ครั้ง	
1. กรณีเจ็บป่วย/ ประสบอันตราย				
2. กรณีคลอดบุตร				
3. กรณีทุพพลภาพ				
4. กรณีสงเคราะห์บุตร				
5. กรณีชราภาพ				
6. กรณีว่างงาน				

7. หน่วยงานที่สังกัด

- ห้างหุ้นส่วน บริษัทจำกัด
 บริษัทมหาชนจำกัด บุคคลทั่วไป

8. อายุการทำงาน (ระยะเวลาตั้งแต่ท่านได้เริ่มปฏิบัติงานในสถานประกอบการที่ท่านอยู่ ณ ขณะนี้จนถึงปัจจุบัน)

- ต่ำกว่า 3 ปี 3-5 ปี
 6-8 ปี มากกว่า 8 ปีขึ้นไป

คำชี้แจง กรุณาเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

9. ความมั่นคงของงาน

ข้อความ	ความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. องค์กรที่สามารถทำงานในปัจจุบันได้จนเกษียณ					
2. มีโอกาสก้าวหน้าในงานตามความสามารถ					
3. มีการอบรมเพื่อพัฒนาความสามารถ					
4. มีตำแหน่งงานที่ดีเป็นที่พอใจ					
5. งานประจำที่มีรายได้สมำเสมอแน่นอน					

10. การได้รับข้อมูลข่าวสาร

 ไม่เคยได้รับ เคยได้รับ

ได้รับข้อมูลข่าวสารจากแหล่งใด บอร์ดประชาสัมพันธ์ของสถานประกอบการ

เว็บไซต์

หนังสือพิมพ์

นิตยสาร

โทรทัศน์

วิทยุ

อื่น ๆ

ตอนที่ 2 แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจของผู้ประกันตนเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ 7 ด้าน

คำชี้แจง กรุณาเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ใช่ หรือ ไม่ใช่ ที่ตรงกับความรู้ความเข้าใจของท่าน

ข้อที่	รายการ	ใช่	ไม่ใช่
	สิทธิประโยชน์กรณีเจ็บป่วย/ ประสบอันตราย		
1	ผู้ประกันตนจะได้รับค่าส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรค และค่าใช้จ่ายเป็นเงินช่วยเหลือเบื้องต้นในกรณีที่ได้รับบาดเจ็บจากความเสียหายจากการรับบริการทางการแพทย์		
2	ผู้ประกันตนที่ทำให้ตนเองบาดเจ็บ ทุพพลภาพ และเสียชีวิต หรือสูญเสียสมรรถภาพทางร่างกายโดยไม่เกิดจากการทำงาน จะได้รับเงินทดแทนในอัตราสูงกว่าร้อยละ 50 ของค่าจ้าง		
3	ผู้ประกันตนปวดท้องอย่างรุนแรงเฉียบพลัน แต่ไม่ได้เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลตามบัตรรับรองสิทธิ สามารถนำใบเสร็จค่ารักษาและใบรับรองแพทย์มาเบิกเงินคืนจากสำนักงานประกันสังคมได้		
4	ผู้ประกันตนที่เจ็บป่วยเรื้อรังมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนกรณีเสียชีวิต		

ข้อที่	รายการ	ใช่	ไม่ใช่
	สิทธิประโยชน์กรณีคลอดบุตร		
5	ผู้ประกันตนชายมีสิทธิเบิกค่าคลอดบุตรได้คนละไม่เกิน 3 ครั้ง		
6	ผู้ประกันตนชายที่ไม่ได้จดทะเบียนสมรส สามารถเบิกค่าคลอดบุตรได้		
7	การคลอดบุตรสามารถคลอดที่โรงพยาบาลใดก็ได้และนำหลักฐานมาเบิกกับสำนักงานประกันสังคม		
8	ผู้ประกันตนหญิงมีสิทธิเบิกค่าคลอดบุตรได้ 13,000.-บาท และเงินค่าสงเคราะห์การหยุดงานเพื่อการคลอดบุตร 90 วัน		
9	ผู้ประกันตนจะได้รับประโยชน์กรณีคลอดบุตรจะต้องมีอายุครรภ์ครบ 28 สัปดาห์		
10	ผู้ประกันตนจะได้รับสิทธิประโยชน์กรณีคลอดบุตรต้องส่งเงินสมทบมาแล้วไม่น้อยกว่า 7 เดือน ภายใน 15 เดือนก่อนคลอด		
	สิทธิประโยชน์กรณีทุพพลภาพ		
11	ผู้ประกันตนซึ่งสูญเสียสมรรถภาพไม่ถึงร้อยละ 50 ของร่างกายก็มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทน		
12	ผู้ประกันตนที่ทุพพลภาพก่อนวันที่ 31 มี.ค. 58 มีสิทธิได้รับเงินทดแทนการขาดรายได้ตลอดชีวิต		
13	ผู้ประกันตนที่ทุพพลภาพ เมื่อเจ็บป่วยและต้องพักรักษาตัวในโรงพยาบาลของรัฐจะไม่เสียค่าใช้จ่ายใด ๆ		
14	ผู้ประกันตนที่ทุพพลภาพต้องเดินทางเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล สามารถเบิกค่ารถรับจ้างได้ไม่เกินครั้งละ 500.-บาท		
15	ผู้ประกันตนที่ทุพพลภาพ หากเสียชีวิตจะได้รับค่าทำศพเป็นเงิน 40,000.-บาท		
	สิทธิประโยชน์กรณีเสียชีวิต		
16	ในกรณีเสียชีวิต ต้องจ่ายเงินสมทบมาแล้วอย่างน้อย 1 เดือน ภายใน 6 เดือนก่อนถึงแก่ความตาย		
17	ผู้ประกันตนที่เสียชีวิตและได้ส่งเงินสมทบมาแล้วเกิน 36 เดือนขึ้นไป จะได้รับเงินสงเคราะห์กรณีเสียชีวิต		

ข้อที่	รายการ	ใช่	ไม่ใช่
18	ผู้ประกันตนจะได้รับประโยชน์กรณีเสียชีวิต เมื่อไม่ใช่เกิดจากการทำงานตามหน้าที่รับผิดชอบ		
19	หากผู้ประกันตนไม่ได้ทำหนังสือระบุไว้ให้แบ่งเงินเท่า ๆ กัน เงินสงเคราะห์กรณีเสียชีวิตจะถูกจ่ายให้แก่สามีหรือภรรยา บิดา มารดาหรือบุตรของผู้ประกันตน โดยเท่า ๆ กัน		
20	ถ้าก่อนถึงแก่ความตาย ผู้ประกันตนส่งเงินสมทบมาแล้ว เป็นระยะเวลา 36-119 เดือน จะได้รับเงินสงเคราะห์เป็นจำนวน เท่ากับร้อยละ 50 ของค่าจ้างรายเดือน คูณด้วย 4		
21	ผู้ประกันตนกินยาเกินขนาดแล้วถึงแก่ความตาย สามารถเบิกค่าทำศพได้		
	สิทธิประโยชน์สงเคราะห์บุตร		
22	ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับประโยชน์สงเคราะห์บุตรได้ไม่เกิน 3 คน		
23	ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับเงินสงเคราะห์บุตรเดือนละ 500.-บาท		
24	ในกรณีผู้ประกันตนชายใช้สิทธิสงเคราะห์บุตรต้องจดทะเบียนสมรส จึงจะมีสิทธิเบิกได้		
25	ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับเงินสงเคราะห์บุตรจนกระทั่งบุตรมีอายุ 9 ปีเต็ม		
26	ถ้าผู้ประกันตนได้ยกบุตรให้เป็นบุตรบุญธรรมของผู้อื่น จะยังสามารถนำมาเบิกเงินสงเคราะห์บุตรได้		
27	ผู้ประกันตนที่มีสิทธิได้รับประโยชน์สงเคราะห์บุตร ต้องจ่ายเงินสมทบมาแล้วไม่น้อยกว่า 12 เดือน ภายใน 36 เดือน ก่อนเดือนที่มีสิทธิได้รับประโยชน์		
	สิทธิประโยชน์ชราภาพ		
28	ผู้ประกันตนที่ส่งเงินสมทบมาแล้วไม่น้อยกว่า 180 เดือน (15 ปี) มีอายุครบ 55 ปีบริบูรณ์ และความเป็นผู้ประกันตนสิ้นสุดลง จะได้รับเป็นเงินบำนาญชราภาพ โดยจ่ายเป็นรายเดือนตลอดชีวิต		

ข้อที่	รายการ	ใช่	ไม่ใช่
29	กรณีที่มีการจ่ายเงินสมทบตั้งแต่ 12 เดือนขึ้นไป ให้จ่ายเงินบำเหน็จชราภาพ มีจำนวนเท่ากับจำนวนเงินสมทบที่ผู้ประกันตนและนายจ้างจ่ายเงินสมทบ เพื่อการจ่ายประโยชน์ทดแทนในกรณีชราภาพ พร้อมผลประโยชน์ตอบแทนตามที่สำนักงานประกันสังคมประกาศกำหนด		
30	ผู้ประกันตนได้ลาออกจากงานแล้วมีอายุ 50 ปีบริบูรณ์ สามารถรับเงินชราภาพได้		
31	ผู้ประกันตนที่ขอรับเงินชราภาพ หากได้รับเงินบำนาญมาแล้ว สามารถเปลี่ยนเป็นบำเหน็จได้		
	สิทธิประโยชน์กรณีว่างงาน		
32	ผู้ประกันตนที่ถูกเลิกจ้าง จะได้รับเงินทดแทนการขาดรายได้ ในระหว่างการว่างงานสูงสุด ในอัตราร้อยละ 50 ของค่าจ้าง		
33	กรณีผู้ประกันตนลาออกหรือสิ้นสุดสัญญาจ้าง จะได้รับเงินทดแทนขาดรายได้ในระหว่างการว่างงาน ครั้งละไม่เกิน 90 วัน		
34	หากใน 1 ปีปฏิทิน มีการยื่นเรื่องขอรับเงินทดแทนขาดรายได้ จากการลาออกหรือถูกเลิกจ้าง ให้มีระยะเวลาการใช้สิทธิรับเงินทดแทนการขาดรายได้ ไม่เกิน 180 วัน		
35	ผู้ประกันตนจะได้รับความคุ้มครองสิทธิประโยชน์กรณีนายจ้างหยุดกิจการชั่วคราว เนื่องจากเหตุสุดวิสัย โดยยัง ไม่มีการเลิกจ้าง เมื่อผู้ประกันตนจ่ายเงินสมทบมาแล้วไม่น้อยกว่า 6 เดือน เช่น โรงงานถูกน้ำท่วม จะได้รับเงินในอัตราร้อยละ 50 ของค่าจ้าง		

ขอขอบพระคุณทุกท่านที่สละเวลาในการตอบแบบสอบถาม